

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

प्रथमं काण्डं

Table of Contents

1	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डं	18
1.1	प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः दर्शपूर्णमासौ	18
1.2	प्रथमकाण्डेद्वितीयः प्रश्नःअग्निष्टोमे क्रयः	35
1.3	प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः अग्निष्टोमे पशुः	53
1.4	प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः.....	69
1.4.1	Annexure for 1.4.....	94
1.5	प्रथमकाण्डेपञ्चमः प्रश्नः पुनराधानं	95
1.5.1	Annexure for 1.5.....	121
1.6	प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः याजमानकाण्डं.....	122
1.7	प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः याजमान-ब्राह्मणं.....	147
1.8	प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः राजसूयः.....	173

Introduction and Notes

This Taittireeya Samhita book is being compiled for the benefit of Veda Students for learning, with no commercial purpose. There will be seven volumes, one book/volume for each Kandam (Major Section). This book is being published in Sanskrit, Tamil and Malayalam languages.

These books are strictly for learning under the guidance of a qualified Vedic Guru and not meant for self-learning.

We thank our guides, **Shri Ganapathy Sharma and Shri Subramania Sharma**, with our namaskarams, who inspired us to compile this book.

We would also like to thank some well wishers who have provided the Transliterationcoding for this compilation.

Sources of reference:

We have referred the following four books extensively for the compilation:

1. Taittireeya Samhita printed by Mysore Branch Press in 1894. This has the complete Krishna Yayur Veda Taittireeya Samhita work of great Scholar Shri Bhatta Bhaskara Misra.
2. Taittireeya Samhita printed by Anandashram Press in 1862 containing the work of great Scholar Shri Sayanacharya.
3. Taittireeya Samhita printed by Swadyaya Mandal containing the work of great Vedic Scholar (Padma Bhushan) Shri Damodar Satwalekar. (Fourth Edition - year 1983)
4. Taittireeya Samhita printed by Narasimha Priya Trust, Chennai containing the compilation done by great Vedic Scholars

---

Shri Krishnamurthi Sastri and Shri Ganeshwar Dravid. (Second Edition - year 2008)

There are very minor differences when we compared these books. The level of details, representation of letters, marking of avagraham and the way padams of the words are joined or split varies as they have been compiled at different period of times and also for different sets of target audience/learners.

Kindly refer to our notes/explanations given below.

Details of Taittireeya Samhita:

The Taittireeya Samhita has Seven Kandams (Major Sections), 44 Prasnas (Subjects), 651 Anuvakams (Chapters within a Subject) and a total of 2198 Panchatis. The total Padams are 109287.

The details are given in a table below:

	Prasna	Anuvakam	Panchati	Padams
Kandam 1	8	146	342	16572
Kandam 2	6	75	384	19273
Kandam 3	5	55	206	10622
Kandam 4	7	82	279	14095
Kandam 5	7	120	403	19404
Kandam 6	6	66	333	16981
Kandam 7	5	107	251	12340
Total	44	651	2198	109287

Conventions/Symbols used in this book:

We have used normal conventions for gm, gg, avagraham, Anunaasikam as in other books that have been released.

Panchatis: A Panchati (“Pancha Shati”, which means a stanza consists of normally 50 padams, which may vary some times based on the combination of the padams by the composer Rishi) , representing a set of Mantras. A Panchati in Samhita need not end with a Ruk-Stop symbol (|). (Vedic full-stop).

The last Padam in a Panchati may be taken together with the first Padam of the following Panchati as per the Vedic Chanting rules/conventions. Panchati end is significant for the purpose of count of the Padams in a Panchati. Each Panchati is given a number, at the beginning, with reference to its Kandam, Prasna, Anuvakam and Panchati as generally represented in four-level numbering in these books.

The end of the Panchati is marked with the symbol ‘ [ ] ‘ (square bracket) when it is rendered along with the next Panchati together. Additional ‘—’ hyphen is also added to indicate that the Padam is split for continuous rendering.

When a Panchati ends in a Ruk, the normal separator (Ruk-Stop) symbol ‘ | ‘ is used. An Anuvaham will always end with a Ruk. Under each of the Prasna (Subject), the Panchati numbers are serially marked at end.

Note: The books containing the works of Bhatta Bhaskaracharya and Sayanacharya end the Panchati with the Padam.

Example: 1.1.7.1 end of the Panchati -10 is चक्षुः ।

This is followed by the first padam of Panchati 11, as दृ॒ह.

Since we need to render it together, in this book, it is represented as

चक्षुः – [ ] at the end of Panchati 10 and the Panchati 11 will start as दृ॒ह.

The visargam of cakshu: becomes 'r'. This 'r' may be retained with cakshu, in Tamil and Malayalam based on the convention used in the languages.

Korvai(Chain) Statement as formula:

Our Rishis, Saints and Scholars have defined methods by which the Veda Mantras are not altered. Then they have created check points/control systems in place so that the student memorises the Veda correctly/accurately. The System is different in its practical implementation in the four Vedas as per Scholars. In (Krishna Yajur Veda) Taittireeya Samhita, there is a korvai (chain) at the end of each Chapter(Anuvakam). This is represented in brackets in bold letters with the reference number of respective Anuvakam in that Prasna as (A1) (A2) etc. in this book. The Korvai statement helps the students with the count of the Padams in an Anuvakam and how to keep control totals of the total Padams in the Panchatis and Anuvakam.

Korvai for Anuvakam:

How Korvai provides relations of Padams in a Panchati for an Anuvakam:

1. If an Anuvakam has only one and one Panchati, the number of Padams may be less than 50 but not more than 75. The count is indicated in the Korvai below the Anuvakam.

a) Example of Single Panchati Anuvakam with less than 50 Padams:

1.1.1.1- (इ॒षे-त्रि॑च॒त्वारि॑ञ्शत्) (A1)

The Korvai indicates that starting with the first Padam “इ॒षे” there are 43 Padams in that single Panchati Anuvakam.

b) Example of Single Panchati Anuvakam with more than 50 Padams:

Example: Take 1.1.3.1, the korvai is (सो॒मे॒-ना॒ष्टौ च॑) (A3)

This is a key that indicates that there are eight padams after the word and

सो॒मे॒न॑ ; is the 50th Padam (key word). Words in mantra form that come

after the key word सो॒मे॒न॑ are ( ) त्वा ऽ॒त॒न॒च्मी॒न्द्राय॑ दधि॒वि॒ष्णो॑ ह॒व्यञ्

रक्ष॑स्व । The padam for the above part, as per Pada Paatam is

त्वा । आ (एति) । त॒न॒च्मि॑ । इ॒न्द्राय॑ ।

दधि । विष्णो (इति) । हव्यम् । रक्षस्व । (eight in number)

Note: when 'आ' is represented distinctly as a Padam, the Pada Paatam gives

it as एति which is derived out of आ+इति.

Korvai hints that there should be eight padams, as per pada paatam, after

सोमे॑न. Please note the wording is सोमे॑-नाष्टौ च (as in korvai) is

सोमे॑न + अष्टौ च, in which न + अ becomes 'ना' as per vowel Sandhi.

This clearly indicates that there are **58 Padams** in that Anuvakam.

2. If the Anuvham has more than two Panchatis, the first and succeeding Panchatis will be of the Padam count of 50 only. The Last Panchati may have less than 50 Padams but generally not more than 75.
3. If the last Panchati of the Anuvakam has more than 50 Padams, the 50th Padam will be indicated separately, in our book it is represented as ( ) and number of Panchatis after 50 Padams will be indicated in the count with reference to the 50th Padam indicated in the Korvai.

Take the Example of 1.1.9 :

This has three Panchatis, first and second has 50 Padams each and the third Panchati has 61.

(देव॑यज॒न्यै व्र॒जं – तम॑तो॒ मा – वि॒र॒प्ति॒न् – ने॒का॑द॒श च) (A9)

The Korvai gives the 50th Padam control of Panchati 1,2 and 3 of the Anuvakam. It Indicates the after विरपि॑शन्, 50th Padam of the third Panchati, there are 11 more Padams indicating there are 50+11 = 61 Padams in the third Panchati.

4. If the last Panchati of the Anuvakam has less than 50 Padams, the count is indicated at the end.

Take the Example of 1.1.2

(स॒हस्र॑वल्शा-अ॒ष्टात्रि॑ंशच्च) (A2)

This Anuvakam has two Panchatis, first one 50 Padams and the second one 38. The Korvai below clearly gives that there are 38 Padams after the 50th Padam (end of first Panchati) giving a control of 88 Padams in that Anuvakam.

5. If the last Panchati of the Anuvakam has exactly 50 Padams, the 50th Padam is given as reference in the Korvai at the end of the Anuvakam and there will be no count of numbers mentioned.

2.1.8.5 - (अ॒सौ - शृ॒णाति॑ - मि॒थुना॑नां - न॒यति॑ - य॒च्छति॑) (A8)

The first four words represent the 50th Padam of the first four Panchatis as control reference. The last Panchati of the Anuvakam has exactly 50 Padams ending with “य॒च्छति॑”. Therefore no count is given but the reference to the 50th

Padam as “य॒च्छति॑” is indicated.

The Check is complete now! The Students in ancient times were compulsorily taught the Pada Paatam. Nowadays it may be restricted to Veda Paatashalas only. The Korvais have their own swarams and the Korvais were memorised by the students. The Korvais will be different for every Anuvakam with reference to different key words and the counts. The Korvai for two or more Anuvakams may be combined. A student can check his own learning in this system.

We have marked ( ) bracket after the key word given in the Korvai, when that word occurs in the middle of the Panchati.

Anuvaka-Korvai for Prasna:

At the end of a Prasna, a Korvai is given with the first padam/word of all the Anuvakams and also indicate how many Anuvakams are there.

e.g. Anuvaka-Korvai for Prasna 1 of Kandam 1, represented as 1.1, is

इ॒षे त्वा॑ – य॒ज्ञस्य॑ – शु॒न्ध॒ध्वं॑ – क॒र्म॒णे वां॑ – दे॒वो –
ऽव॒धू॒तं॑ – धु॒ष्टिः॑ – सं॒ व॒पा॑ – म्या॒ द॒दे॑ – प्र॒त्यु॒ष्टं॑ – कृ॒ष्णो॑ऽसि॒ –
भु॒व॒न॒म॒सि॑ – वा॒ज॒स्यो॑ – भा॒ वां॑ – च॒तु॒र्द॒श॑ ।

The Korvai at the end indicates that there are 14 Anuvahams. (highlighted)

A different type of Korvai is given in short, indicating the first and last

Padam of the Prasna, e.g for 1.1 is इ॒षे त्वा॑ – क॒ल्प॒या॒ति॑ ।

Special Korvai Type 1:

This korvai gives the first padam of the 1st, 11th, 21st Panchatis of a Prasna (in increments of ten panchatis). This is not indicated or printed in all books.

Example for 1.1 is इ॒षे – दृ॒॑ह – भु॑व॒न – म॒ष्टावि॒॑शतिः॑ ।

The count number of AshtAvigmsati indicates that there are total 28 Panchatis in that Prasna.

Special Korvai Type 2:

Our Rishis/composers have given an additional method of Korvai so that the Students can keep control, memorise a set of Panchatis or Anuvakams or a Prasna. This will have the first padam and last Padam of the Anuvaham/Ruk/Chandas in that Panchati/Anuvaham depending on the coverage of this type of Special Korvai. This Korvai is used mainly when the mantra has repetitive similar statements, similar statements which may per se make it difficult to memorise.

We are giving below an example, with the known Mantra, which will make student understand the concept of this Type of Special Korvai.

The Mantra termed **Mrugaram** appears in Section 1.20 of Udaka Shanti starting with “Agnar Manve” and ending with “prataraana AyuH”.

This Mantra is from Taittarlya Samhita – Kandam 4 – Prasna 7. Panchatis 4.7.15.1 to 4.7.15.7.

There are Ruks/ statements ending with “**Munjatvam(gm)hasaH,**
MunjatamaagasaH , MunchantvenasaH and Munchatama(gm)hasaH.

We would have definitely had our own difficulties to memorise this !.

This Prasna has a normal Anuvaka Korvai. But a Special Korvai as explained above, follows at the end of Anuvakam for control. It is reproduced below:

Special Korvai for Anuvaakam A-15

(अग्ने॑र्मन्वे॑ – यस्ये॑द– मिन्द्र॑स्य – यः॑ सं॑ ग्रा॒ममिन्द्र॑ꣳ – स॑ नो॑
मुञ्च॑त्वꣳ ह॒सः॑ । मन्वे॑ वा॒न्ता नो॑ मुञ्च॑तमा॒गसः॑ ।
यो॑ वां॑ – वा॒यो– रु॒प – रथी॑तमौ॑ – यद॑यात–म॒श्विनौ॑ – तौ॑ नो॑
मुञ्च॑तमा॒गसः॑ । मरु॑तान्– ति॒ग्मं – मरु॑तो॑ – दे॒वानां॑ – य॑दि॒दं
वि॒श्वान् – ते॑ नो॑ मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ । अनु॑ न – उ॒र्वी – द्या॑वापृ॒थिवी॑ दृ
ते॑ नो॑ मुञ्च॑तमꣳह॒सो यत्तै॑ । च॒तुरꣳ ह॒सः॑ षा॒डाग॑सश्चतु॒रे॒नसो॑
द्वि॒रꣳह॒सः॑ ।

The Korvai gives the first part of the Ruk/Chandas that end with

मुञ्च॑त्वꣳ ह॒सः॑, मुञ्च॑तमा॒गसः॑, मुञ्च॑न्त्वे॒नसः॑ and
मुञ्च॑तमꣳह॒सः॑.

Please refer to Mrugara Mantra in Udaka Shanti. At the end it gives a
control that मुञ्च॑त्वꣳ ह॒सः॑ appears four times,

मुञ्चत॒मा॒ग॒सः॑ six times, मुञ्च॒न्त्वे॒न॒सः॑ four times and

मुञ्चत॒म॒ह॒सः॑ two times. (marked in yellow).

If a Student understands this Korvai it becomes easy for his learning and also gets a control of "how to memorise". This type of Korvai may apply differently at different situations based on the complexity and the subject matter contained in that Anuvakam/Prasnam.

Kanda Korvai :

This Korvai gives first padam of all Prasnam in that Kandam. For Example, in First Kandam there are Eight Prasnam. The Korvai is starting padam of all the eight Prasnam is as follows:-

(इ॒ष-आ॒पो-दे॒व॒स्या-ऽ॒ द॒दे-दे॒वा॒सु॒राः-सं त्वा॑-पा॒क॒य॒ज्ञ-म॒नु॒म॒त्यै ।)

Please observe from the above korvai that each word represents first padam of each prasnam till all the 8 Prasnam. This Korvai comes only after the End of the Kandam.

The various types of korvai mantras are given in a box at the end of the Prasna/Kandam clearly indicating what type of korvai it is.

Representation of Avagraham (ऽ) in the Book:

We find that the Avagraham symbol has been used with different meaning/indications in our source books of reference. This may not match strictly with the grammar rules that one studies; but the authors try to indicate

---

that there is a Padam with आ by marking ऽ, sometimes there is no

perceived need for double avagraham since the previous letter is extended to a Dheerga letter or a single avagraham would suffice.

The observations are:

1. Bhatta Bhaskaracharya's book uses less avagrahams. When there is a Padam , आ, a marking ऽ is being made.
2. Book containing works of Sayanacharya and Satwalekar use similar styles of marking Avagraham though there are minor differences in the approach to indicate the **constituent sound**.
3. Book by Narasimha Priya Trust uses extra avagraham in some places selectively to indicate the the existence of letter 'अ' with extra marking of avagraha symbol ऽ.

We have marked the Avagraham as per the convention in the books containing the work of Sayanacharya and Satwalekar. We have checked the Pada Padam for places where the extra avagraham indicates the existence of 'अ' or 'आ' and marked with an* (asterisk mark).

The Student must refer to the Guru for the right extensions

or extra rendering of Avagraha as per their Vedic School or branch. Our guides have specifically requested us to mark this difference in the books through an * symbol.

Expansion of Mantras given in Short form:

In certain places of the Samhita, a full mantra is indicated in a short form, which is normally its first padam. This short form needs to be expanded and rendered while reciting Samhita as per some Schools of Krishna Yajur Veda. This is similar to the short forms that we have seen in Udaka Shanti.

We have indicated the short form with a symbol ‘>’ with a number in a raised font. At the end of Prasna, we have given a separate Annexure where we have provided the Samhita reference of the short form where it appears as such and its expanded form with reference of the expanded mantra with Source reference in Taittiriya Samhita.

Example:

In **1.4.46.3** the short mantra form appears as “उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॒ >¹”

The expanded form of that mantra is “उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॒ शु॒क्रा॑ भ्राजन्त॑
ई॒र॒ते॑ । त॒व॒ ज्योती॑ ऽर्च॒यः॑” ।

And this appears in the expanded form in **(TS 1-3-14-8)**

Second example is given for further understanding.

1.4.46.3 -वि॑ ज्योतिषा >²

वि॒ज्योति॑षा बृ॒ह॒ता॑ भा॒त्य॒ग्निरा॒वि-र्वि॒श्वानि॑ कृ॒णु॒तेम॒ह॒त्वा॑ ।

प्रादे॒वी-मा॒याः स॒हते-दु॒रेवाः शि॒शी॒ते शृ॒ङ्गे रक्ष॑से वि॒निक्षे॑ ।

(TS 1-2-14-7)

These are given in the Annexure at the end of 1.4 that is Fourth Prasna of first Kandam. Please note that if any expansion is there, that expansion is given at the end of that Prasnam as Annexure.

Additional Information:

1. The Book by Shri Satwalekar provides details of the Rishi , Chandas, Devata for the Taittireeya Samhita which is rarely found in other books. This book indicates the 50th Padam of Panchatis used in Korvai which is not found in other books.
2. The Books containing the works of Shri Bhatta Bhakaracharya and Shri Sayanacharya give the Pada Paatam at the end of each Panchati or sometime the Prasna.
3. The Book compiled by Narasimha Priya Trust, Chennai provides the detailed count of Padams, Panchatis, Anuvakams and Prasnam at the end of each Kandam. This book provides easy rendering for students who want to learn the Samhita. This book marks Dheerga Swaritam distinctly as other books follow Vedic traditional convention of marking Swaritam.

Prarthanaa Mantras:

1. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स महेश्वरः ।
2. ऋत॑ सत्यं परं ब्रह्म॑ पुरुषं कृष्णपिङ्गलं ।
ऊर्ध्वरेत॑विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः । (ओं नमः परमात्मने)
3. गणानां॑ त्वा गणपति॑ हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमं ।
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत॑ आनश्शृण्वन्नूतिभिः सीदसादनं ।
(श्री महागणपतये नमः)
4. तत्पुरुषाय विद्महे॑ महासेनाय॑ धीमहि । तन्नः॑ षण्मुखः प्रचोदयात् ॥ (कुमारगुरवे नमः)
5. प्रणो देवी सरस्वति॑ वाजेभिर्वाजिनीवति । धीनामवित्र्यवतु॑ । (महासरस्वत्यै नमः)
6. सदाशिव समारम्भां शंकराचार्य मध्यमां । अस्मदाचार्य पर्यन्तां वन्दे गुरु परंभरां ।
(श्री गुरुभ्यो नमः)
7. व्यासं वसिष्ठ नप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषं । पराशरात्मजं वन्दे शुक तातं तपोनिधिं ।
व्यासाय विष्णुरूपाय व्यासरूपाय विष्णवे । नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ।
(श्री वेदव्यासाय नमः)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमंकाण्डं

1.1 प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः दर्शपूर्णमासौ

TS 1.1.1.1

इ॒षे त्वो॒, -र्जे॒ त्वा॒, वा॒यवः॑ स्थो॒पा॒यवः॑ स्थ॒, दे॒वो वः॑ स॒विता॑ प्रा॒र्पय॑तु
श्रे॒ष्ठत॑मा॒य क॑र्म॒ण, आ॒ प्या॑य॒द्ध्वम॑घ्निया दे॒वभा॑ग-मूर्ज॑स्व॒तीः
प॒यस्व॑तीः प्र॒जाव॑ती-र॒नमी॑वा अ॒यक्ष॑मा मा वः स्ते॒न ई॑श॒त
माऽघ॑श॒सो, रु॒द्रस्य॑ हे॒तिः परि॑ वो वृ॒णक्तु॑, ध्रु॒वा अ॒स्मिन् गो॑प॒तौ
स्या॑त ब॒ह्वीर्, य॑ज॒मान॑स्य प॒शून् पा॑हि ॥ 1

(इ॒षे-त्रि॑च॒त्वारि॑श॒त्)(A1)

TS 1.1.2.1

य॒ज्ञस्य॑ घो॒षद॑सि, प्र॒त्युष्ट॑ र॒क्षः प्र॒त्युष्टा॑ अ॒रात॑यः, प्रे॒यम॑गा॒द्धिष॑णा
ब॒र्.हि॑र॒च्छ म॑नु॒ना कृ॑ता स्व॒धया॑ वि॒तष्टा॑ त आ॒ वह॑न्ति क॒वयः॑
॥ पु॒रस्ता॑द् दे॒वेभ्यो॑ जु॒ष्टमि॑ह ब॒र्.हि॑रा॒सदे॑, दे॒वानां॑ परि॒षूत॑म॒सि

व॒र्षवृ॑द्धम॒सि, दे॒वब॑र्हि॒र्मा त्वा॒ऽन्वङ् मा ति॒र्यक्, पर्व॑ ते
रा॒द्ध्य॑ास॒मा, -च्छे॒त्ता ते मा रि॑षं, दे॒वब॑र्हिः श॒तव॑ल्.शं वि॒ रो॑ह,
स॒हस्र॑व॒ल्.शाः [ ] 2

TS 1.1.2.2

वि वय॑ꣳ रु॒हेम, पृ॒थि॒व्याः संपृ॑चः पा॒हि, सु॒संभृ॑ता॒ त्वा
संभ॑रा॒म्य, -दि॒त्यै रा॒स्नाऽसी॒, -न्द्रा॒ण्यै स॒न्नह॑नं, पू॒षा ते॑ ग्र॒न्थिं
ग्र॑थ्ना॒तु, स ते॒ माऽऽस्था॒, -दि॒न्द्रस्य॑ त्वा बा॒हुभ्या॑मु॒द्यच्छे॑, बृ॒हस्प॑ते
मू॒र्द्ध्ना॑ ह॒रा, -म्यु॑र्व॒न्तरि॑क्षम॒न्विहि॑, दे॒वं ग॒मम॑सि ॥ 3

(स॒हस्र॑व॒ल्.शा-अ॒ष्टात्रि॑ꣳश॒च्च) (A2)

TS 1.1.3.1

शु॒न्ध॒ध्वं दै॒व्याय॑ क॒र्मणे॑ दे॒वय॑ज्यायै, मा॒तरि॑श्च॒नो घ॒र्मोऽसि॑ द्यौ॒रसि॑
पृ॒थि॒व्यसि॑ वि॒श्वधा॑या अ॒सि प॒रमे॑ण॒ धाम्ना॑ दृ॒हस्व॑ मा ह्वा॒र्, -व॒सूनां॑
प॒वि॒त्रम॑सि श॒तधा॑रं व॒सूनां॑ प॒वि॒त्रम॑सि स॒हस्र॑धा॒रꣳ, हु॒तः स्तो॒को
हु॒तो द्र॒प्सोऽग्नये॑ बृ॒हते॑ ना॒काय॑ स्वा॒हा द्या॒वा-पृ॒थि॒वीभ्या॑ꣳ, सा

वि॒श्वायुः॑, सा वि॒श्वव्य॑चाः, सा वि॒श्वक॑र्मा, सं पृ॒च्यद्ध्व॑-मृ॒तावरी॑
 -रू॒र्मिणी॑-र्म॒धुम॑त्तमा म॒न्द्रा ध॑नस्य सा॒तये॑, सोमे॑न ( ) त्वा
 ऽऽत॑न॒च्मीन्द्रा॑य दधि, वि॒ष्णो ह॒व्यं र॑क्षस्व ॥ 4

(सोमे॑-नाष्टौ च) (A3)

TS 1.1.4.1

क॒र्मणे॑ वां दे॒वेभ्यः॑ श॒केयं॑, वै॒षाय॑ त्वा, प्र॒त्युष्टं॑ र॒क्षः प्र॒त्युष्टा॑
 अ॒रात॑यो, धू॒रसि॑ धूर्व॒ धूर्वन्तं॑ धूर्व॒ तं यौ॑ऽस्मा॒न् धूर्व॑ति तं धूर्व॒यं
 व॒यं धूर्वा॑म, -स्त्वं दे॒वाना॑म॒सि स॒स्नित॑मं प॒प्रित॑मं जु॒ष्टत॑मं व॒हित॑मं
 दे॒वहू॑तम-म॒हुत॑म॒सि ह॒विर्धा॑नं, दृ॒हस्व॑ मा ह्वा॒र, मि॒त्रस्य॑ त्वा
 चक्षु॑षा प्रेक्षे॒ मा भे॑र्मा सं वि॒क्था मा॑ त्वा -[ ] 5

TS 1.1.4.2

हि॒सिष॑, -मु॒रु वा॑ताय, दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवै॑ऽश्वि॒नौ बा॒हुभ्या॑ं,
 पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑-म॒ग्नये॑ जु॒ष्टं निर्व॑पा॒म्यग्नी॑षोमा॒भ्या, -मि॒दं दे॒वाना॑,
 मि॒दमु॑ नः स॒ह, स्फा॑त्यै त्वा ना॒रात्यै॑, सु॒वर॑भि वि॒ख्येषं॑, वै॒श्वान॑रं

ज्योति॑र्, दृ॒हन्तां॑ दु॒र्या द्यावा॑पृथि॒व्यो, -रु॒र्वन्त॑रि॒क्ष मन्वि॑, -
हृदि॑त्यास्त्वोप॒स्थे साद॑याम्यग्ने॑ ह॒व्यं रक्ष॑स्व ॥ 6

(मा त्वा-षट्चत्वारि॑ंशच्च) (A4)

TS 1.1.5.1

दे॒वो वः॑ स॒वितो॑त् पु॒नात्व॑च्छि॒द्रेण॑ प॒वित्रे॑ण व॒सोः सूर्य॑स्य
र॒श्मिभि॑, -रा॒पो दे॒वीर॑ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वोऽग्र॑ इ॒मं य॑ज्ञं न॒यता॑ग्रे
य॒ज्ञप॑तिं ध॒त्तयु॑ष्मानिन्द्रो॑ ऽवृणी॑त वृ॒त्रतू॑र्ये, यू॒यमिन्द्र॑मवृणी॒द्ध्वं
वृ॒त्रतू॑र्येप्रो॒क्षिताः॑ स्था, -ग्नये॑ वो जुष्टं॑ प्रो॒क्षा॒म्यग्नी॑षोमा॒भ्यां
शु॒न्ध॒द्ध्वं दै॒व्याय॑ कर्म॒णे दे॒वय॑ज्याया, अ॒वधू॑तं रक्षो॑ऽवधू॒ता
अ॒रा॒तयो॑, ऽदि॒त्यास्त्व॑ग॒सि प्र॑ति त्वा -[ ] 7

TS 1.1.5.2

पृथि॒वी वै॒त्त्व, -धि॑षव॒णम॑सि वा॒नस्प॑त्यं प्र॒ति त्वा॑ ऽदि॒त्यास्त्व, -
ग्वै॒त्त्वग्ने॑-स्त॒नूर॑सि वा॒चो वि॒सर्ज॑नं दे॒ववी॑तये त्वा गृ॒ह्णा, -म्य॑द्रि॒रसि॑
वा॒नस्प॑त्यः स इ॒दं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं सु॒शमि॑ श॒मि, -ष्वे॒षमा॑ व॒दोर्ज॑मा
व॒द द्यु॑मद्व॒दत॑ व॒यं सङ्घा॑तं जै॒ष्म, व॒र्षवृ॑द्धम॒सि, प्र॑ति त्वा

व॒र्ष॒वृ॒द्धं॑ वे॒त्तु॒, प॒रा॒पू॒तं॑ र॒क्षः॑ प॒रा॒पू॒ता अ॒रा॒तयो॑, र॒क्ष॒सां
भा॒गो ( ) ऽसि॑, वा॒यु॒र्वो वि वि॒नक्तु॑, दे॒वो वः॑ स॒वि॒ता हि॒र॒ण्य॒पा॒णिः
प्र॒ति गृ॒ह्णातु॑ ॥ 8

(त्वा – भाग – एकादश च) (A5)

TS 1.1.6.1

अ॒व॒धू॒तं॑ र॒क्षो॑ऽव॒धू॒ता अ॒रा॒तयो॑, ऽदि॒त्यास्त्व॑ग॒सि प्र॒ति त्वा पृ॒थि॒वी
वे॒त्तु॒, दि॒वः स्क्॑भ॒निर॑सि॒ प्र॒ति त्वाऽदि॒त्यास्त्व॑ग॒वे॒त्तु॒, धि॒ष॒णाऽसि॑ प॒र्व॒त्या
प्र॒ति त्वा दि॒वः स्क्॑भ॒निर्वे॑त्तु॒, धि॒ष॒णाऽसि॑ पा॒र्व॒ते॒यी प्र॒ति त्वा प॒र्व॒ति
वे॒त्तु॒, दे॒वस्य॑ त्वा स॒वि॒तुः प्र॑स॒वे–ऽश्वि॑नो–र्बा॒हु॒भ्यां
पू॒ष्णो॑ह॒स्ताभ्या॑म॒धि व॑पा॒मि धा॒न्य॒म॒सि धि॒नु॒हि दे॒वान्, प्रा॒णाय॑ त्वा, ( )
ऽपा॒नाय॑ त्वा, व्या॒नाय॑ त्वा, दी॒र्घा॒म॒नु प्र॑सि॒ति॒मा॒यु॒षे धां, दे॒वो वः॑
स॒वि॒ता हि॒र॒ण्य॒पा॒णिः प्र॒ति गृ॒ह्णातु॑ ॥ 9

(प्राणाय त्वा – पञ्चदश च) (A6)

TS 1.1.7.1

धृ॒ष्टि॒रसि॑ ब्र॒ह्म॒ यच्छा॑, -पा॒ग्ने ऽग्नि॑मामादं॒ जहि॑, निष्क्र॒व्याद॑ से॒धा,
ऽदे॒वय॑जं॒ व॒ह, निर्द॑ग्धं॒ रक्षो॑ निर्द॑ग्धा अ॒रात॑यो, ध्रु॒वम॑सि पृथि॒वीं
दृ॒ह॒ऽऽ*यु॒र्दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॑ज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह,
ध॒र्त्र॑म॒स्यन्त॑रि॒क्षं दृ॒ह प्रा॒णं दृ॒ह॒पा॒नं दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै
य॑ज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह, ध॒रु॒णम॑सि दि॒वं दृ॒ह चक्षुः॑ -[ ] 10

TS 1.1.7.2

दृ॒ह श्रो॑त्रं दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॑ज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह, ध॒र्मा॑सि दि॒शो
दृ॒ह यो॑निं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॑ज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह, चि॒तः
स्थ॒ प्र॒जा॒म॒स्मै र॒यि॒म॒स्मै स॒जा॒ता॒न॒स्मै य॑ज॒मा॒नाय॑ पर्यू॒ह, भृ॒गू॒णा
म॒ङ्गि॒रसां॑ त॒प॒सा त॒प्य॑द्ध्वं, या॒नि घ॒र्मे क॒पा॒ला॒न्युप॑-चि॒न्वन्ति॑
वे॒धसः॑ ।

पू॒ष्ण॒स्ता॒न्यपि॑ व्र॒त इ॒न्द्र॒वा॒यू वि॑ मुञ्च॒तां ॥ 11

(चक्षु - र॒ष्टा॒च॒त्वा॒रि॒श॒च्च) (A7)

TS 1.1.8.1

सं॑ व॒पामि॑, समा॑पो॒ अदि॑भर॒गमत॑ समोष॑धयो॒ रसे॑नस॒ रेवती॑
 र्ज॑गतीभि॒ र्मधु॑मती॒ र्मधु॑मतीभिः सृ॒ज्यद्ध्व॑, -म॒द्भ्यः॑ परि॒ प्रजा॑ताः
 स्थ॒ सम॒द्भिः॑ पृ॒च्यद्ध्वं॑, ज॒नय॑त्यै त्वा सं॒ यौ॑य, -ग्नयै॑
 त्वा, ऽग्नी॑षोमा॒भ्यां, म॒खस्य॑ शिरो॑ऽसि, घ॒र्मो॑ऽसि वि॒श्वायु॑, -रुरु॑
 प्र॒थस्वो॑रु ते॒ यज्ञ॑पतिः प्रथ॑तां, त्वचं॑ गृ॒ह्णी, -ष्वान्तरि॑तं र॒क्षोऽन्तरि॑ता
 अ॒रातयो॑, दे॒वस्त्वा॑ स॒विता॑ ( ) श्र॒पय॑तु व॒र्षि॑ष्ठे अ॒धि ना॒के, ऽग्नि॑स्ते
 त॒नुवं॑ मा॒ऽति धा॒गग्ने॑ ह॒व्यं र॑क्षस्व, सं ब्र॒ह्मणा॑ पृ॒च्य, -स्वैक॑ताय
 स्वाहा॑, द्वि॒ताय॑ स्वाहा॑, त्रि॒ताय॑ स्वाहा॑ ॥ 12

(स॒विता-द्वावि॑शतिश्च) (A8)

TS 1.1.9.1

आ द॒द, इन्द्र॑स्य बा॒हुर॑सि दक्षि॑णः स॒हस्र॑भृष्टिः श॒तते॑जावा॒युर॑सि
 ति॒गम॑तेजाः, पृथि॑वि दे॒वय॑ज-न्योष॑द्ध्यास्ते मूलं॑ मा हि॒ सि॑ष, -
 म॒प॒हतो॑ ऽरुरुः पृथि॑व्यै, व्रजं॑ गच्छ गो॒स्थानं॑, व॒र्ष॒तु ते॒ द्यौर्ब॑धान
 दे॒व स॒वितः॑ प॒रम॑स्यां प॒राव॑ति श॒तेन॑ पा॒शैर्यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं

द्विष्मस्तमतो मा मौ, -गपहतोऽरुरुः पृथिव्यै

देवयजन्यै, व्रजं -[ ] 13

TS 1.1.9.2

गच्छ गोस्थानं, ँवर्षतु ते द्यौ, बर्धान देव सवितः परमस्यां
परावति शतेन पाशैर्योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस्तमतो मा मौ, -
गपहतोऽरुरुः पृथिव्या अदेवयजनो, व्रजं गच्छ गोस्थानं, ँवर्षतु
ते द्यौ, बर्धान देव सवितः परमस्यां परावति शतेन पाशैर्योऽस्मान्
द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस्तमतो मा -[ ] 14

TS 1.1.9.3

मौ, -गररुस्ते दिवं मा स्कान्, वसवस्त्वा परि गृह्णन्तु गायत्रेण
छन्दसा, रुद्रास्त्वा परि गृह्णन्तु त्रैष्टुभेन छन्दसा, ऽदित्यास्त्वा परि
गृह्णन्तु जागतेन छन्दसा, देवस्य सवितुः सवे कर्म कृण्वन्ति वेधस,
ऋतम, -स्यृतसदनम, -स्यृतश्रीरसि, धा असि स्वधा अस्युर्वी चासि
वस्वी चासि पुरा क्रूरस्य विसृपो विरप्शिन्, ( ) नुदादाय पृथिवीं

जी॒रदा॑नु॒र्यामै॑रयं च॒न्द्रम॑सि स्व॒धाभि॑स्तां धी॒रासो॑

अनु॒दृश्य॑ यजन्ते ॥ 15

(दे॒वय॑ज॒न्यै व्र॑जं – तम॒तो मा – वि॒रप्ति॑न् – नेका॑दश च) (A9)

TS 1.1.10.1

प्रत्यु॑ष्ट॒ रक्षः॑ प्रत्यु॑ष्टा अ॒रात॑यो, ऽग्ने॒र्वस्ते॑जि॒ष्ठेन॑ तेज॒सा नि॑ष्टपामि,

गो॒ष्ठं मा निर्मृ॑क्षं वा॒जिनं॑ त्वा स॒पत्न॑साह॒ सं मा॑र्जि॒र्म, वाचं॑ प्रा॒णं,

चक्षुः॑ श्रो॒त्रं, प्र॒जां यो॑निं मा निर्मृ॑क्षं वा॒जिनीं॑ त्वा स॒पत्न॑साही॒ सं

मा॑र्ज॒म्या, शा॑साना सौम॒नसं॑ प्र॒जा सौ॑भा॒ग्यं त॒नूं ।

अ॒ग्नेर॑नु॒व्रता॑ भू॒त्वा सं न॑ह्ये सु॒कृता॑य कं ॥

सु॒प्रज॑सस्त्वा व॒य सु॒पत्नी॑रुप – [ ] 16

TS 1.1.10.2

सेदि॑म । अ॒ग्ने स॒पत्न॑दं॒भन॑म॒दब्धा॑सो अ॒दाभ्यं॑ ॥

इ॒मं वि॑ ष्यामि वरु॒णस्य॑ पा॒शं य॑म॒बद्ध॑नीत स॒विता सु॑केतः ।

धा॒तुश्च॑ यो॒नौ सु॒कृत॑स्य लो॒के स्यो॑नं मे स॒ह प॑त्या करोमि ॥

समा॑यु॒षा सं प्र॑जया स॒मग्ने॑ वर्च॒सा पुनः॑ ।

सं पत्नी पत्याऽहं गच्छे समात्मा तनुवा मम ॥

महीनां पयो ऽस्योषधीनां रसस्तस्य तेऽक्षीयमाणस्य नि -[ ] 17

TS 1.1.10.3

वपामि, महीनां पयो ऽस्योषधीनां रसोऽदब्धेन त्वा चक्षुषाऽवैक्षे
सुप्रजास्त्वाय, तेजोऽसि, तेजोऽनु प्रे, -ह्यग्निस्ते तेजो मा वि
नै, -दग्नेर्जिह्वाऽसि सुभूर्देवानां धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यजुषेयजुषे भव,
शुक्रमसि, ज्योतिरसि, तेजोऽसि, देवो वः सवितोत् पुनात्वच्छिद्रेण
पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रश्मिभिः, शुक्रं ( ) त्वा शुक्रायां धाम्नेधाम्ने
देवेभ्यो यजुषेयजुषे गृह्णामि, ज्योतिस्त्वा ज्योति, -ष्यर्चिस्त्वाऽर्चिषि
धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यजुषेयजुषे गृह्णामि ॥ 18

(उप - नि - रश्मिभिः शुक्रं - षोडश च) (A10)

TS 1.1.11.1

कृष्णो ऽस्याखरेष्ठोऽग्नये त्वा स्वाहा, वेदिरसि बर्हिषे त्वा स्वाहा,
बर्हिरसि सुग्भ्यस्त्वा स्वाहा, दिवे त्वा, जन्तरिक्षाय त्वा, पृथिव्यै
त्वा, स्वधा पितृभ्य ऊर्गर्भव बर्हिषद्भ्य ऊर्जा पृथिवीं

गच्छ॑तवि॒ष्णोः॑ स्तू॒पो ऽस्य॑ पूर्णा॒म्रद॑सं त्वा स्तृ॒णामि॑ स्वा॒सस्थं॑ दे॒वेभ्यो॑
गन्ध॑र्वो॒ऽसि वि॒श्वाव॑सु वि॒श्वस्मा॑दी॒षतो॑ यज॒मानस्य॑ परि॒धिरि॒ड
ई॒डित॑इन्द्र॒स्य बा॒हुर॑सि –[ ] 19

TS 1.1.11.2

दक्षि॑णो यज॒मानस्य॑ परि॒धिरि॒ड ई॒डितो॑ मि॒त्रावरु॑णौ त्वोत्तर॑तः परि॑
धत्तां॑ ध्रु॒वेण॑ धर्म॑णा यज॒मानस्य॑ परि॒धिरि॒ड ई॒डितः॑ सूर्य॑स्त्वा
पु॒रस्ता॑त् पा॒तु क॑स्याश्चि॒दभि॑श॒स्त्यावी॑तिहो॒त्रं त्वा क॑वे द्यु॒मन्त॑ꣳ
समि॑धीम॒ह्यग्ने॑ बृ॒हन्त॑म॒ध्वरे॑वि॒शो य॒न्त्रे स्थो॑ वसू॒नाꣳ
रु॒द्राणा॑मादि॒त्याना॑ꣳ सद॑सि सी॒द जु॒हूरु॑प॒भृद् ध्रु॒वाऽसि॑ घृ॒ताची॑
नाम्ना॑ प्रि॒येण॑ नाम्ना॑ प्रि॒ये सद॑सि ( ) सी॒दैता॑ अस॒दन्त् सु॒कृत॑स्य
लो॒के ता वि॒ष्णो पा॒हि पा॒हि य॒ज्ञं पा॒हि य॒ज्ञप॑तिं पा॒हि
मां य॑ज्ञ॒नियं॑ ॥ 20

(बा॒हुर॑सि – प्रि॒ये सद॑सि – पञ्च॑दश च) (A11)

TS 1.1.12.1

भु॒वन॒मसि॑ वि प्र॒थ॒स्वाग्ने॑ य॒ष्ट॒रिदं॑ नमः ।
जु॒ह्वे॒ह्यग्नि॑स्त्वा ह॒यति॑ दे॒वय॑ज्याया उप॒भृ॒देहि॑ दे॒वस्त्वा॑ स॒विता॑
ह॒यति॑ दे॒वय॑ज्याया अ॒ग्नावि॑ष्णू मा वा॒मव॑ क्र॒मिषं॑ वि जिहा॒थां मा॑
मा सं ता॒प्तं लो॒कं मे॑ लो॒ककृ॑तौ कृ॒णुतं॑ वि॒ष्णोः॑ स्था॒नम॑सीत
इन्द्रो॑ अ॒कृ॒णोद् वी॒र्या॑णि स॒मा॒र॒भ्यो॒द्ध्वो अ॒द्ध्वरो॑ दि॒विस्पृ॑शम॒हुतो॑
( ) य॒ज्ञो य॒ज्ञप॑ते – रिन्द्रा॒वान्थ् स्वाहा॑ बृ॒हद्वाः॑ पा॒हि मा॒ग्ने
दुश्च॑रिता॒दा मा॒ सुच॑रिते भ॒ज म॒खस्य॑ शिरो॒ऽसि॒ सं ज्योति॑षा
ज्योति॑रङ्गां ॥ 21

(अ॒हु॒त – ए॒कविं॑शतिश्च)(A12)

TS 1.1.13.1

वा॒जस्य॑ मा प्र॒सवे॑नो-द्ग्रा॒भेणो॑-द॒ग्रभी॑त् ।
अथा॑ स॒पत्ना॑ इन्द्रो॑ मे नि॒ग्रा॒भेणा॑ध॒रा अ॒कः ।
उ॒द्ग्रा॒भं च॑ नि॒ग्रा॒भं च॑ ब्र॒ह्म दे॒वा अ॑वीवृ॒धन् ।
अथा॑ स॒पत्नानि॑न्द्रा॒ग्नी मे॑ वि॒षूची॑नान् व्य॒स्यतां॑ ।

वसु॑भ्यस्त्वा रु॒द्रेभ्य॑स्त्वाऽऽदि॒त्येभ्य॑स्त्वा ऽक्त॑ꣳ रिहा॑णा वि॒यन्तु॑ वयः॑ ।
 प्र॒जां यो॑निं मा निर्म॑क्षमा प्याय॑न्तामाप ओष॑धयो
 मरु॑तां पृष॑तयः स्थ दि॒वं –[ ] 22

TS 1.1.13.2

गच्छ॑ ततो॑ नो वृष्टि॑मेरय ।
 आयु॑ष्पा अ॒ग्नेऽस्या॑यु॒र्मे पाहि॑ चक्षु॑ष्पा अ॒ग्नेऽसि॑ चक्षु॒र्मे पाहि॑
 ध्रु॒वाऽसि॑यं परि॒धिं पर्य॑धत्था अ॒ग्ने दे॒व प॒णिभि॑ वी॒यमा॑णः ।
 तं त ए॒तमनु॑ जोषं॑ भ॒रामि॑ ने॒देष॑ त्वद॒पचे॑तया॒तैय॑ज्ञस्य पाथ
 उप॑ समि॒तꣳ सꣳस्रा॑वभा॒गाः स्थे॑षा बृ॒हन्तः॑ प्र॒स्तरे॑ष्ठा
 बर्हि॑षदश्च –[ ] 23

TS 1.1.13.3

दे॒वा इ॒मां वा॑चम॒भि विश्वे॑ गृण॑न्त आ॒सद्या॑स्मिन् बर्हि॑षि
 माद॑यद्ध्व-म॒ग्ने र्वा॒मप॑न्नगृहस्य स॒दसि॑ साद॑यामि सु॒नाय॑ सु॒निनी॑
 सु॒ने मा ध॑त्तं धुरि॑ धुर्यो॑ पात॒मग्ने॑ ऽद॒ब्धायो॑ ऽशी॒तत॑नो पाहि॑ माऽद्य
 दि॒वः पाहि॑ प्र॒सित्यै॑ पाहि॑ दुरि॒ष्ट्यै पाहि॑ दुर॒द्मन्यै॑ पाहि॑ दुश्च॑रिता

द॒विषं॑ नः॒ पि॒तुं कृ॑णु सु॒षदा॑ योनि॒ऽ स्वाहा॑ दे॒वा गा॑तुविदो गा॒तुं
 वि॒त्त्वा गा॒तु ( ) मि॒त मन॑सस्पत इ॒मं नो॑ दे॒व दे॒वेषु॑ य॒ज्ञऽ स्वाहा॑
 वा॒चि स्वाहा॑ वा॒ते धाः॑ ॥ 24

(दि॒वं – च – वि॒त्त्वा गा॒तुं – त्रयो॑दश च) (A13)

TS 1.1.14.1

उ॒भा वा॑मिन्द्रा॒ग्नी आ॑हुव॒द्ध्य॑ उ॒भा रा॑धसः स॒ह मा॑दय॒द्ध्यै॑ ।
 उ॒भा दा॑ता॒रावि॑षा॒ रयी॑णामु॒भा वा॑जस्य सा॒तये॑ हुवे वां ॥
 अ॒श्रव॑ हि भू॒रिदा॑व॒त्तरा॑ वां वि॒जामा॑तुरु॒त वा॑ घा स्या॒लात् ।
 अथा॑ सोम॒स्य प्र॑यती यु॒वभ्या॑मिन्द्रा॒ग्नी स्तो॑मं ज॒नयामि॑ न॒व्यं ॥
 इन्द्रा॑ग्नी न॒वतिं॑ पु॒रो दा॑सप॒त्नीर॑धूनु॒तं । सा॒कमे॑के॒न क॑र्मणा ॥
 शु॒चिं नु॑ स्तो॒मं न॑वजा॒त-म॑द्येन्द्रा॒ग्नी वृ॑त्रह॒णा जु॑षेथां ॥ 25

TS 1.1.14.2

उ॒भा हि वा॑ सु॒हवा॑ जो॒हवी॑मि ता वा॒जऽ सद्य॑ उ॒शते॑ धे॒ष्टा ॥
 व॒यमु॑ त्वा पथ॒स्पते॑ रथं न वा॒जसा॑तये । धि॒ये पू॑षन्नयु॒ज्महि॑ ॥
 पथ॒स्पथः॑ परि॒पतिं॑ व॒चस्या॑ का॒मेन॑ कृ॒तो अ॒भ्या॑नड॒र्कः ।

सनो॑ रा॒सच्छु॑रु॒धश्च॑न्द्रा॒ग्रा धि॑यंधि॒यꣳ सी॒षधा॑ति प्र पू॒षा ॥

क्षेत्र॑स्य पति॒ना व॒यꣳ हि॒तेने॑व जयामसि ।

गाम॑श्चं पोषयित्त्वा स नो – [ ] 26

TS 1.1.14.3

मृ॒डाती॑दृ॒शे ॥

क्षेत्र॑स्य पते मधु॑मन्त॒मूर्मि॑ धे॒नुरि॑व पयो॑ अ॒स्मासु॑ धुक्ष्व ।

मधु॑श्चुतं घृ॒तमि॑व सु॒पूत॑मृतस्य नः पतयो मृडयन्तु ॥

अग्ने॑ नय सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒युना॑नि वि॒द्वान् ।

यु॒योद्ध्य॑स्म-ज्जु॒हुरा॑णमे॒नो भू॑यिष्ठां ते नम उक्तिं वि॒धेम ॥

आ दे॒वाना॑मपि पन्था॑मगन्म यच्छ॒क्नवा॑म तदनु प्रवो॒ढुं ।

अ॒ग्नि वि॒द्वान्त्स य॒जाथ् – [ ] 27

TS 1.1.14.4

सेदु॑ होता सो अ॒ध्वरा॑न्त् स ऋ॒तून् क॑ल्पयाति ॥

यद्वा॑हिष्ठं तद॒ग्नये॑ बृ॒हदर्च॑ विभावसो ।

महि॑षीव त्वद॒यिस्त्वद्वा॑जा उदी॒रते ॥

अग्ने॑ त्वं॑ पा॒रया॑ न॒व्यो॑ अ॒स्मान्त् स्व॒स्तिभि॒रति॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा॑ ।
 पू॒श्च॑ पृ॒थ्वी॑ ब॒हुला॑ न उ॒र्वी॑ भ॒वा तो॒काय॑ तनयाय॑ शं॒ योः ॥
 त्वम॑ग्ने व्रतपा॑ असि॒ देव॑ आ ( ) म॒र्त्येष्वा॑ । त्वं॑ य॒ज्ञेष्वी॑ड्यः ॥
 यद्वो॑ व॒यं प्र॒मिना॑म व्र॒तानि॑ वि॒दुषां॑ दे॒वा अ॒विदु॑ष्टरासः ।
 अ॒ग्निष्ट॑द् वि॒श्वमा॑ पृ॒णाति॑ वि॒द्वान् येभि॑ दे॒वा ऋ॒तुभिः॑ क॒ल्पया॑ति ॥ 28
 (जु॒षेथा॒मा – सा॒ नो – यजा॑ – दा – त्रयो॑वि॒ंशति॑श्च) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(इ॒षे त्वा॑ – य॒ज्ञस्य॑ – शु॒न्धध्वं॑ – क॒र्मणे॑ वां – दे॒वो –
 ऽव॒धूतं॑ – धु॒ष्टिः – सं॑ व॒पा – म्या॑ द॒दे – प्र॒त्युष्टं॑ – कृ॒ष्णो॑ऽसि –
 भु॒वनम॑सि – वा॒जस्यो॑भा वां – च॒तुर्द॑श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(इ॒षे – दृ॒ह – भु॒वन – म॒ष्टावि॑ंशतिः ।)

First and Last Padam of First Prasnam :-

(इ॒षे त्वा॑ – क॒ल्पया॑ति ।)

॥ हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

समाप्तः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.2 प्रथमकाण्डेद्वितीयः प्रश्नःअग्निष्टोमे क्रयः

TS 1.2.1.1

आप॑ उ॒न्दन्तु जी॒वसे॑ दी॒र्घायु॑त्वाय॒ वर्च॑स ओष॑धे त्राय॑स्वैन॒ ऽ स्व॑धि॒ते
मै॒न॒ ऽ हि॒ ऽ सी॒ दे॒वश्रू॑रे॒तानि॒ प्र व॑पे स्व॒स्त्युत्त॑रा॒ण्यशी॒याऽऽपो॑
अ॒स्मान् मा॒तरः॑ शु॒न्धन्तु॑ घृ॒तेन॑ नो घृ॒तपु॑वः पु॒नन्तु॑ वि॒श्वम॑स्मत् प्र
व॒हन्तु॑ रि॒प्रमु॑दा॒भ्यः शु॒चिरा॑ पू॒त ए॒मि सो॑मस्य॒ तनू॑रसि॒ तनु॑वं मे पाहि
म॒हीनां॑ पयो॑ऽसि॒ वर्चो॑धा॒ असि॑ वर्चो॒ – [ ] 1

TS 1.2.1.2

मयि॑ धेहि॒ वृ॒त्रस्य॑ क॒नीनि॑का॒ऽसि चक्षु॑ष्पा॒ असि॑ चक्षु॒र्मे पाहि॑
चि॒त्पति॑स्त्वा पु॒नातु॑ वाक्पति॑स्त्वा पु॒नातु॑ दे॒वस्त्वा स॑विता
पु॒नात्व॑च्छि॒द्रेण॑ प॒वित्रे॑ण॒ वसोः॑ सूर्य॑स्य॒ रश्मि॑भि॒स्तस्य॑ ते प॒वित्र॑पते
प॒वित्रे॑ण॒ यस्मै॑ कं पु॒ने तच्छ॑केय॒मा वो॑ दे॒वास ई॑महे सत्य॑ध॒र्माणो॑
अ॒ध्वरे॑ य॒द्वो दे॒वास आ॒गुरे॑ य॒ज्ञिया॑सो॒ हवाम॑ह इन्द्रा॑ग्नी॒ द्यावा॑

पृथिवी॑ आप॑ ओषधी॑ ( ) स्त्वं दीक्षाणा॑-मधिपतिरसीह॑
मा सन्तं॑ पाहि ॥ 2

(वर्च॑ – ओषधीरष्टौ॑ च) (A1)

TS 1.2.2.1

आकू॑त्यै प्र॒युजे॒ऽग्नये॒ स्वाहा॑ मे॒धायै॑ मन॒सेऽग्नये॒ स्वाहा॑ दी॒क्षायै॑
तप॑सेऽग्नये॒ स्वाहा॑ सर॒स्वत्यै॑ पू॒ष्णोऽग्नये॒ स्वाहा॑ऽऽपो॑ दे॒वीर्बृ॑हती
वि॒श्वशं॑भुवो॒ द्यावा॑पृथि॒वी उ॒र्वन्त॑रि॒क्षं बृ॒हस्प॑तिर्नो॒ हवि॑षा वृ॒धातु॑
स्वाहा॑ वि॒श्वे दे॒वस्य॑ ने॒तुर्म॑र्तो वृणीत॒ सख्यं॑ वि॒श्वे रा॒य इ॑षुद्ध्यसि
द्यु॒म्नं वृ॑णीत॒ पु॒ष्यसे॒ स्वाह॑र्ख्-सा॒मयोः॒ शिल्पे॑ स्थ॒स्ते वा॒मा
र॒भे ते मा॑ - [ ] 3

TS 1.2.2.2

पा॒तमा॑स्य॒ यज्ञ॑स्योदृ॒च इ॒मां धि॒यञ् शिक्ष॑माणस्य॒ देव॑ क्र॒तुं
दक्षं॑ व॒रुण॑ सञ्शि॒शाधि॑ यया॒ऽति वि॒श्वा दु॑रिता॒ तरे॑म॒ सुत॑र्माणमधि॒
नावञ् रु॒हेमो॑र्गस्याङ्गि॒रस्यूर्ण॑म्रदा॒ ऊ॒र्जं मे॑ यच्छ॒ पाहि॑ मा॒ मा मा॑

हि॒प्सी-वि॒ष्णोः॑ श॒र्मा॒सि॒ शर्म॑ यज॒मान॑स्य॒ शर्म॑ मे यच्छ
नक्ष॑त्राणां मा॒ऽतीका॒शात् पा॒हीन्द्र॑स्य॒ योनि॑रसि – [ ] 4

TS 1.2.2.3

मा मा हि॒प्सीः कृ॒ष्यै त्वा॑ सु॒सस्या॑यै सु॒पिप्प॒लाभ्य॑-स्त्वौष॑धीभ्यः
सू॒प॒स्था दे॒वो वन॑स्पति॒रू॒र्ध्वो मा पा॒ह्योदृ॑चः स्वाहा य॒ज्ञं मन॑सा
स्वाहा द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्या॑ स्वा॒होरो-र॑न्तरि॒क्षात् स्वाहा॑ य॒ज्ञं
वा॒तादा॑ रभे ॥ 5

(मा – योनि॑रसि – त्रि॒श॒च्च) (A2)

TS 1.2.3.1

दैवीं॑ धि॒यं मना॑महे सु॒मृ॒डीका॑-म॒भिष्ट॑ये व॒र्चो॒धां य॒ज्ञवा॑हस॒ सुपा॑रा
नो अ॒सद् व॑शे । ये दे॒वा मनो॑जाता मनो॒युजः॑ सु॒दक्षा॑ दक्ष॒पितार॑स्ते
नः पा॒न्तु ते नो॑ऽवन्तु तेभ्यो॒ नम॑स्तेभ्यः स्वाहा॒ग्ने त्व॑ सु जागृ॒हि
वय॑ सु म॒न्दिषी॑महि गो॒पाय॑ नः स्व॒स्तये॑ प्र॒बुधे॑ नः पुन॑र्ददः ।
त्वम॑ग्ने व्रत॒पा अ॑सि दे॒व आ म॑र्त्ये॒ष्वा ।
त्वं – [ ] 6

TS 1.2.3.2

ॐ॒ य॒ज्ञेष्वी॒ड्यः ॥

वि॒श्वे दे॒वा अ॒भि मा॒माऽव॑वृ॒त्रन् पू॒षा स॒न्या सो॒मो रा॒धसा॑ दे॒वः
स॒विता॑ व॒सोर्व॑सु॒दा वा रा॒स्वेय॑त् सो॒मा ऽऽ*भू॒यो भ॒र मा पृ॒णन् पू॒र्या
वि रा॒धि माऽह॑मायु॒षा च॒न्द्रम॑सि॒ मम भो॑गाय॒ भव॑ व॒स्त्रम॑सि॒ मम
भो॑गाय॒ भवो॑स्त्राऽसि॒ मम भो॑गाय॒ भव॑ ह॒योऽसि॒ मम
भो॑गाय॒ भव॑-[ ] 7

TS 1.2.3.3

छा॒गोऽसि॒ मम भो॑गाय॒ भव॑ मे॒षोऽसि॒ मम भो॑गाय॒ भव॑ वा॒यवे॑ त्वा
व॒रुणा॑य॒ त्वा नि॒र्ऋ॒त्यै त्वा रु॒द्राय॑ त्वा दे॒वीरा॑पो अ॒पां न॒पाद्य
ऊ॒र्मिर्ह॑वि॒ष्य इ॒न्द्रिया॑वा॒न्-म॒दि॒न्तम॑स्तं ॐ॒ वो माऽव॑ क्र॒मिष॑मच्छि॒न्नं
त॒न्तुं पृ॒थि॒व्या अ॒नु गे॑षं भ॒द्राद॑भि श्रे॒यः प्रे॒हि बृ॒हस्प॑तिः पु॒र ए॒ता ते
अ॒स्त्वथे॑म॒व स्य॑ ( ) व॒र आ पृ॒थि॒व्या आ॒रे श॒त्रून् कृ॑णुहि॒ सर्व॑वी॒र
ए॒दम॑ग॒न्म दे॒वय॑जनं पृ॒थि॒व्या वि॒श्वे दे॒वा य॑द॒जुष॑न्त॒ पूर्वं ऋ॒ख्

सामाभ्यां यँजुषा सन्तरन्तो रायस्पोषेण समिषा मदेम ॥ 8

(आ त्वञ्-हयोऽसि मम भोगाय भव-स्य-पञ्चविंशतिश्च) (A3)

TS 1.2.4.1

इयं ते शुक्र तनूरिदं वर्चस्तया सं भव भ्राजं गच्छ जूरसि धृता
मनसा जुष्टा विष्णावे तस्यास्ते सत्यसवसः प्रसवे वाचो यन्त्रमशीय
स्वाहा शुक्रमस्य-मृतमसि वैश्वदेवञ् हविः सूर्यस्य चक्षुराऽरुहमग्ने
रक्षणः कनीनिकां यदेत शोभिरीयसे भ्राजमानो विपश्चिता चिदसि
मनाऽसि धीरसि दक्षिणा - [ ] 9

TS 1.2.4.2

ऽसि यज्ञियाऽसि क्षत्रिया ऽस्यदिति-रस्युभयतः शीर्ष्णी सा नः
सुप्राची सुप्रतीची सं भव मित्रस्त्वा पदि बद्धनातु पूषाऽध्वनः
पात्विन्द्राया-दध्यक्षायानु त्वा माता मन्यतामनु पिताऽनु भ्राता
सगर्भ्योऽनु सखा सयूथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्राय सोमञ्
रुद्रस्त्वा ऽऽवर्तयतु मित्रस्य पथा स्वस्ति सोम सखा ( )
पुनरेहि सह रय्या ॥ 10 (दक्षिणा-सोमसखा-पञ्च च) (A4)

TS 1.2.5.1

व॒स्व्य॑सि रु॒द्राऽस्य॑दि॒ति-र॒स्यादि॑त्याऽसि शु॒क्राऽसि च॒न्द्राऽसि
 बृ॒हस्प॑तिस्त्वा सु॒म्ने र॑ण्वतु रु॒द्रो वसु॑भिरा चि॒केतु॑ पृ॒थिव्या॑स्त्वा
 मू॒र्धन्ना जि॑घर्मि दे॒वय॑जन इ॒डायाः प॑दे घृ॒तव॑ति स्वाहा
 परि॑लिखितं र॒क्षः परि॑लिखिता अ॒रातय॑ इ॒दमहं॑ र॒क्षसो॑ ग्री॒वा अपि॑
 कृ॒न्तामि॑ योऽस्मा॒न् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं द्विष्म॑ इ॒दमस्य॑ ग्री॒वा - [ ] 11

TS 1.2.5.2

अपि॑ कृ॒न्ताम्य॑स्मे रा॒यस्त्वे रा॒यस्तो॑ते रा॒यः सं दे॒वि दे॒व्योर्व॑श्या
 प॒श्यस्व॑ त्वष्टी॒मती ते स॑पेय सु॒रेता॑ रे॒तो द॑धाना वी॒रं वि॑दे॒य तव॑
 संदृ॑शिमाऽहं रा॒यस्पोषे॑ण वि योषं ॥ 12

(अस्य ग्रीवा-एकान्न त्रिंशच्च) (A5)

TS 1.2.6.1

अ॒ंशुना॑ ते अ॒ंशुः पृ॑च्यतां प॒रुषा॑ प॒रुर्गन्ध॑स्ते का॒मम॑वतु म॒दाय॑
 र॒सो अ॑च्युतो ऽमा॒त्योऽसि॑ शु॒क्रस्ते॑ ग्र॒होऽभि॑ त्यं दे॒व
 स॒वितार॑मू॒ण्योः क॒विक्र॑तुम॒र्चामि॑ स॒त्यस॑वसं रत्न॒धाम॑भि प्रि॒यं
 म॒तिमू॑र्ध्वा यस्याम॒तिर्भा॑ अदिद्यु॒तथ् स॒वीम॑नि हि॒रण्य॑ पा॒णिर॑मिमीत

सु॒क्र॒तुः॑ कृ॒पा सु॒वः॑ । प्र॒जाभ्य॑स्त्वा प्रा॒णाय॑ त्वा व्या॒नाय॑ त्वा
प्र॒जास्त्वम॑नु ( ) प्रा॒णिहि॑ प्र॒जास्त्वाम॑नु प्रा॒णन्तु॑ ॥ 13

(अनु – सप्त च) (A6)

TS 1.2.7.1

सोमं॑ ते क्री॒णाम्यूर्ज॑स्वन्तं पय॑स्वन्तं वी॒र्या॑वन्तमभि माति॒षाह॑
शु॒क्रं ते॑ शु॒क्रेण॑ क्री॒णामि॑ चन्द्रं॑ चन्द्रे॒णा-मृ॑तममृ॒तेन॑ सम्य॒त्ते
गो॒रस्मे॑ चन्द्रा॒णि तप॑सस्तनू॒रसि॑ प्र॒जाप॑ते वर्ण॒स्तस्या॑स्ते सहस्रपोषं॑
पु॒ष्यन्त्याश्च॑रमेण॒ पशु॑ना क्री॒णाम्य॒स्मे ते॑ बन्धु॒र्मयि॑ ते रायः॑
श्रय॑न्तामस्मे ज्योतिः॑ सोमवि॒क्रयि॑णि तमो॑ मि॒त्रो न॑ एहि सुमि॒त्रधा॑
इन्द्र॑स्यो॒रु ( ) मा॑ वि॒श दक्षि॑ण-मु॒शन्नु॒शन्त॑ स्यो॒नः स्यो॒नः
स्वा॒न भ्रा॑जाङ्घ॒रे बं॑भारे हस्त॑ सुहस्त॑ कृ॒शान॑वेते वः सोम॑
क्रय॑णास्तान् रक्ष॒ध्वं मा॑ वो द॒भन् ॥ 14

(ऊरुं-द्वाविंशतिश्च) (A7)

TS 1.2.8.1

उ॒दायु॑षा स्वा॒युषो॑दोष॒धीना॑ ७ रसे॒नोत् प॑र्जन्यस्य शु॒ष्मे॒णो
द॒स्थाम॑मृता॒ ७ अनु॑ । उ॒र्वन्त॑रिक्षमन्वि॒ह्यदि॑त्याः सदोऽस्यदि॒त्याः सद॑
आ सी॒दास्त॑भ्नाद्-द्यामृष॒भो अ॒न्तरि॑क्षममिमीत वरि॒माणं॑ पृथि॒व्या
आऽसी॑दद् विश्वा भुव॒नानि॑ स॒म्राड् विश्वे॑त्तानि वरुणस्य व्र॒तानि॑ वने॒षु
व्यन्त॑रिक्षं ततान वाजमर्व॒थ्सु॑ पयो॑ अ॒घ्निया॑सु ह॒थ्सु॑ - [ ] 15

TS 1.2.8.2

क्र॒तुं व॑रुणो वि॒क्ष्वग्निं॑ दि॒वि सूर्य॑मदधात् सोमम॒द्रावु॑दु त्यं जा॒तवे॑दसं
दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सूर्यं ॥ उ॒स्रावे॑तं धूर्.षाहाव॒नश्रू॑
अवी॑रहणौ ब्रह्मचो॒दनौ॑ वरुणस्य स्कं॒भन॑मसि वरुणस्य
स्कं॒भस॑र्जनमसि प्रत्यस्तो वरुणस्य पा॒शः ॥ 16

(ह॒थ्सु-पञ्च॑त्रि॒ंशच्च॑) (A8)

TS 1.2.9.1

प्र च्यवस्व भुव॒स्पते॑ वि॒श्वान्य॑भि धामा॒नि मा त्वा॑ परिपरी वि॒दन्मा॑ त्वा
परि॒पन्थि॑नो वि॒दन्मा॑ त्वा वृ॒का अ॒घाय॑वो मा गन्ध॒र्वो वि॒श्वाव॑सुरा
दघ॑च्छ्ये॒नो भू॒त्वा परा॑ पत यज॒मान॑स्य नो गृ॒हे दे॒वैः स॑ ७ स्कृ॒तं

ॐ॒ज॒मान॑स्य॒ स्व॒स्त्यय॑न्यस्यपि॒ पन्था॑मगस्महि॒ स्व॒स्ति॒ गा॒म॒ने॒ह॒सं॑ ॐ॒ने॒
वि॒श्वाः॒ परि॑ द्वि॒षो वृ॒णक्ति॑ वि॒न्दते॒ वसु॑ नमो॒ मि॒त्रस्य॑ ( ) वरु॒णस्य॑
चक्ष॑से॒ महो॒ दे॒वाय॑ तद्वृ॒तꣳ स॒पर्य॑त दू॒रेदृ॑शे॒ दे॒वजा॑ताय॒ के॒तवे॑
दि॒वस्पु॒त्राय॑ सू॒र्याय॑ शꣳस॒त वरु॑णस्य॒ स्कं॑भनमसि॒ वरु॑णस्य
स्कं॑भस॒र्जन॑-मस्यु॒न्मु॒क्तो वरु॑णस्य॒ पा॒शः ॥ 17

(मि॒त्रस्य॑-त्रयो॒विंश॑तिश्च) (A9)

TS 1.2.10.1

अ॒ग्ने-रा॒तिथ्य॑मसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा सो॑मस्याऽऽ*ति॒थ्यम॑सि॒ विष्ण॑वे॒ त्वा-
ऽति॑थेरा॒तिथ्य॑मसि॒ विष्ण॑वे॒ त्वाऽग्न॑ये॒ त्वा रा॑यस्पोष॒दाव॑न्ने॒ विष्ण॑वे॒ त्वा
श्ये॑नाय॒ त्वा सो॑मभृ॒ते विष्ण॑वे॒ त्वा या॑ ते॒ धा॒मानि॑ ह॒विषा॑ यज॒न्ति ता॑
ते॒ वि॒श्वा परि॑भूरस्तु॒ यज्ञं॑ ग॒यस्फा॑नः॒ प्र॒तर॑णः॒ सु॒वीरोऽवी॑रहा॒ प्र॒चरा॑
सो॒म दु॒र्या॒नदि॒त्याः स॒दोऽस्य॑दि॒त्याः स॒द आ - [ ] 18

TS 1.2.10.2

सी॒द वरु॑णोऽसि॒ धृ॒तव्र॑तो॒ वारु॑णमसि॒ शम्॑योर्दे॒वानाꣳ स॒ख्यान्मा॑
दे॒वाना॑-म॒पस॑श्छि॒त्स्मह्या॑पतये॒ त्वागृ॑ह्णामि॒ परि॑पतये॒ त्वा गृ॑ह्णामि॒

त॒नू॒न॒प्त्रे॑ त्वा॒गृ॒ह्णामि॑ शा॒क्व॒राय॑ त्वा गृ॒ह्णामि॑ श॒क्मन्-॑नोजि॒ष्ठाय॑ त्वा
गृ॒ह्णाम्य॑ -ना॒धृष्ट॑मस्य-ना॒धृष्यं॑ दे॒वाना॑मोजोऽभि॒शस्ति॑पा
अ॒नभि॑शस्तेऽन्य॒मनु॑ मे दी॒क्षां दी॒क्षा॒पति॑ र्मन्यता॒मनु॑
तप॒स्तप॑स्पतिरज्जसा स॒त्यमु॑प गेष॑ सु॒विते॑ मा ( ) धाः ॥ 19

(अमै-कं च) (A10)

TS 1.2.11.1

अ॒शु॒र॒शु॒स्ते दे॒व सो॒माऽऽप्या॑यता-मिन्द्रा॒यैक॑धनवि॒द आ
तु॒भ्यमिन्द्रः॑ प्यायता॒मा त्वमिन्द्रा॑य प्याय॒स्वाऽऽप्या॑यय स॒खीन्थ॑
स॒न्या मे॒धया॑ स्व॒स्ति ते॑ दे॒व सो॒म सु॒त्याम॑शीयेष्टा रा॒यः प्रे॒षे
भ॒गाय॑र्तमृ॒तवा॑दिभ्यो नमो दि॒वे नमः॑ पृ॒थिव्या॑ अ॒ग्ने व्र॑तपते त्वं
व्र॒तानां॑ व्र॒तप॑तिरसि या म॒म त॒नूरे॑षा सा त्वयि - [ ] 20

TS 1.2.11.2

या तव त॒नूरि॑यः सा मयि सह नौ व्र॒तप॑ते व्र॒तिनौ॑व्र॒तानि॑
या ते अ॒ग्ने रु॒द्रिया॑ त॒नूस्त॑या नः पाहि तस्या॒स्ते स्वा॒हा

या ते॑ अ॒ग्नेऽया॑शया॒ रजा॑शया॒ ह॒राशया॑ त॒नूर्व॒र्षि॑ष्ठा ग॒ह्वरे॑ष्ठोऽग्रं
 ँव॒चो अ॒पाव॑धीं त्वेषं॑ ँव॒चो अ॒पाव॑धी॒ ७ स्वाहा॑ ॥ 21

(त्वयि॑-च॒त्वारि॒॑ ७ श॒च्च) (A11)

TS 1.2.12.1

वि॒त्ताय॑नी मे॒ऽसि ति॒क्ताय॑नी मे॒ऽस्य॑व॒तान्मा॑ नाथि॒तम॑व॒तान्मा॑ व्यथि॒तं
 ँवि॒दे॒र॒ग्नि॒र्न॒भो॒ नामा॑ग्ने॒ अ॒ङ्गि॒रो यो॑ऽस्यां पृथि॒व्याम॑स्यायु॒षा ना॑म्नेहि
 यत्ते॑ऽनाधृष्टं॒ नाम॑ य॒ज्ञियं॑ तेन॒ त्वाऽऽ*द॒धेऽग्ने॑ अ॒ङ्गि॒रो यो॑ द्वितीय॑स्यां
 तृतीय॑स्यां पृथि॒व्या-म॑स्यायु॒षा ना॑म्नेहि यत्ते॑ऽनाधृष्टं॒ नाम॑ - [ ] 22

TS 1.2.12.2

य॒ज्ञियं॑ तेन॒ त्वाऽऽ*द॒धे सि॒७ही॑रसि॒ महि॑षी॒रस्यु॑रु प्रथ॒स्वोरु॑
 ते य॒ज्ञप॑तिः प्रथ॒तां ध्रु॒वाऽसि॑ दे॒वेभ्यः॑ शु॒न्धस्व॑ दे॒वेभ्यः॑
 शु॒भस्वे॑न्द्र॒घोष॑स्त्वा वसु॒भिः पु॒रस्ता॑त् पातु॒ मनो॑जवास्त्वा पि॒तृभि॑
 र्दक्षि॑णतः पातु॒ प्रचे॑तास्त्वा रु॒द्रैः प॒श्चात् पातु॑ वि॒श्वकर्मा॑
 त्वाऽऽदि॒त्यैरु॑त्तरतः पातु॒ सि॒७ही॑रसि सप॒त्नसा॑ही स्वाहा
 सि॒७ही॑रसि सुप्रजा॒वनिः॑ स्वाहा सि॒७ही॑ - [ ] 23

TS 1.2.12.3

रसि॑ राय॒स्पोष॑वनिः॒ स्वाहा॑ सि॒॒हीर॑स्या-दि॒त्यव॑निः॒ स्वाहा॑
सि॒॒हीर॑स्या॒ वह॑ दे॒वान्दे॑वयते॒ यज॑मानाय॒ स्वाहा॑ भू॒तेभ्य॑स्त्वा
वि॒श्वायु॑रसि॒ पृथि॑वीं दृ॒॒ह ध्रु॒वक्षि॑दस्यन्त॒रिक्षं॑ दृ॒॒हाच्यु॑तक्षि॒दसि॑
दि॒वं दृ॒॒हाग्ने॑ भ॒स्मास्य॑ग्नेः॒ पुरी॑षमसि ॥ 24

(नाम॑-सुप्रजा॒वनिः॒ स्वाहा॑ सि॒॒हिः-पञ्च॑त्रि॒ंशच्च॑)(A12)

TS 1.2.13.1

यु॒ञ्जते॑ मन॒ उत॑ यु॒ञ्जते॑ धि॒यो वि॒प्रा वि॒प्रस्य॑ बृ॒हतो॑ वि॒पश्चितः॑ ।
वि॒ हो॒त्रा द॑धे वयु॒ना वि॒देक॑ इ॒न्मही॑ दे॒वस्य॑ सवि॒तुः परि॑ष्टुतिः ॥
सु॒वाग्दे॑व दु॒र्या॒ आ व॑द दे॒वश्रु॑तौ दे॒वेष्वा॑ घो॒षेथा॑मा नो
वी॒रो जा॑यतां क॒र्मण्यो॑ य॒ सर्वे॑ऽनु जी॒वाम॑ यो ब॒हूना॑मस॒द्वशी॑ ।
इ॒दं वि॑ष्णु वि॒चक्रे॑ मे त्रे॒धा नि॑ दधे प॒दं ।
स मू॒ढम॑स्य - [ ] 25

TS 1.2.13.2

पा॒॒सुर॑ इ॒राव॑ती धे॒नुम॑ती हि भू॒त॒ सू॒यव॑सिनी॒ मन॑वे
य॒शस्ये॑ । व्य॒स्क॒भ्नाद्रो॑दसी॒ विष्णु॑रेते॒ दा॒धार॑ पृथि॒वीम॑भितो॒ मयू॑खैः ॥

प्राची॑ प्रेत॑मद्ध्व॑रं कल्प॑यन्ती ऊर्ध्वं॑ य॒ज्ञं न॑यतं मा जी॒ह्वर॑तम॒त्र
रमे॑थां व॒र्ष्मन् पृ॑थिव्या दि॒वो वा वि॑ष्णवु॒त वा पृ॑थिव्या म॒हो वा
वि॑ष्णवु॒त वाऽन्तरि॑क्षाद्ध॒स्तौ पृ॑णस्व बहु॑भिर्वस॒व्यैरा

प्र यच्छ – [ ] 26

TS 1.2.13.3

दक्षि॑णादो॒त स॒व्यात् ।

वि॑ष्णोर्नु॒कं वी॑र्या॒णि प्र वो॑चं यः पार्थि॑वानि वि॒ममे र॒जाऽसि॑ यो
अ॒स्क॒भाय॑दु॒त्तर॑ऽस॒धस्थं॑ वि॒चक्र॑माण स्त्रे॒धोरु॑गायो
वि॑ष्णो ररा॒टम॑सि वि॑ष्णोः पृ॒ष्ठम॑सि वि॑ष्णोः श्न॒त्रे स्थो॑
वि॑ष्णोः स्यूर॑सि वि॑ष्णो ध्रु॒वम॑सि वै॒ष्णव॑मसि वि॑ष्णवे त्वा ॥ 27

(अस्य॑-यच्छै॑-कान्न॑ च॒त्वारि॑ऽश॒च्च) (A13)

TS 1.2.14.1

कृ॒णुष्व॑ पा॒जः प्र॑सि॒तिन्न॑ पृ॒थ्वीं या॑हि रा॒जे वा॑म॒वाऽइ॑भे न ।
तृ॒ष्वीम॑नु प्र॑सि॒तिं-दू॒णानो॑ऽस्ताऽसि॒ वि॒द्ध्य र॑क्ष॒स स्त॑पि॒ष्ठैः ॥
तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ प॒तंत्य॑नु स्पृ॒श-धृ॑ष॒ता शो॑शु॒चानः॑ ।

तपू॑ष्यग्ने जु॒ह्वा प॒त॒ङ्गान॑स॒न्दितो॑ वि॒सृ॒ज वि॒ष्व गु॒ल्काः ॥
 प्र॒ति॒स्प॒शो वि॒सृ॒ज-तू॒र्णित॑मो भ॒वा पा॒युर्वि॒शो अ॒स्या अ॒द॒ब्धः ।
 यो नो॑ दू॒रे अ॒घ॒श॑सो - [ ] 28

TS 1.2.14.2

यो अ॒न्त्यग्ने॑ मा॒कि॒ष्टे व्य॑थि॒रा द॑ध॒र्षी॑त् ॥
 उ॒द॒ग्ने तिष्ठ॑ प्र॒त्या *ऽऽत॑नु॒ष्व न्य॑मि॒त्रा॑ ओष॒तात् ति॑ग्महे॒ते ।
 यो नो॑ अ॒राति॑स॒मि॒धान॑ च॒क्रे नी॒चा तं ध॑क्ष्य॒तसं॑ न शु॒ष्कं ॥
 ऊ॒र्ध्वो भ॑व प्र॒ति॒वि॒द्ध्य-ऽद॑ध्य॒स्मदा॑ वि॒ष्कृ॑णु॒ष्व दै॒व्या॑न्यग्ने ।
 अ॒व॒स्थि॒रा त॑नु॒हि या॒तु जू॑नां जा॒मि॒मजा॑मिं प्र॒मृ॑णी॒हि श॒त्रून् ॥
 स ते॑ - [ ] 29

TS 1.2.14.3

जा॒नाति॑ सु॒म॒तिं य॑वि॒ष्ठय॑ ई॒वते॑ ब्र॒ह्म॒णे गा॒तुमै॑रत् ।
 वि॒श्वा॑न्य॒स्मै सु॒दि॒ना॒नि रा॒यो द्यु॑म्ना॒न्य॒र्यो वि॒दुरो॑ अ॒भि द्यौ॑त् ॥
 से॒द॒ग्ने अ॑स्तु सु॒भ॒गः सु॒दा॒नु-र्य॑स्त्वा नित्ये॑न ह॒वि॒षाय॑ उ॒क्थैः॑ ।

पि॒प्री॑षति॒ स्व आयु॑षि॒ दुरो॑णे॒ विश्वे॑द॒स्मै सु॒दिना॑ साऽस॒दिष्टिः॑ ॥

अर्चा॑मि ते सु॒मतिं॑ घोष्य॒र्वाख्-सन्ते॑ वा वा ता॒ जरता॑ – [ ] 30

TS 1.2.14.4

मि॒यंगीः॑ । स्व॒श्वास्त्वा॑ सु॒रथा॑ म॒र्जये॑-मा॒स्मे क्ष॒त्राणि॑ धा॒रये॑रनु॒ द्यून् ॥

इ॒ह त्वा॒ भूर्या॑ च॒रे दु॒प॒त्मन्-दोषा॑वस्त॒ दी॒दिवा॑ꣳस॒मनु॑ द्यून् ।

क्री॒डन्त॑स्त्वा सु॒मन॑सः स॒पेमा॑भि द्यु॒म्ना त॑स्थि॒वाꣳ सो जना॑नां ॥

य॒स्त्वा-स्व॒श्चः सु॒हि॒रण्यो॑ अ॒ग्न उप॑याति॒ वसु॑मता॒ रथे॑न ।

तस्य॑ त्रा॒ता-भव॑सि॒ तस्य॑ स॒खा यस्त॑ आ॒तिथ्य॑ मा॒नुष॑ग् जु॒जोष॑त् ॥

म॒हो रु॒जामि॑ – [ ] 31

TS 1.2.14.5

ब॒न्धुता॑ वचो॒भिस्त॑न्मा॒ पितु॑र्गो॒तमा॑द-न्वि॒याय॑ ।

त्व॒न्नो अ॒स्य वच॑स-श्चि॒किद्धि॑ हो॒तर्य॑वि॒ष्ठ सु॒क्रतो॑ द॒मूनाः॑ ॥

अ॒स्व॒प्नज॑ स्त॒रणयः॑ सु॒शेवा॑ अ॒तन्द्रा॑ सोऽवृ॒का अ॒श्रमि॑ष्ठाः ।

ते पा॒यवः॑ स॒द्भि॒ध्रय॑ञ्चो नि॒षद्या॑ग्ने॒ तवनः॑ पा॒न्त्वमू॑र ॥

ये पा॒यवो॑ मा॒मते॑यन्ते॒ अग्ने॑ पश्यन्तो॒ अ॒न्धं दु॑रि॒ताद॑ रक्षन् ।

र॒क्ष॒ता॒न्ध॒ सु॒कृ॒तो वि॒श्ववे॑दा दि॒प्सन्त॑ इ॒द्रि॒पवो॑ ना ह – [ ] 32

TS 1.2.14.6

दे॒भुः ॥

त्वया॑ वय॑ꣳ स॒ध॒न्य-स्त्वो॒ता-स्तव॑ प्रणी॑त्य श्याम॒ वाजा॑न् ।

उ॒भा श॑ꣳसा सू॒दय॑ सत्यता॒ते-ऽनु॑ष्ठुया कृ॒णु॒ह्य-ह॒याण ॥

अ॒या ते॑ अग्ने॒ समि॑धा वि॒धेम॑ प्र॒ति॒स्तोम॑ꣳ श॒स्य॑मा॒नं गृ॑भाय ।

द॒हा॒श॒सो र॒क्ष॒सः पा॒ह्य॒स्मान् द्रु॒हो नि॒दो मि॒त्रम॑हो अ॒व॒द्यात् ॥

र॒क्षो॒हणं॑ वा॒जिन॑मा॒जि घ॒र्मि मि॒त्रं प्र॒थि॒ष्ठ-मु॑प॒यामि॑ श॒र्म ।

शि॒शानो॑ अ॒ग्निः क्र॑तु॒भिः-स॒मि॒द्धः-स॒नो दि॒वा – [ ] 33

TS 1.2.14.7

स॒रि॒षः पा॒तु॒नक्तं॑ ॥

वि॒ज्यो॒ति॒षा बृ॒ह॒ता भा॑त्य॒ग्निरा॒वि-वि॑श्वा॒नि कृ॑णुतेम॒ह॒त्वा ।

प्रा॒दे॒वी-मा॒याः स॒ह॒ते-दु॒रे॒वाः शि॒शी॒ते शृ॒ङ्गे र॒क्ष॒से वि॒नि॒क्षे ॥

उ॒त॒ स्॒वा॒ना॒सो॑ दि॒वि॒ष॒न्त्वा॒ग्ने॑ स्ति॒ग्मा॒यु॒धा र॑क्ष॒से ह॑न्त॒ वा उ॑ ।
म॒दे चि॒दस्य॑ प्र॒रुज॑न्ति॒ भामा॑ न व॒रन्ते॑ परि॒बा॒धो अ॒दे॒वीः ॥ 34
(अ॒घ॒श॒ऽसः॑-स॒ ते-ज॑रता॒ऽरु॒जामि॑-ह॒ - दि॒वै-
क॒च॒त्वा॒रि॒ऽश॒च्च॑) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(उ॒न्द॒न्त्वा-कू॒त्यै-दै॒वी-मि॒यन्ते॑-व॒स्व्य॒स्य-ऽशु॑ना॒ते-
सो॒म॒न्त॒-उ॒दा॒यु॒षा प्र॑ च्य॒व॒स्वा-ऽग्ने॑राति॒थ्य-म॒ऽशु॒र॒ऽशु॒र्-वि॒त्ता॒य॒नी
मे॒ऽसि॑ - यु॒ञ्च॒ते - कृ॒णु॒ष्व पा॒ज-श्च॑तु॒र्द॒श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(आ॒पो-व॒स्व्य॒सि या॑ त॒वे-य॒ङ्गी-श्च॑तु॒स्त्रि॒ऽश॒त् ।)

First and Last Padam of Second Prasnam :-

(आप॑ उ॒न्दन्-त्वदे॑वीः ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः अग्निष्टोमे पशुः

TS 1.3.1.1

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ऽश्विनो॑ ब॒र्हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑मा
द॒देऽभिर॑सि॒ नारि॑रसि॒ परि॑लिखित॒ः रक्षः॑ परि॑लिखिता॒ अरा॑तय
इ॒दम॒हं रक्ष॑सो ग्री॒वा अपि॑ कृ॒न्तामि॒ योऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च॒ वयं॑ द्वि॒ष्म
इ॒दम॒स्य ग्री॒वा अपि॑ कृ॒न्तामि॒ दिवे॑ त्वाऽन्तरि॑क्षाय॒ त्वा पृथि॑व्यै॒ त्वा
शु॒न्धतां॑ लो॒कः पि॒तृष॑दनो॒ यवो॑ऽसि॒ यवया॑स्मद्द्वेष्टो - [ ] 1

TS 1.3.1.2

य॒वया॑रातीः पि॒तृणां॑ स॒दन॑म॒स्युद्वि॑ऽस्त॒भाना॑ऽन्तरि॑क्षं पृ॒ण पृथि॑वीं
दृ॒ह द्यु॑ता॒नस्त्वा॑ मा॒रुतो॑ मि॒नोतु॑ मि॒त्रावरु॑णयो॒ ध्रु॒वेण॑ धर्म॑णा
ब्र॒ह्मव॑निं॒ त्वा क्ष॑त्र॒वनि॑ऽसु॒प्रजा॑वनि॑ऽरा॒यस्यो॑ष॒वनिं॑ पर्यू॒हामि॒ ब्रह्म॑
दृ॒ह क्ष॑त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒यस्यो॑षं दृ॒ह घृ॑तेन॒ द्यावा॑पृथि॒वी
आ पृ॑णे॒थामि॑न्द्र॒स्य स॒दोऽसि॑ वि॒श्वज॑न॒स्य छा॒या परि॑ त्वा गि॒र्वणो॑ गि॒र

इ॒मा ( ) भव॑न्तु वि॒श्वतो॑ वृ॒द्धायु॑मनु वृ॒द्धयो॑ जु॒ष्टा भव॑न्तु जु॒ष्टय॑
इन्द्र॑स्य स्यूर॒सीन्द्र॑स्य ध्रु॒वम॑स्यैन्द्र॒मसीन्द्रा॑य त्वा ॥ 2

(द्वेष॑ – इ॒मा – अष्टा॑दश च) (A1)

TS 1.3.2.1

रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनो॑ वै॒ष्णवान् ख॑नामी॒दम॑हं तं व॑ल॒गमु॑द्व॒पामि॑
यं नः॑ स॒मानो॑ यम॒समानो॑ निच॒खाने॑दमे॒नम॑धरं करोमि॒ यो नः॑ स॒मानो॑
योऽस॑मानोऽराती॒यति॑ गाय॒त्रेण॑ छन्द॒साऽव॑बाढो वल॒गः किम॑त्र भ॒द्रं
तन्नो॑ सह वि॒राड॑सि सप॒त्नहा॑ स॒म्राड॑सि भ्रातृ॒व्यहा॑
स्व॒राड॑स्यभिमाति॒हा वि॒श्वा॒राड॑सि वि॒श्वासां॑ ना॒ष्ट्राणां॑ ह॒न्ता – [ ] 3

TS 1.3.2.2

रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनः॑ प्रोक्षामि वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनोऽव॑ नयामि
वै॒ष्णवान् यवो॑ऽसि यव॒यास्मद्द्वेषो॑ यव॒यारा॑ती रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनोऽव॑
स्तृ॒णामि॑ वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णो वल॑ग॒हनोऽभि॑ जुहोमि वै॒ष्णवान् रक्षो॑ह॒णौ
वल॑ग॒हनावु॑प दधामि वै॒ष्णवी रक्षो॑ह॒णौ वल॑ग॒हनौ पर्यू॑हामि वै॒ष्णवी

रक्षो॒हणौ॑ वल॒ग॒हनौ॑ परि॑ स्तृणामि॑ वैष्ण॒वी रक्षो॒हणौ॑ वल॒ग॒हनौ॑
वैष्ण॒वी बृ॒हन्न॑सि बृ॒हद्ग्रा॑वा बृ॒हती॑मिन्द्रा॒य ( ) वाचं॑ वद ॥ 4

(ह॒न्ते-न्द्रा॒य द्वे च) (A2)

TS 1.3.3.1

वि॒भूर॑सि प्र॒वाह॑णो॒ वह्नि॑रसि ह॒व्यवा॑हनः श्वा॒त्रोऽसि॑ प्र॒चेता॑स्तु॒थोऽसि॑
वि॒श्ववे॑दा उ॒शिग॑सि क॒विरङ्घा॑रिरसि बं॒भारि॑रव॒स्युर॑सि
दुव॑स्वाञ्छुन्ध्यूर॑सि मा॒र्जा॒लीयः॑ सं॒राड॑सि कृ॒शानुः॑ परि॒षद्यो॑ऽसि
पव॑मानः प्र॒तक्वा॑ऽसि नभ॑स्वान॒संमृ॑ष्टोऽसि ह॒व्यसू॑द ऋ॒तधा॑माऽसि
सुव॑ज्योति॒ ब्रह्म॑ज्योति॒रसि॑ सुव॑दर्धा॒माऽजो॑ऽस्येक॒पाद॑हिरसि बु॒द्धि॒नयो॑
रौ॒द्रेणा॑नीकेन ( ) पा॒हि मा॑ऽग्ने पिपृ॒हि मा॑ मा॒ मा हि॑ँसीः ॥ 5

(अ॒नीके॒ना-ष्टौ च) (A3)

TS 1.3.4.1

त्वँ सोम॑ तनू॒कृद्भ्यो॑ द्वेषो॒भ्योऽन्य॑कृ॒तेभ्य॑ उ॒रु य॒न्ताऽसि॑ वरू॒थञ्
स्वाहा॑ जुषा॒णो अ॒प्तुरा॑ज्यस्य वेतु॒ स्वाहा॑ऽयन्नो अ॒ग्निर्व॑रिवः कृ॒णोत्व॑यं
मृ॒धः पु॒र एतु॑ प्रभि॒न्दन् ।

अ॒य॒ꣳ श॒त्रू॒ञ्ज॒यतु॑ ज॒र्ह॒षा॒णोऽ॒यं वा॑जं॒ ज॒यतु॑ वा॒ज॒सा॒तौ ॥

उ॒रु वि॒ष्णो॒ वि क्र॑म॒स्वो॒रु क्ष॑याय॒ नः कृ॑धि ॥

घृ॒तं घृ॑तयो॒ने पि॒ब प्र॑प्र॒ य॒ज्ञ॒प॒तिं ति॑र ॥

सोमो॑ जिगाति गा॒तु॒वि – [ ] 6

TS 1.3.4.2

द्दे॒वा॒नामे॒ति नि॒ष्कृ॒त॒मृ॒तस्य॑ यो॒नि॒मा॒स॒द॒म॒दि॒त्याः स॒दोऽस्य॑दि॒त्याः स॒द आ॑
सी॒दै॒ष वो॑ दे॒व स॒वि॒तः सोम॑स्त॒ꣳ र॒क्ष॒ध्वं मा वो॑ द॒भ दे॒त॒त्त्व॒ꣳ
सोम॑ दे॒वो दे॒वा॒नु॒पा॒गा इ॒द॒म॒हं म॒नु॒ष्यो म॒नु॒ष्या॒न्त् सह॑ प्र॒ज॒या सह॑
रा॒य॒स्पो॒षेण॑ न॒मो दे॒वे॒भ्यः स्व॒धा पि॒तृ॒भ्य इ॒द॒म॒हं निर्व॑रुणस्य॒ पा॒शा॒त्
सु॒व॒र॒भिः – [ ] 7

TS 1.3.4.3

वि॒ ख्ये॑षं॒ वै॒श्वान॑रं॒ ज्यो॒ति॒र॒ग्ने॑ व्र॒त॒प॒ते त्वं व्र॑ता॒नां व्र॑त॒प॒ति॒र॒सि॒या म॑म
त॒नू॒स्त्व॒य्य॒भू॒दि॒य॒ꣳ सा म॑यि॒ या त॒व त॒नू र्म॑य्य॒भू॒दे॒षा सा त्व॑यि॒य॒था॒य॒थं
नो॑ व्र॒त॒प॒ते व्र॑ति॒नो व्र॑ता॒नि ॥ 8

(गा॒तु॒वि॒द॒-भ्ये॑-क॒त्रि॒ꣳश॒च्च) (A4)

TS 1.3.5.1

अत्य॒न्या॒नगां॑ ना॒न्यानु॑पा॒ गाम॑र्वाक्त्वा॒ परै॑रवि॒दं प॒रोऽव॑रै॒स्तं त्वा॑ जु॒षे
वैष्ण॑वं दे॒वय॒ज्यायै॑ दे॒वस्त्वा॑ सवि॒ता म॒द्ध्वाऽन॑क्त्वोष॒धे त्रा॑यस्वैन॒ऽ
स्वधि॑ते॒ मै॒नऽ हि॒ऽसी दि॒वम॑ग्रे॒ण मा ले॑खी॒रन्त॑रि॒क्षं म॒द्ध्ये॑न॒ मा
हि॒ऽसीः पृ॒थिव्या॑ सं भ॒व व॑नस्प॒ते श॒तव॑ल्.शो॒ वि रो॑ह
स॒हस्र॑वल्.शा॒ वि व॒यऽ रु॑हे॒म यं ( ) त्वा॒ ऽय॑ऽ स्वधि॑ति॒स्तेति॑जानः
प्रणि॒नाय॑ म॒हते॑ सौ॒भगा॒याच्छि॑न्नो॒ रायः॑ सु॒वीरः॑ ॥ 9

(यं-दश च) (A5)

TS 1.3.6.1

पृ॒थिव्यै॑ त्वा॒न्त॑रि॒क्षाय॑ त्वा दि॒वे त्वा॒ शु॒न्धतां॑ लो॒कः पि॒तृष॑दनो॒
यवो॑ऽसि॒ यव॑या॒स्मद॑द्वेषो॒ यव॑या॒रातीः॑ पि॒तृणा॑ऽ स॒दन॑म॒सि
स्वावे॒शोऽस्य॑ग्रे॒गा ने॑तृ॒णां व॑नस्प॒तिर॑धि॒ त्वा स्था॑स्यति॒ तस्य॑
वि॒त्ताद्दे॒वस्त्वा॑ सवि॒ता म॒द्ध्वाऽन॑क्तु सु॒पिप्प॒लाभ्य॑स्त्वौष॒धीभ्य॑
उ॒द्विव॑ऽ स्त॒भाना॑ऽन्त॑रि॒क्षं पृ॒ण पृ॒थि॒वीमु॑परेण दृ॒ह ते ते
॥
धामा॑न्यु॒श्मसि॑ - [ ] 10

TS 1.3.6.2

गम॑द्ध्ये गा॒वो य॒त्र भू॑रि॒शृङ्गा अ॒यासः॑ ॥

अ॒त्राह॑ तदु॒रुगा॑यस्य॒ विष्णोः॑ पर॒मं प॒दम॑व॒ भाति॑ भू॒रेः॑ ॥

विष्णोः॑ क॒र्माणि॑ पश्य॒त यतो॑ व्र॒तानि॑ पस्प॒शे ॥

इन्द्र॑स्य यु॒ज्यः सखा॑ ॥

तद्-विष्णोः॑ पर॒मं प॒दं सदा॑ पश्य॒न्ति सू॒रयः॑ ।

दि॒वीव॑ चक्षु॒रात॑तं ॥

ब्र॒ह्मव॑निं त्वा क्ष॒त्रव॑निं सु॒प्रजा॑वनिं रा॒यस्पोष॑वनिं पर्यू॒हामि॑

ब्र॒ह्म दृ॒ह क्ष॒त्रं दृ॒ह प्र॒जां दृ॒ह रा॒यस्पोषं॑ ( ) दृ॒ह परि॑वीर॒सि

परि॑ त्वा दै॒वीर्वि॒शो व्य॑यन्तां परी॒मं रा॒यस्पोषो॑ यज॒मानं॑ मनु॒ष्या

अ॒न्तरि॑क्षस्य त्वा सा॒नाव॑व गू॒हामि॑ ॥ 11

(उ॒श्म॒सी-पोष॑मे-का॒न्न वि॑श॒तिश्च॑) (A6)

TS 1.3.7.1

इ॒षे त्वो॑प॒वीर॑स्युपो दे॒वान् दै॒वीर्वि॒शः प्रा॒गु र्व॒हीरु॑शिजो बृ॒हस्प॑ते

धा॒रया॑ वसू॒नि ह॒व्या ते॑ स्वदन्तां दे॒व त्व॑ष्ट॒र्वसु॑ रण॒व रे॒वती॑ रम॑द्ध्व-

म॒ग्ने॒ र्ज॒नि॒त्र॒म॒सि॒ वृ॒ष॒णौ॒ स्थ॒ उ॒र्व॒श्य॒स्या॒यु॒र॒सि॒ पु॒रू॒र॒वा॒ घृ॒ते॒ना॒क्ते॒
वृ॒ष॒णं॒ द॒धा॒थां॒ गा॒य॒त्रं॒ छ॒न्दो॒ऽनु॒ प्र॒ जा॒य॒स्व॒ त्रै॒ष्टु॒भं॒ जा॒ग॒तं॒ छ॒न्दो॒ऽनु॒
प्र॒ जा॒य॒स्व॒ भ॒व॒तं॒- [ ] 12

TS 1.3.7.2

नः॑ स॒म॒न॒सौ॒ स॒मो॒क॒सा॒व॒रे॒प॒सौ॑ ।
मा॒ य॒ज्ञं॑ हि॒ऽसि॒ष्टं॒ मा॒ य॒ज्ञ॒प॒तिं॒ जा॒त॒वे॒द॒सौ॒ शि॒वौ॒ भ॒व॒त॒म॒द्य॒ नः॑ ॥
अ॒ग्ना॒व॒ग्नि॒श्च॒र॒ति॒ प्र॒वि॒ष्ट॒ ऋ॒षी॒णां॒ पु॒त्रो॒ अ॒धि॒रा॒ज॒ ए॒षः॑ ।
स्वा॒हा॒कृ॒त्य॒ ब्र॒ह्म॒णा॒ ते॒ जु॒हो॒मि॒ मा॒ दे॒वा॒नां॑ मि॒थु॒या॒ क॒र्भा॒ग॒धे॒यं॑ ॥ 13
(भ॒व॒त॒-मे॒क॒त्रि॒ंश॒च्च) (A7)

TS 1.3.8.1

आ॒ द॒द॒ ऋ॒त॒स्य॒ त्वा॒ दे॒व॒ह॒विः॒ पा॒शे॒ना॒ऽऽ॒र॒भे॒ ध॒र्षा॒
मा॒नु॒षा॒न॒द्भ्य॒स्त्वौष॑धी॒भ्यः॒ प्रो॒क्षा॒म्य॒पां॒ पे॒रु॒र॒सि॒ स्वा॒त्तं॒ चि॒त् स॒दे॒व॑
ह॒व्य॒मा॒पो॒ दे॒वीः॒ स्व॒द॒तै॒न॑ सं॒ ते॒ प्रा॒णो॒ वा॒यु॒ना॒ ग॒च्छ॒ता॑ सं॒
य॒ज्ञ॒त्रै॒र॒ङ्गा॒नि॒ सं॒ य॒ज्ञ॒प॒ति॒रा॒शि॒षा॒ घृ॒ते॒ना॒क्तौ॒ प॒शुं॒ त्रा॒ये॒था॑
रे॒व॒ती॒र्य॒ज्ञ॒प॒तिं॒ प्रि॒य॒धा॒ऽऽ* वि॒श॒तो॒रो॒ अ॒न्त॒रि॒क्ष॒ स॒जू॒र्दे॒वे॒न॒ - [ ] 14

TS 1.3.8.2

वा॒तेना॒स्य ह॒विष॒स्त्मना॑ य॒ज॒ सम॑स्य त॒नुवा॑ भव॒ वर्॒षी॒यो वर्॒षी॒यसि॑
य॒ज्ञे य॒ज्ञप॑तिं धाः पृ॒थि॒व्याः संपृ॑चः पाहि॒ नम॑स्त आ॒ताना॑ऽन॒र्वा प्रेहि॑
घृ॒तस्य॑ कु॒ल्याम॑नु स॒ह प्र॒जया॑ स॒ह रा॒यस्पोषे॑णाऽऽपो दे॒वीः शु॒द्धायु॑वः
शु॒द्धा यू॒यं दे॒वाऽ ऊ॒ढ्वऽ शु॒द्धा व॒यं परि॑विष्टाः परि॒वेष्टा॑रो वो
भूया॑स्म ॥ 15

(दे॒वन॒-चतु॑श्चत्वारि॒ऽश॒च्च) (A8)

TS 1.3.9.1

वा॒क्त॒ आ प्या॑यतां प्रा॒णस्त॒ आ प्या॑यतां चक्षु॒स्त॒ आ प्या॑यता॒ऽ श्रो॑त्रं
त॒ आ प्या॑यतां या॒ते प्रा॒णाञ्छु॑ग्ज॒गाम॒ या चक्षु॑र्या श्रो॒त्रं य॒त्ते कू॑रं
य॒दास्थि॑तं त॒त्त॒ आ प्या॑यतां त॒त्त ए॒तेन॑ शु॒न्धतां॑ नाभिस्त॒ आ प्या॑यतां
पा॒युस्त॒ आ प्या॑यता॒ऽ शु॒द्धाश्च॒रित्राः॑ श॒मद्भ्यः॑ - [ ] 16

TS 1.3.9.2

श॒मोष॑धी॒भ्यः शं पृ॒थि॒व्यै श॒महो॑भ्या-मोष॑धे त्रा॒यस्वै॒नऽ स्व॑धिते
मै॒नऽ हि॒ऽसी॒ रक्ष॑सां भा॒गोऽसी॑द॒मह॑ऽ रक्षो॑ऽध॒मं त॒मो न॑यामि
योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्म इ॒दमे॑न॒मध॑मं त॒मो न॑यामी॒षे त्वा घृ॑तेन

द्यावा॑पृथि॒वी प्रो॑र्णा॒था-म॑च्छि॒न्नो रा॒यः सु॒वीर उ॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्विहि
वा॒यो वी॑हि ( ) स्तो॒काना॑ स्वा॒होर्ध्व॑न॒भसं॑ मा॒रुतं॑ ग॒च्छतं॑ ॥ 17

(अ॒द्भ्यो-वी॑हि-पञ्च॑ च) (A9)

TS 1.3.10.1

सं ते॑ म॒नसा॑ म॒नः सं प्रा॒णेन॑ प्रा॒णो जुष्टं॑ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं
घृ॒तव॑थ् स्वा॒हैन्द्रः॑ प्रा॒णो अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे नि॑ दे॒ध्यदै॒न्द्रो ऽपा॒नो अ॒ङ्गेअ॒ङ्गे
वि बो॑भुव॒द्देव॑ त्वष्ट॒भूरि॑ ते स॒समे॑तु वि॒षुरूपा॑ यथ् सल॑क्ष्माणो
भव॑थ दे॒वत्रा॑ यन्त॒मव॑से सखा॒योऽनु॑ त्वा मा॒ता पि॒तरो॑ मदन्तु
श्री॑रस्य॒ग्निस्त्वा॑ श्री॒णात्वा॑पः सम॑रिणन् वा॒तस्य॑ - [ ] 18

TS 1.3.10.2

त्वा ध्र॒ज्यै पू॒ष्णो र॒ह्या अ॒पामो॑ष॒धीना॑ रोहि॒ष्यै घृ॒तं घृ॒तपा॑वानः
पिब॑त वसां॑ वसा॒पावानः॑ पिब॑ता-ऽन्त॒रि॒क्षस्य॑ ह॒विर॑सि स्वा॒हा
त्वाऽन्त॑रि॒क्षाय॑ दि॒शः प्र॒दिश॑ आ॒दिशो॑ वि॒दिश॑ उ॒दिशः॑ स्वा॒हा दिग्भ्यो॑
नमो॑ दिग्भ्यः ॥ 19

(वा॒तस्या॑-ष्टा॒वि॒शति॑श्च) (A10)

TS 1.3.11.1

स॒मु॒द्रं॑ ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ऽन्तरि॑क्षं ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ दे॒व॒ऽस॒वितारं॑ ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒
 ऽहो॒रा॒त्रे ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ मि॒त्रा॒वरु॑णौ ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ सोमं॑ ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒
 य॒ज्ञं ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ छ॒न्दा॒ऽसि ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ द्या॒वापृ॑थि॒वी ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒
 न॒भो दि॒व्यं ग॒च्छ॒ स्वा॒हा॒ऽग्निं॑ वै॒श्वान॑रं ग॒च्छ॒
 स्वा॒हा॒ऽद्भ्य॑स्त्वौष॒धीभ्यो॑ मनो॑ मे॒ हार्दि॑ य॒च्छ॒ त॒नूं त्वचं॑ पु॒त्रं
 न॒प्तार॑मशी॒य शु॑ग॒सि ( ) तम॑भि शोच॒ यो॑ऽस्मान् द्वेष्टि॒ यं च॑ व॒यं
 द्वि॒ष्मो धाम्नो॑ धाम्नो॑ राज॒न्नितो॑ वरुण॒ नो मुञ्च॑ यदापो॒ अ॒घ्निया॒
 वरु॑णेति॒ शपा॑महे॒ ततो॑ वरुण॒ नो मुञ्च॑ ॥ 20

(अ॒सि-ष॒ड्वि॒ऽश॒तिश्च॑)(A11)

TS 1.3.12.1

ह॒वि॒ष्मती॑रि॒मा आपो॑ ह॒वि॒ष्मान् दे॒वो अ॒द्ध्वरो॑ ह॒वि॒ष्मा॒ऽ आ
 वि॒वा॒सति॑ ह॒वि॒ष्मा॒ऽ अस्तु॑ सूर्यः ॥
 अ॒ग्ने॒र्वो ऽप॑न्नगृहस्य॒ सद॑सि सादयामि सु॒म्नाय॑ सु॒म्निनीः॑ सु॒म्ने मा॑
 धत्तेन्द्रा॒ग्नियो॑ भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ मि॒त्रा॒वरु॑णयो॒ भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ॒ विश्वे॑षां

दे॒वानां॑ भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ॒ य॒ज्ञे जा॒गृत॑ ॥ 21

(ह॒विष्मती॑-श्चतु॒स्त्रिंशत्) (A12)

TS 1.3.13.1

हृ॒दे त्वा॒ मन॑से त्वा दि॒वे त्वा॒ सूर्या॑य त्वो॒र्ध्वमि॒मम॒र्ध्वरं॑ कृ॒धि दि॒वि
दे॒वेषु॑ हो॒त्रा य॒च्छ सोम॑ राज॒न्नेह्य॑व रोह॒ मा भे॒र्मा सं वि॒क्था मा त्वा॑
हि॒सिषं॑ प्र॒जास्त्वमु॒पावरो॑ह प्र॒जास्त्वामु॒पावरो॑हन्तु शृ॒णोत्व॒ग्निः
स॒मिधा॒ हव॑ं मे शृ॒ण्वन्त्वापो॑ धि॒षणा॑श्च दे॒वीः ॥

शृ॒णोत॑ ग्रा॒वाणो॑ वि॒दुषो॑ नु - [ ] 22

TS 1.3.13.2

य॒ज्ञं शृ॒णोतु॑ दे॒वः स॒विता॑ हव॑ं मे ।
दे॒वीरा॑पो अ॒पां न॒पाद्य ऊ॒र्मिर्ह॒विष्य॑ इन्द्रि॒यावा॑न्-म॒दिन्त॑मस्तं दे॒वेभ्यो॑
दे॒वत्रा॑ ध॒त्त शु॒क्रं शु॒क्रपे॑भ्यो॒ येषां॑ भा॒गः स्थ॒ स्वाहा॑
का॒र्षिर॑स्यपा॒ऽपां मृ॒द्धं स॒मुद्र॑स्य वो॒ऽक्षित्या॑ उ॒न्नये॑ ॥
यम॑ग्ने पृ॒थ्सु म॒र्त्यमा॑वो वा॒जेषु॑ यं जु॒नाः ।
स य॒न्ता श॑श्चती॒रिषः॑ ॥ 23 (नु - स॒प्तच॑त्वारि॒ंशच्च) (A13)

TS 1.3.14.1

त्वमग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्व॑ शब्दो॑ मारुतं पृक्ष॑ ईशिषे ।
त्वं वा॑तैरु॒णैर्या॑सि शंग॒यस्त्वं पू॒षा वि॒धतः॑ पा॒सि नु॒त्मना॑ ॥
आ वो॑ राजानम॒ध्वर॑स्य रु॒द्र॑ हो॒तार॑ स॒त्यय॑ज॒ रोद॑स्योः ।
अ॒ग्निं पु॒रा त॑नयि॒न्नो र॒चित्ता-॑द्धिर॒ण्यरूप॑मवसे कृणु॒ध्वं ॥
अ॒ग्निर्हो॑ता नि ष॒सादा॑ यजी॒यानु॑प॒स्थे मा॒तुः सु॒र्भावु॑ लो॒के ।
युवा॑ क॒विः पुरु॑निष्ठ - [ ] 24

TS 1.3.14.2

ऋ॒तावा॑ ध॒र्ता कृ॑ष्टी॒नामु॒त म॒दध्य॑ इ॒द्धः ॥
सा॒द॒ध्वीम॑क दे॒ववी॑तिं नो अ॒द्य य॒ज्ञस्य॑ जि॒ह्वाम॑वि॒दाम॑ गु॒ह्यां ।
स आ॒युरा॑ ऽगा॒थ्सुर॑भि॒र्वसानो॑ भ॒द्राम॑क दे॒वहू॑तिं नो अ॒द्य ॥
अ॒क्रन्द॑द॒ग्निः स्त॒नय॑न्नि॒व द्यौः क्षा॒मा रे॑रि॒हद्वी॒रुधः॑ स॒मञ्ज॑न् ।
स॒द्यो ज॑ज्ञा॒नो वि॑ हीमि॒द्धो अ॒ख्यदा॑ रोद॒सी भा॒नुना॑ भा॒त्यन्तः॑ ॥
त्वे व॑सूनि पु॒र्वणी॑क - [ ] 25

TS 1.3.14.3

होत॑र्दो॒षा व॒स्तो॒रेरि॑रे य॒ज्ञिया॑सः ।

क्षामे॑व वि॒श्वा भु॑वनानि यस्मिन्त्सꣳ सौ॑भ॒गानि द॑धिरे पा॒वके ॥

तुभ्यं॑ ता अ॒ङ्गिर॑स्तम वि॒श्वाः सु॒क्षित॑यः पृथक् । अ॒ग्ने का॑माय येमिरे ॥

अ॒श्याम॑ तं का॒मम॒ग्ने तवो॑ त्य॒श्याम॑ रयिꣳ रयि॑वः सु॒वीरं॑ ।

अ॒श्याम॑ वा॒जम॒भि वा॒जय॑न्तो ऽश्याम॑ द्यु॒म्नम॑जरा॒जरं॑ ते ॥

श्रेष्ठं॑ य॒विष्ठ॑ भा॒रता॒ग्ने द्यु॒मन्त॑मा भर । 26

TS 1.3.14.4

वसो॑ पु॒रुस्पृ॑हꣳ रयिं॑ ॥

स श्वि॑तान॒स्तन्य॑तू रो॒चन॑स्था अ॒जरे॑भिर् नान॑द॒द्भिर्य॑विष्ठः ।

यः पा॒वकः॑ पु॒रुत॑मः पु॒रूणि॑ पृथू॒न्यग्नि॑रनु॒याति॑ भवन् ॥

आयु॑ष्टे वि॒श्वतो॑ दध॒द्यम॑ग्नि वी॒र्यः॑ ।

पुन॑स्ते प्रा॒ण आ॒ज्यति॑ परा यक्ष्मꣳ सु॒वामि॑ ते ॥

आयु॑र्दा अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जुषा॒णो घृ॑तप्र॒तीको॑ घृ॒तयो॑निरेधि ॥

घृ॒तं पी॒त्वा मधु॑ चा॒रु ग॒व्यं पि॒तेव॑ पु॒त्रम॑भि - [ ] 27

TS 1.3.14.5

रक्षतादि॒मं ।

तस्मै॑ ते प्रति॒हर्य॑ते जा॒तवे॒दो वि॒चर्ष॑णे । अ॒ग्ने ज॑ना॒मि सु॒ष्टुतिं॑ ॥

दि॒वस्परि॑ प्रथ॒मं ज॑जे अ॒ग्निर॒स्मद् द्वि॒तीयं॑ परि जा॒तवे॒दाः ।

तृ॒तीयम॑प्सु नृ॒मणा॑ अज॒स्रमि॒न्धान॑ ए॒नं ज॑रते स्वा॒धीः ॥

शुचिः॑ पाव॒क व॒न्द्योऽग्ने॑ बृ॒हद्वि॑ रोच॒से । त्वं घृ॒तेभि॒राहु॑तः ॥

दृ॒शा॒नो रु॒क्म उ॒र्व्या व्य॑द्यौद्-दु॒र्मर्ष॑मायुः श्रि॒ये रु॒चा॒नः ॥

अ॒ग्निर॒मृतो॑ अभ॒वद्वयो॑भि - [ ] 28

TS 1.3.14.6

र्यदे॒नं द्यौ॑र॒जन॑यथ्सुरेताः ॥

आ य॒दिषे॑ नृ॒पतिं॑ तेज॒ आन॑ट्छुचि॒ रेतो॑ निषि॒क्तं द्यौ॑र॒भीके॑ ॥

अ॒ग्निः श॒र्द्धम॑नवद्यं यु॒वान॑ स्वा॒धियं॑ ज॒नय॑थ्सू॒दय॑च्च ॥

स तेजी॑यसा॒ मन॑सा॒ त्वोत॑ उ॒त शि॒क्ष स्व॑प॒त्यस्य॑ शि॒क्षोः ।

अ॒ग्ने रा॒यो नृ॑तमस्य॒ प्रभू॑तौ भू॒याम॑ ते सु॒ष्टुत॑यश्च॒ वस्वः॑ ॥

अ॒ग्ने स॒हन्त॑मा॒ भर॑ द्यु॒म्नस्य॑ प्रा॒सहा॑ र॒यिं ॥ वि॒श्वा य - [ ] 29

TS 1.3.14.7

श्र॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ सा॒सह॑त् ॥
तम॑ग्ने पृ॒तना॑सह॒र् रयि॑र् सह॒स्व आ॑ भर ।
त्व॑र् हि स॒त्यो अब्धु॑तो दा॒ता वा॒जस्य॑ गो॒मतः॑ ॥
उ॒क्षान्ना॑य व॒शान्ना॑य सोम॑पृ॒ष्ठाय वे॒धसे॑ ॥
स्तोमै॑ वि॒धेमा॒ग्नये॑ ॥ व॒द्मा हि॑ सू॒नो अ॒स्य॒घ्नस॒द्वा च॒क्रे अ॒ग्नि
ज॒नुषा॑ ऽज्मा॒ग्नं । स त्वं॑ न ऊ॒र्जस॑न ऊ॒र्जं धा॑ रा॒जेव॑ जे॒रवृ॑के
क्षे॒ष्यन्तः॑ ॥

अ॒ग्न आ॒यू॒र्षि - [ ] 30

TS 1.3.14.8

पव॑स आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः । आ॒रे ब॒धस्व॑ दु॒च्छुनां॑ ॥
अ॒ग्ने पव॑स्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ । दध॒त्पोष॑र् रयिं मयि॑ ॥
अ॒ग्ने पाव॑क रो॒चिषो॑ म॒न्द्रया॑ देव जि॒ह्वया॑ ॥ आ दे॒वान् व॑क्षि यक्षि॑ च ॥
स नः॑ पाव॑क दी॒दिवो॑ग्ने दे॒वार् इ॒हा वह॑ । उप॑ य॒ज्ञर् ह॒विश्च॑ नः ॥
अ॒ग्निः शु॒चि व्र॑ततमः शु॒चि वि॒प्रः शु॒चिः ( ) क॒विः ।

शु॒ची॑ रो॒चत॑ आ॒हुतः॑ ॥ उ॒द॒ग्ने॑ शु॒चय॑स्तव शु॒क्रा भ्रा॑जन्त ई॒रते॑ ।

तव॑ ज्योती॑ ऽर्चयः॑ ॥ 31

(पु॒रु॒नि॒ष्ठः - पु॒र्व॒णी॒क - भ॒रा - ऽभि॑ - वयो॑भि॒ - र्य -

आयु॑र्षि॒ - वि॒प्रः शु॒चि॒ - श्व॒तु॒र्द॒श च॑) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(दे॒वस्य॑-र॒क्षो॒ह॒णो - वि॒भू-स्त्व॑ सो॒मा- ऽत्य॑न्या॒नगां॑ - पृ॒थि॒व्या -
इ॒षे त्वा - ऽद॑दे॒ वाक्त्त॑-सं॒ते- स॒मु॒द्र॑- ह॒वि॒ष्म॒ती- हृ॒दे-
त्व॒म॒ग्ने॒रु॒द्र-श्व॒तु॒र्द॒श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वस्य॑-ग॒म॒ध्ये-ह॒वि॒ष्म॒तीः-प॒व॒स-ए॒क॒त्रि॑ं॒शत् ।)

First and Last Padam of Third Prasnam:-

(दे॒वस्या॑-ऽर्च॑यः॑।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.4 प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः

TS 1.4.1.1

आ ददे॑ ग्रा॒वा॒स्य॒द्ध्व॒र॒कृ॒द् दे॒वे॒भ्यो॑-गं॒भी॒र॒मि॒म-म॒द्ध्व॒रं
कृ॒द्ध्यु॒त्त॒मे॒न प॒वि॒ने॒न्द्रा॒य सोम॑ꣳ सु॒षु॒तं म॒धु॒म॒न्तं प॒य॒स्व॒न्तं
ँवृ॒ष्टि॒व॒नि॒मि॒न्द्रा॒य त्वा वृ॒त्र॒घ्न इ॒न्द्रा॒य त्वा वृ॒त्र॒तु॒र इ॒न्द्रा॒य त्वाऽभि॒मा॒ति॒घ्न
इ॒न्द्रा॒य त्वाऽऽदि॒त्य॒व॒त इ॒न्द्रा॒य त्वा वि॒श्व॒दै॒व्या॒व॒ते श्वा॒त्राः स्थ॑ वृ॒त्र॒तु॒रो
रा॒धो॒गू॒र्ता अ॒मृत॑स्य॒ पत्नी॒स्ता दे॒वीर्दे॒व॒त्रे॒मं य॒ज्ञं ध॒त्तो॒प॒हू॒ताः सोम॑स्य
पि॒ब॒तो प॒हू॒तो यु॒ष्मा॒कꣳ - [ ] 1

TS 1.4.1.2

सोमः॑ पि॒ब॒तु य॒त्ते सोम॑ दि॒वि ज्यो॒ति॒र्यत् पृ॒थि॒व्यां य॑दु॒रा॒व॒न्त॒रि॒क्षे
ते॒ना॒स्मै य॒ज॒मा॒नायो॒रु रा॒या कृ॒द्ध्य॒धि दा॒त्रे वो॒चो धि॒षणे॑ वी॒डू स॒ती
वी॒ड॒ये॒था - मूर्जं॑ द॒धा॒था॒मूर्जं॑ मे ध॒त्तं मा वाꣳ हिꣳसि॒षं मा मा

हि॒ऽसिष्टं॑ प्रा॒गपा॒गुद॑ग॒धरा॒क्तास्त्वा दि॒श आ धा॑वन्त्वंब नि ष्वर ।
यत्ते॑ ( ) सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम जा॑गृवि॒ तस्मै॑ ते सोम॒ सोमा॑य स्वाहा ॥ 2
(युष्माक॑ – स्वर यत्ते – नव च) (A1)

TS 1.4.2.1

वा॒चस्प॑तये॒ पव॑स्व वा॒जिन् वृ॒षा वृ॒ष्णो अ॒ऽशु॑भ्यां ग॒भस्ति॑पूतो
दे॒वो दे॒वानां॑ पवि॒त्रम॑सि॒ येषां॑ भा॒गोऽसि॑ तेभ्यस्त्वा स्वा॑कृतोऽसि
मधु॑मतीर्न॒ इष॑स्कृ॒धि विश्वे॑भ्यस्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो
मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्ष – मन्वि॑हि स्वाहा॑ त्वा सु॒भवः सूर्या॑य
दे॒वेभ्य॑स्त्वा मरी॒चिपे॑भ्य ए॒ष ते योनिः॑ प्रा॒णाय॑ त्वा ॥ 3

(वा॒चः – स॒प्तच॑त्वारि॒ऽशत्) (A2)

TS 1.4.3.1

उ॒पया॑मगृहीतो॒ ऽस्य॑न्तर्य॒च्छ म॑घवन् पा॒हि सोम॑मु॒रुष्य रा॒यः समि॑षो
यज॑स्वा॒न्तस्ते॑ द॒धामि॑ द्यावा॒पृथि॒वी अ॒न्तर्॒वन्त॑रि॒क्षऽ स॒जोषा॑
दे॒वैर॑व॒रैः परै॑श्चा॒न्तर्या॑मे म॒घवन् मा॑दयस्व स्वा॑कृतोऽसि मधु॑मतीर्न
इष॑स्कृ॒धि विश्वे॑भ्यस्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो मन॑स्त्वा

ऽष्टूर्व॑न्तरि॑क्षम॑न्वि॒हि स्वा॑हा॒ त्वा सु॑भवः॒ सूर्या॑य दे॒वेभ्य॑ ( )

स्त्वा म॑रीचि॒पेभ्य॑ ए॒ष ते यो॑निर॒पाना॑य त्वा ॥ 4

(दे॒वेभ्यः॑ – स॒प्त च॑) (A3)

TS 1.4.4.1

आ वा॑यो भू॒ष शु॑चि॒पा उप॑ नः स॒हस्रं॑ ते नि॒युतो॑ वि॒श्ववार॑ ।

उपो॑ ते अ॒न्धो म॑द्यमया॒मि यस्य॑ दे॒व दधि॑षे पूर्व॒पेयं॑ ॥

उप॒याम॑गृहीतो॒ऽसि वा॑यवे त्वेन्द्र॑वायू इ॒मे सु॒ताः ।

उप॒ प्रयो॑भिरा ग॒तमि॑न्द्रवो वा॒मुश॑न्ति हि ॥

उप॒याम॑गृहीतो-॒ऽसीन्द्र॑वायु॒भ्यां त्वैष॑ ते यो॒निः स॒जोषा॑भ्यां त्वा ॥ 5

(आ वा॑यो – त्रि॒चत्वारि॑ंशत्) (A4)

TS 1.4.5.1

अयं॑ वाँ मि॒त्रावरु॑णा सु॒तः सोम॑ ऋ॒तावृ॑धा । ममे॒दिह॑ श्रु॒तं ह॒वं ।

उप॒याम॑गृहीतो-॒ऽसि मि॒त्रावरु॑णा॒भ्यां त्वैष॑ ते यो॒निर्

ऋ॒तायु॑भ्यां त्वा ॥ 6

(अयं॑ वाँ – वि॒ंशतिः॑) (A5)

TS 1.4.6.1

या वा॑ क॒शा म॒धु॒म॒त्य॒श्चि॒ना सू॒नृ॒ता॒वती॑ । तया॑ य॒ज्ञं मि॒मिक्ष॑तं ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑श्चि॒भ्यां॑ त्वैष॑ ते॒ यो॒नि॒र्मा॒ध्वी॒भ्यां॑ त्वा ॥ 7
(या वा – म॒ष्टाद॑श) (A6)

TS 1.4.7.1

प्रा॒त॒र्यु॒जौ वि॑ मु॒च्ये॒था-म॒श्चि॒ना॒वे॒ह ग॑च्छ॒तं । अ॒स्य सोम॑स्य पी॒तयै॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑श्चि॒भ्यां॑ त्वैष॑ ते॒ यो॒नि॒र॒श्चि॒भ्यां॑ त्वा ॥ 8
(प्रा॒त॒र्यु॒जा॒वे – का॒न्न वि॒॑श॒तिः) (A7)

TS 1.4.8.1

अ॒यं वै॒नश्चो॑द॒यत् पृ॑श्नि॒ग॒र्भा ज्यो॑ति॒र्ज॒रायू॑ रज॒सो वि॒माने॑ ।
इ॒म॒म॒पा॒ञ् संग॑मे सूर्य॑स्य शि॒शुं न वि॒प्रा म॑ति॒भी रि॑हन्ति ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसि॑ श॒ण्डाय॑ त्वैष॑ ते॒ यो॒नि॒र्वी॒रतां॑ पा॒हि ॥ 9
(अ॒यं वै॒नः – प॒ञ्च॒वि॒॑श॒तिः) (A8)

TS 1.4.9.1

तं प्र॒ल॒था॒ पूर्॒व॒था॒ वि॒श्व॒थे॒म॒था॒ ज्ये॒ष्ठ॒ता॒तिं॑ ब॒र्हि॒ष॒द॒ सु॒व॒र्वि॒दं॑
प्र॒ती॒ची॒नं॑ वृ॒ज॒नं॑ दो॒ह॒से॒ गि॒रा॒ऽऽशुं॑ ज॒य॒न्त॒म॒नु॒ या॒सु॒ व॒र्द्ध॒से॑ ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒-ऽसि॑ म॒र्का॒य॒ त्वै॒ष ते॒ यो॒निः॑ प्र॒जाः॑ पा॒हि ॥ 10

(तं प्र॒ल॒था – षट्॒विं॒शतिः॑) (A9)

TS 1.4.10.1

ये दे॒वा दि॒व्ये॒का॒द॒श॒ स्थ॑ पृ॒थि॒व्या-म॒द्ध्ये॒का॒द॒श॒ स्था॒ऽप्सु॒ष॒दो॑
महि॒नै॒का॒द॒श॒ स्थ॑ ते दे॒वा य॒ज्ञमि॒मं जु॒ष॒ध्व-मु॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒-
ऽस्या॒ग्र॒य॒णो॒ऽसि॑ स्वा॒ग्र॒य॒णो॒ जि॒न्व॒ य॒ज्ञं जि॒न्व॒ य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि॒ स॒व॒ना
पा॒हि वि॒ष्णु॒स्त्वां पा॒तु वि॒शं त्वं पा॒ही॒न्द्रि॒ये॒णै॒ष ते॒ यो॒नि
वि॒श्वे॒भ्य॒स्त्वा दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 11

(ये दे॒वा – स्त्रि॒च॒त्वा॒रि॒ंश॒त्) (A10)

TS 1.4.11.1

त्रि॒ंश॒त्रय॑श्च ग॒णि॒नो॒ रु॒ज॒न्तो॒ दि॒व॒ रु॒द्राः॑ पृ॒थि॒वीं च॑ स॒च॒न्ते॑ ।
ए॒का॒द॒शा॒सो॑ अ॒प्सु॒ष॒दः॑ सु॒त॒ सो॒मं जु॒ष॒न्ता॒ स॒व॒ना॒य वि॒श्वे॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑ग्र॒य॒णो॑ऽसि॒ स्वा॑ग्र॒य॒णो॑ जि॒न्व॑ य॒ज्ञं जि॒न्व॑
य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि॒ स॒व॒ना पा॒हि वि॒ष्णु॑स्त्वां पा॒तु वि॒शं त्वं पा॒हीन्द्रि॑ये॒णैष॑
ते यो॒निर्वि॑श्वे॒भ्यस्त्वा॑ दे॒वेभ्यः॑ ॥ 12

(त्रि॒ंश॒त्रयो॑ – द्वि॒च॒त्वारि॑ंशत्) (A11)

TS 1.4.12.1

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसीन्द्रा॑य॒ त्वा बृ॒ह॒द्व॒ते व॒यस्व॑त उ॒क्था॒युवे॑ य॒त्त
इन्द्र॑ बृ॒ह॒द्व॒यस्तस्मै॑ त्वा वि॒ष्णवे॑ त्वैष॒ ते यो॒निरिन्द्रा॑य
त्वो॒क्था॒युवे॑ ॥ 13 (उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसीन्द्रा॑य – द्वावि॑ंशतिः) (A12)

TS 1.4.13.1

मू॒र्ध्ना॑नं दि॒वो अ॒रतिं॑ पृ॒थि॒व्या वै॑श्वा॒न॒र॒मृ॒ताय॑ जा॒त॒म॒ग्निं॑ ।
क॒वि॑ं स॒म्राज॑-म॒ति॒थिं॑ ज॒ना॒ना॒मा॒स॒न्ना पा॒त्रं ज॒न॒य॒न्त दे॒वाः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑ग्नये॒ त्वा वै॑श्वा॒न॒रा॒य ध्रु॒वो॑ऽसि॒ ध्रु॒व॒क्षि॑ति
ध्रु॒वा॒णां ध्रु॒व॒त॒मोऽच्यु॑ता॒ना-म॒च्यु॒त॒क्षि॒त्त॒म ए॒ष ते॑ यो॒निर॒ग्नये॑ त्वा
वै॒श्वा॒न॒रा॒य ॥ 14 (मू॒र्ध्ना॑नं – पञ्च॒त्रि॑ंशत्) (A13)

TS 1.4.14.1

मधु॑श्च मा॒धवश्च शु॒क्रश्च शु॒चिश्च न॒भश्च न॒भस्य॑श्चेषश्चो॒र्जश्च
सह॑श्च सह॒स्यश्च तप॑श्च तप॒स्यश्चो॒-पया॑मगृहीतोऽसि

स॒ꣳ स॒र्पोऽस्य॑ꣳहस्प॒त्याय॑ त्वा ॥ 15

(मधु॑श्च – त्रि॒ꣳशत्) (A14)

TS 1.4.15.1

इन्द्रा॑ग्नी आ ग॒तꣳ सु॒तं गी॒र्भिर्न॒भो वरे॑ण्यं । अ॒स्य पा॑तं धि॒येषि॑ता ॥
उ॒पया॑मगृहीतो – ऽसीन्द्रा॑ग्निभ्यां त्वैष॑ ते यो॒निरिन्द्रा॑ग्निभ्यां त्वा ॥ 16

(इन्द्रा॑ग्नी वि॒ꣳशतिः) (A15)

TS 1.4.16.1

ओमा॑सश्चर्षणीधृ॒तो विश्वे॑ दे॒वास आ॑गत । दा॒श्वाꣳसो दा॒शुषः॑
सु॒तं ॥ उ॒पया॑मगृहीतो-ऽसि विश्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्य॑ एष॑ ते
यो॒निर्विश्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्यः॑ ॥ 17 (ओमा॑सो वि॒ꣳशतिः) (A16)

TS 1.4.17.1

म॒रुत्व॑न्तं वृ॒षभं वा॑वृ॒धानम॑क॒वारिं दि॒व्यꣳ शा॒समिन्द्रं॑ ।
वि॒श्वासा॑ह॒मव॑से नू॒तना॑यो॒ग्रꣳ स॒होदा॑मिह तꣳ हु॒वेम॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्राय॑ त्वा म॒रु॒त्व॒त ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा म॒रु॒त्व॒ते ॥ 18 (म॒रु॒त्व॒न्त॒ - ष॒ट्वि॒श॒तिः) (A17)

TS 1.4.18.1

इ॒न्द्र म॒रु॒त्व इ॒ह पा॒हि सो॒मं य॑था शार्या॒ते अ॒पि॒बः सु॒त॒स्य॑ ।
तव॑ प्र॒णी॒ती तव॑ शू॒र श॒र्म॒न्ना-वि॒वा॒स॒न्ति क॒वयः॑ सु॒य॒ज्ञाः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्राय॑ त्वा म॒रु॒त्व॒त ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा म॒रु॒त्व॒ते ॥ 19 (इ॒न्द्रै॒कान्न॑ त्रि॒श॒त्) (A18)

TS 1.4.19.1

म॒रु॒त्वा॒ इ॒न्द्र वृ॒ष॒भो र॒णाय॑ पि॒बा सो॒म॒म॒नु॒ष्व॒धं म॒दाय॑ ।
आ सि॒ञ्च॒स्व ज॒ठरे॑ म॒ध्व ऊ॒र्मिं त्व॒ राजा॑ऽसि प्र॒दि॒वः सु॒ता॒नां ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॒न्द्राय॑ त्वा म॒रु॒त्व॒त ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा म॒रु॒त्व॒ते ॥ 20 (म॒रु॒त्वा॒ने॒कान्न॑ त्रि॒श॒त्) (A19)

TS 1.4.20.1

म॒हा॒ इ॒न्द्रो य॑ ओ॒ज॒सा प॒र्जन्यो॑ वृ॒ष्टि॒मा॒ इ॒व ।
स्तो॒मै॒र्व॒थ्स॒स्य॑ वावृ॒धे ॥

उप॒याम॑गृहीतो-ऽसि॑ महेन्द्रा॒य त्वैष॑ ते योनि॑र्महेन्द्रा॒य त्वा ॥ 21

(महानेकान्न – वि॒ंशतिः॑) (A20)

TS 1.4.21.1

महा॑ इन्द्रो॒ नृव॑दा चर्ष॒णिप्रा॒ उत॑ द्वि॒र्ब॒र्हा अ॒मिनः॑ स॒होभिः॑ ।

अ॒स्मद्भि॑र्य॒ग्वाव॑धे वी॒र्या॑यो॒रुः पृ॒थुः सु॒कृतः॑ क॒र्तृभि॑र्भूत् ॥

उप॒याम॑गृहीतो – ऽसि॑ महेन्द्रा॒य त्वैष॑ ते योनि॑र्महेन्द्रा॒य त्वा ॥ 22

(महान् नृवथ् – षड्वि॒ंशतिः॑) (A21)

TS 1.4.22.1

क॒दा च॒न स्त॒रीर॑सि॒ नेन्द्र॑ स॒श्वसि॑ दा॒शुषे॑ ।

उपो॑पे॒न्नु म॑घवन् भूय॒ इन्नु॑ ते दानं॑ दे॒वस्य॑ पृ॒च्यते ॥

उप॒याम॑गृहीतोऽस्या-दि॒त्येभ्य॑स्त्वा ॥

क॒दा च॒न प्र यु॑च्छस्यु॒भे नि पा॑सि जन्म॑नी ।

तु॒रीया॑दि॒त्य स॑वनं त इन्द्रि॒यमा॑ त॒स्था-व॑मृतं दि॒वि ॥

य॒ज्ञो दे॒वानां॑ प्रत्येति॑ सु॒म्नमा॑दि॒त्यासो॑ भव॑ता मृ॒डय॑न्तः ॥

आ वो ( ) ऽर्वा॑ची सु॒मति॑-र्व॒वृत्त्या॑द॒ं हो॒श्चि॒द्या व॑रि॒वो वि॒त्तरा॑ऽसत् ॥

वि॒व॒स्व आ॒दि॒त्यै॒ष ते॑ सोम॒पी॒थस्ते॑न॒ म॒न्द॒स्व ते॑न॒ तृ॒प्य तृ॒प्यास्म॑
ते व॒यं त॑र्पयि॒तारो॒ या दि॒व्या वृ॒ष्टिस्तया॑ त्वा श्री॒णामि॑ ॥ 23

(वः – सप्तविंशतिश्च) (A22)

TS 1.4.23.1

वा॒मम॒द्य स॒वि॒त॒र्वा॒ममु॑ श्रो दि॒वेदि॑वे वा॒मम॒स्मभ्य॑ सा॒वीः ।
वा॒मस्य॑ हि क्ष॒यस्य॑ दे॒व भू॒रे॒रया॑ धि॒या वा॒मभा॑जः स्याम ॥
उ॒प॒या॒मगृ॑हीतो – ऽसि दे॒वाय॑ त्वा स॒वि॒त्रे ॥ 24

(वामं – चतुर्विंशतिः) (A23)

TS 1.4.24.1

अ॒द॒ब्धेभिः॑ स॒वि॒तः पा॒युभि॑ष्ट्वं शि॒वेभि॑र॒द्य परि॑ पाहि नो ग॒यं ।
हि॒र॒ण्यजि॑ह्वः सु॒वि॒ताय॑ न॒व्यसे॑ रक्षा॒ माकि॑र्नो अ॒घश॑स् ई॒शत॑ ॥
उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि दे॒वाय॑ त्वा स॒वि॒त्रे ॥ 25

(अदब्धेभि – स्त्रियोविंशतिः) (A24)

TS 1.4.25.1

हिर॑ण्यपा॒णिमू॒तये॑ सवि॒तार॒मुप॑ ह्वये । स चे॒त्ता दे॒वता॑ प॒दं ॥

उप॒याम॑गृही॒तो-ऽसि॑ दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ॥ 26

(हिर॑ण्यपा॒णिं – चतु॑र्दश) (A25)

TS 1.4.26.1

सु॒शर्मा॑ऽसि सुप्रति॒ष्ठानो॑ बृ॒हदु॒क्षे नम॑ ए॒ष ते योनि॑

वि॒श्वेभ्य॑स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ ॥ 27 (सु॒शर्मा॑ – द्वाद॑श) (A26)

TS 1.4.27.1

बृ॒हस्प॑ति-सुतस्य त इ॒न्दो इ॒न्द्रिया॑वतः प॒त्नीव॑न्तं ग्र॒हं

गृ॒ह्णाम्य॑ग्रा(३)इ प॒त्नीवा॑(३) स्सज॒जूर्दे॒वेन॑ त्वष्ट्रा सोमं॑ पिब स्वाहा॑ ॥ 28

(बृ॒हस्प॑तिसुतस्य – पञ्च॑दश) (A27)

TS 1.4.28.1

हरि॑रसि हा॒रियो॒जनो॑ ह॒र्योः॑ स्था॒ता वज्र॑स्य भ॒र्ता पृ॒श्नैः प्रे॒ता तस्य॑ ते

दे॒व सोमे॑ष्टयजुषः स्तु॒तस्तो॑मस्य श॒स्तोक्थ॑स्य हरि॑वन्तं ग्र॒हं गृ॒ह्णामि॑

ह॒रीः स्थ॑ ह॒र्योर्द्वा॑नाः स॒हसो॑मा इ॒न्द्राय॑ स्वाहा॑ ॥ 29

(हरि॑रसि – षड्विं॑शतिः) (A28)

TS 1.4.29.1

अ॒ग्न॒ आ॒यू॒षि॑ पव॒स आ सु॒वो॒र्ज॒मि॒षं च॑ नः ।

आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छु॒नां ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽस्य॑ग्नये॒ त्वा ते॒ज॒स्वत॑ ए॒ष ते॒ यो॒नि॒र॒ग्नये॑ त्वा
ते॒ज॒स्वते॑ ॥ 30 (अ॒ग्न॒ आ॒यू॒षि॑ – त्रयो॑वि॒ंश॒तिः) (A29)

TS 1.4.30.1

उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्नो॒ज॒सा स॒ह पी॒त्वा शि॒प्रे अ॒वे॒पयः॑ । सोम॑मिन्द्र च॒मू सु॒तं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो-ऽसी॑न्द्राय॒ त्वौज॑स्वत ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रिन्द्रा॑य
त्वौज॑स्वते ॥ 31 (उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्ने॒क॒वि॒ंश॒तिः) (A30)

TS 1.4.31.1

त॒रणि॑ वि॒श्वद॑र्शतो ज्योति॒ष्कृ॑दसि सूर्य । वि॒श्वमा॑ भा॒सि रो॒चनं॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो – ऽसि॑ सूर्याय॒ त्वा भ्रा॑जस्वत ए॒ष ते॒ यो॒निः सूर्या॑य
त्वा भ्रा॑जस्वते ॥ 32 (त॒रणि॑ – वि॒ंश॒तिः) (A31)

TS 1.4.32.1

आ प्या॑यस्व मदि॒न्तम॑ सोम॒ विश्वा॑भि-रू॒तिभिः॑ ।

भवा॑ नः स॒प्रथ॑स्तमः ॥ 33 (आ प्या॑यस्व – नव॑) (A32)

TS 1.4.33.1

ई॒यु॒ष्टे॒ ये॒ पूर्॒व॒त॒राम॑पश्यन् व्यु॒च्छन्ती॑मु॒षसं॑ म॒र्त्या॑सः ।
अ॒स्माभि॑रू॒ नु॒ प्र॒ति॒चक्ष्या॑ऽभू॒दो ते॑ य॒न्ति॒ ये अ॑प॒रीषु॑ प॒श्यान् ॥ 34

(ई॒यु – रे॒कान्न॑ वि॒ंश॒तिः) (A33)

TS 1.4.34.1

ज्यो॒तिष्म॑तीं॒ त्वा सा॑दयामि ज्यो॒तिष्कृ॑तं॒ त्वा सा॑दयामि
ज्यो॒तिर्वि॑दं॒ त्वा सा॑दयामि भा॒स्वतीं॑ त्वा सा॑दयामि
ज्व॒लन्तीं॑ त्वा सा॑दयामि म॒ल्मला॑भ॒वन्तीं॑ त्वा सा॑दयामि
दी॒प्यमा॑नां त्वा सा॑दयामि रो॒चमा॑नां त्वा सा॑दयाम्यज॒स्रां
त्वा सा॑दयामि बृ॒हज्ज्यो॑तिषं त्वा सा॑दयामि
बो॒धय॑न्तीं त्वा सा॑दयामि जा॒ग्रतीं॑ त्वा सा॑दयामि ॥ 35

(ज्यो॒तिष्म॑ती॒ – षट्त्रि॑ंशत्) (A34)

TS 1.4.35.1

प्र॒यासा॑य स्वाहा ऽऽयासा॑य स्वाहा वि॒यासा॑य स्वाहा सँ॒यासा॑य
स्वा॒हो॒द्यासा॑य स्वाहाऽव॒यासा॑य स्वाहा शु॒चे स्वाहा॑ शो॒काय॑ स्वाहा

तप्य॒त्वै॒ स्वा॒हा॒ तप॑ते॒ स्वा॒हा॒ ब्र॒ह्म॒ह॒त्या॒यै॒ स्वा॒हा॒ सर्व॑स्मै॒ स्वा॒हा॒ ॥ 36

(प्र॒या॒सा॒य – च॒तुर्विं॑शतिः) (A35)

TS 1.4.36.1

चि॒त्तं॑ सं॒ता॒नेन॑ भ॒वं॒ य॒क्त्वा॒ रु॒द्रं॒ तनि॑म्ना प॒शु॒पति॑स्थूल-
हृ॒दये॒नाग्नि॑ हृ॒दये॒न रु॒द्रं॒ लो॒हि॒तेन॑ श॒र्वं॒ मत॑स्नाभ्यां॒ महा॑दे॒वम॒न्तः
पा॒र्श्वेनौषि॑ष्ठह॒नं॒ शि॒ङ्गी-॒निको॑श्याभ्यां॒ ॥ 37

(चि॒त्त – म॒ष्टाद॑श) (A36)

TS 1.4.37.1

आ तिष्ठ॑ वृ॒त्रह॑न् रथं॒ य॒क्त्वा॒ ते ब्र॒ह्म॒णा॒ हरी॑ ।
अ॒र्वा॒ची॒नं॒ सु ते॒ मनो॑ ग्रा॒वा कृ॑णोतु व॒ग्नुना॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृही॑तोऽसीन्द्रा॒य त्वा॒ षोड॑शिन॒ एष॑ ते॒ योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वा॒ षोड॑शिनै॒ ॥ 38 (आ तिष्ठ॑ – षट्॒विं॑शतिः) (A37)

TS 1.4.38.1

इन्द्र॑मि॒द्धरी॑ वह॒तो-ऽप्र॑तिधृष्ट-श॒वस॑मृषीणां॒ च स्तु॑तीरुप॒
य॒ज्ञं च॑ मा॒नुषा॑णां ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा षोड॒शि॒नै ॥ 39 (इ॒न्द्र॒मि॒त् – त्रयो॑वि॒ंश॒तिः) (A38)

TS 1.4.39.1

अ॒सा॒वि सो॒म इ॒न्द्र ते॒ श॒वि॒ष्ठ धृ॒ष्ण॒वा ग॒हि ।

आ त्वा पृ॒णक्त्वि॒न्द्रि॒यं रजः॑ सू॒र्यं न र॒श्मि॒भिः ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा षोड॒शि॒नै ॥ 40 (अ॒सा॒वि – स॒प्त॒वि॒ंश॒तिः) (A39)

TS 1.4.40.1

सर्व॑स्य प्र॒ति॒शी॒व॒री भू॒मि॒स्त्वो॒प॒स्थ आ॒ऽधि॒त ।

स्यो॒नाऽस्मै॑ सु॒ष॒दा भव॑ यच्छा॒ऽस्मै शर्म॑ स॒प्र॒थाः ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा षोड॒शि॒नै ॥ 41 (सर्व॑स्य षड्वि॒ंश॒तिः) (A40)

TS 1.4.41.1

महा॑ं इ॒न्द्रो वज्र॑ बाहुः षोड॒शी शर्म॑ यच्छतु ।

स्व॒स्ति नो॑ म॒घ॒वा करो॑तु ह॒न्तु पा॒प्मानं॑ यो॒ऽस्मान् द्वेष्टि॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑
त्वा षोड॒शि॒नै ॥ 42 (म॒हान् – षड्विं॑शतिः) (A41)

TS 1.4.42.1

स॒जोषा॑ इ॒न्द्रः स॒ग॒णो म॒रु॒द्भिः सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।
ज॒हि श॒त्रूँ॒ रप॑ मृ॒धो नु॒द॒स्वाऽथा॑ भयं कृ॒णु॒हि वि॒श्वतो॑ नः ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तोऽसी॒न्द्राय॑ त्वा षोड॒शि॒न ए॒ष ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्राय॑ त्वा
षोड॒शि॒नै ॥ 43 (स॒जोषा॑ – त्रिं॑शत्) (A42)

TS 1.4.43.1

उ॒दु त्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सू॒र्यं ॥
चि॒त्रं दे॒वा॒ना-मु॒द॒गा॒दनी॑कं चक्षु॑ मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः ।
आऽप्रा॒ द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्त॒रि॒क्षं सू॒र्य आ॒त्मा ज॑ग॒तस्त॑स्थुषश्च ॥
अ॒ग्ने न॑य सु॒प॒था रा॒ये अ॒स्मान् वि॒श्वानि॑ दे॒व व॒यु॒ना॒नि वि॒द्वान् ।
यु॒यो॒द्ध्य॑स्म-ज्जु॒हु॒रा॒ण मे॒नो भू॑यि॒ष्ठां ते॒ नम॑ उ॒क्तिं वि॒धेम ॥
दि॒वं ग॑च्छ सु॒वः प॑त रू॒पेण॑ – [ ] 44

TS 1.4.43.2

वो रूपमभ्यैमि वयसा वयः ।
तुथो वो विश्व वेदा वि भजतु वर्षिष्ठे अधि नाके ॥
एतत्ते अग्ने राध ऐति सोमच्युतं तन्मित्रस्य पथा नयर्तस्य पथा प्रेत
चन्द्रदक्षिणा यज्ञस्य पथा सुविता नयन्ती ब्राह्मणमद्य
॥ राद्ध्यासमृषिमार्षेयं पितृमन्तं पैतृमत्यञ् सुधातुदक्षिणं वि सुवः
पश्य व्यन्तरिक्षं यतस्व सदस्यै ( ) रस्मद्वात्रा देवत्रा गच्छत
मधुमतीः प्रदातारमा विशताऽनवहायाऽस्मान् देवयानेन पथेत सुकृतां ॥
लोके सीदत तन्नः सञ्स्कृतं ॥ 45

(रूपेण – सदस्यै – रष्टादश च) (A43)

TS 1.4.44.1

धाता रातिः सवितेदं जुषन्तां प्रजापति निधिपतिर्नो अग्निः ।
त्वष्टा विष्णुः प्रजया सञ् रराणो यजमानाय द्रविणं दधातु ॥
समिन्द्र णो मनसा नेषि गोभिः सञ् सूरिभिर्मघवन्थ् सञ् स्वस्त्या ।
सं ब्रह्मणा देव कृतं यदस्ति सं देवानाञ् सुमत्या यज्ञियानां ॥

सं॑ व॒र्चसा॑ प॒यसा॑ सं॒ तनू॑भि – र॒गन्म॑हि॒ मन॑सा स॒ञ् शि॒वेन॑ ॥

त्व॑ष्टा नो अ॒त्र व॑रिवः कृ॒णो – [ ] 46

TS 1.4.44.2

त्व॑नु मा॒ष्टु त॒नुवो॑ यद्वि॒लिष्टं॑ ॥

यद॑द्य त्वा॒ प्र॒यति॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन्न॑ग्ने हो॒तार॑मवृ॒णीम॑हीह ।

ऋ॒ध॒गया॑डृ॒ध॒गु॒ताऽश॑मि॒ष्टाः प्र॒जान॑न् य॒ज्ञमु॑प या॒हि वि॒द्वान् ॥

स्व॒गा वो॑ दे॒वाः स॑दनम॒कर्म॑ य आ॒जग्म॑ स॒वने॑दं जु॒षा॒णाः ।

ज॒क्षि॒वा॒ऽसः॑ प॒पि॒वा॒ऽसश्च॑ वि॒श्वे॒ऽस्मे ध॑त्त व॒सवो॑ व॒सूनि॑ ॥

या॒नाऽव॑ह उ॒शतो॑ दे॒व दे॒वान् तान् – [ ] 47

TS 1.4.44.3

प्रे॒रय॑ स्वे अ॒ग्ने स॒धस्थे॑ ।

व॒हमा॑ना भ॒रमा॑णा ह॒वी॒ऽषि॑ व॒सुं घ॒र्म दि॒वमा॑ ति॒ष्ठता॑नु ॥

य॒ज्ञ य॒ज्ञं ग॑च्छ य॒ज्ञप॑तिं गच्छ॒ स्वां यो॑निं गच्छ॒ स्वाहै॑ष ते य॒ज्ञो

य॒ज्ञप॑ते स॒हसू॑क्तवा॒कः सु॒वीरः॑ स्वाहा दे॒वा गा॑तुविदो गा॒तुं वि॒त्त्वा

गा॒तु॒मि॒त॒ मन॑सस्पत इ॒मं नो॑ दे॒व दे॒वेषु॑ य॒ज्ञꣳ स्वाहा॑ वा॒चि स्वाहा॑
वा॒ते धाः॑ ॥ 48 (कृ॒णो॒तु – ता॒न – षा॑चत्वारि॒ꣳश॑च्च)(A44)

TS 1.4.45.1

उ॒रुꣳ हि॑ रा॒जा व॑रुणश्च॒का॒र सूर्या॑य प॒न्था॒मन्वे॑तवा उ॒ ।
अ॒पदे॑ पा॒दा प्र॑तिधा॒तवे॑ – ऽक॑रुता – ऽप॒वक्ता॑ हृ॒दया॑वि॒धश्चि॑त् ॥
श॒तं ते॑ रा॒जन् भि॒षजः॑ स॒हस्र॑मु॒र्वी गं॑भी॒रा सु॑म॒तिष्ठे॑ अस्तु ।
बा॒धस्व॑ द्वेषो॒ निर्ऋ॑तिं प॒राचैः॑ कृ॒तं चि॒देनः॑ प्र मु॒मुग्ध्य॑स्मत् ॥
अ॒भिष्ठि॑तो व॒रुण॑स्य पा॒शोऽग्ने॑रनी॒कम॑प आ वि॒वेश॑ ।
॥ अ॒पा॒न्नपा॑त् प्र॒तिर॑क्षन्न सु॒र्यं दमे॑दमे – [ ] 49

TS 1.4.45.2

स॒मि॒धं य॑क्ष्यग्ने ।
प्र॒ति ते॑ जि॒ह्वा घृ॑तमुच्च॒रण्ये॑त् स॒मु॒द्रे ते॑ हृ॒दय॑म॒प्स्वन्तः॑ ।
सं त्वा॑ वि॒शन्त्वो॑षधी-रु॒ताऽऽपो॑ य॒ज्ञस्य॑ त्वा य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑ ।
सू॒क्तवा॑के न॒मोवा॑के वि॒धेमा॑ऽवभृ॒थ नि च॑ङ्कुण नि॒चेरु॑रसि नि

चङ्कुणाऽव देवैर्देव-कृतमेनोऽयाडव मर्त्यैर्मर्त्य-कृतमुरोरा नो देव
रिषस्पाहि सुमित्रा न आप ओषधयः – [ ] 50

TS 1.4.45.3

सन्तु दुर्मित्रास्तस्मै भूयासु योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मो
देवीराप एष वो गर्भस्तं वः सुप्रीतं सुभृतमकर्म
देवेषु नः सुकृतो ब्रूतात्-प्रतियुतो वरुणस्य पाशः प्रत्यस्तो
वरुणस्य पाश एधोऽस्येधिषीमहि समिदसि तेजोऽसि तेजो मयि
धेह्यपो अन्वचारिषं रसेन समसृक्ष्महि ।

पयस्वां अग्न आ ( ) ऽगमं तं मा सं सृज वर्चसा ॥ 51

(दमेदम – ओषधय – आ – षट्च) (A45)

TS 1.4.46.1

यस्त्वा हृदा कीरिणा मन्यमानो ऽमर्त्यं मर्त्यो जोहवीमि ।
जातवेदो यशो अस्मासु धेहि प्रजाभिरग्ने अमृतत्वमश्यां ॥
यस्मै त्वं सुकृते जातवेद उ लोकमग्ने कृणवः स्योनं ।
अश्विनं स पुत्रिणं वीरवन्तं गोमन्तं रयिं नशते स्वस्ति ॥

त्वे सु पु॒त्र शव॒सोऽवृ॒त्रन् काम॑ का॒तयः॑ । न त्वामिन्द्रा॑ति रिच्यते ॥

उक्थ॑-उक्थे सोम इन्द्रं॑ ममाद नी॒थेनी॑थे म॒घवान् - [ ] 52

TS 1.4.46.2

सु॒तासः॑ ।

यदी॑ स॒बाधः॑ पि॒तरं॑ न पु॒त्राः स॒मान॑दक्षा अव॒से हव॑न्ते ॥

अग्ने॑ रसे॒न तेज॑सा जा॒तवे॑दो वि रोच॑से । रक्षो॒हाऽमी॑वचा॒तनः॑ ॥

अपो॑ अन्व॒चारिष॑ रसे॒न सम॑सृक्ष्महि ।

पय॑स्वा॒ अग्न॑ आ॒गमं॑ तं मा स॒ सृज॑ वर्चसा ॥

वसु॑र्वसुपति॒र् हि॒कम॑स्यग्ने वि॒भाव॑सुः । स्याम॑ ते सु॒मता॑वपि ॥

त्वाम॑ग्ने वसुपतिं॑ वसू॒नाम॑भि प्र म॒न्दे - [ ] 53

TS 1.4.46.3

अ॒ध्वरे॑षु राजन् ।

त्वया॑ वाजं॑ वा॒जय॑न्तो जयेमा॒भि ष्या॑म पृथ॒सुती॑ र्म॒त्यानां॑ ।

त्वाम॑ग्ने वाज॒सात॑मं वि॒प्रा व॑र्द्धन्ति सु॒ष्टुतं॑ । स नो॑ रास्व सु॒वीर्यं॑ ॥

अ॒यं नो॑ अ॒ग्निर्व॑रिवः कृ॒णोत्व॑यं मृ॒धः पु॒र ए॑तु प्रभिन्दन् ।

अ॒य॒ꣳ श॒त्रूँ॑ज॒यतु॑ ज॒र्ह॑षा॒णोऽयं॑ वा॒जं॑ ज॒यतु॑ वा॒जसा॑तौ ॥

अ॒ग्नि॒नाऽग्निः॑ स॒मिद्ध्य॑ते क॒वि गृ॑ह॒पति॑ र्यु॒वा ॥

ह॒व्य॒वाङ्-जु॒ह्वास्यः॑ ॥

त्व॒ꣳ ह्य॒ग्ने ( ) अ॒ग्नि॒ना वि॒प्रो वि॒प्रेण॑ स॒न्थस॑ता ।

स॒खा स॒ख्या स॒मिद्ध्य॑से ॥

उ॒द॒ग्ने शु॒चय॑स्त॒व >¹, वि ज्योति॑षा >² ॥ 54

(म॒घवा॑नं – म॒न्दे – ह्य॒ग्ने – चतु॑र्द॒श च) (A46)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 46 Anuvaakams :-

आ ददे-वाचस्पतये-उपयामगृहीतोऽस्या वायो - अयं वां -
 वावं-प्रातर्युजा-वयं-तं -ये देवा-स्त्रिंश- दुपयामगृहीतोऽसी-
 मूर्ध्नि-मधुश्चे-न्द्राग्नि ओमासो-मरुत्वन्त-
 मिन्द्र मरुत्वो-मरुत्वान्-महान्-महान्नुवत्-कदा-वाम-मदब्धेभि
 हिरण्यपाणि-सुशर्मा-बृहस्पति सुतस्य - हरिरस्य-ग्न-
 उत्तिष्ठन्-तरणि-राध्यायस्वे-युष्टे ये- ज्योतिष्मतीं- प्रयासाय-
 चित्त-मातिष्ठे-न्द्र-मसावि-सर्वस्य-महान्-सजोषा-
 उदुत्यं-धातो-रु हि-य-स्त्वा षट्चत्वारिंशत् ।

Special Korvai for this Prasnam:-

वाच प्राणाय त्वा । उपयामगृहीतोऽस्यपानाय त्वा ।
 आ वायो वायवे सजोषाभ्यां त्वा । अयमृतायुभ्यां त्वा ।
 या वामश्विभ्यां माध्वीभ्यां त्वा । प्रातर्युजावश्विभ्यामश्विभ्यां त्वा ।
 अयं शण्डाय वीरतां पाहि । तं मर्काय प्रजाः पाहि ।
 ये देवा स्त्रिंशदाग्रयणोऽसि विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ।

उप॒याम॑गृही॒तो-ऽसी॑न्द्राय॒ त्वोक्था॑युवे॒ । मूर्ध्ना॑न॒मग्नये॑ त्वा
 वैश्वान॑राय॒ । मधु॑श्च स॒ꣳ सर्पो॑ऽसि । इन्द्रा॑ग्नी इन्द्रा॑ग्निभ्यां॒ त्वा ।
 ओमा॑सो विश्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । मरु॑त्वं तन्त्री॒णीन्द्रा॑य त्वा मरु॑त्वते ।
 महान्द्वे॑ महेन्द्रा॑य त्वा । कदा॑ चनाऽऽदि॒त्येभ्य॑त्वा । कदा॑ चन॒ स्तरी॑
 वि॒वस्व॑ आदि॒त्य । इ॒द्रꣳ शु॒चिर॑पः । वाम॑न्त्रीणी दे॒वाय॑ त्वा सवि॒त्रे ।
 सु॒शर्मा॑ऽसि विश्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्यः॑ । बृह॑स्पति-सुतस्य॒ त्वष्ट्रा॑ सोमं॒
 पिब॑ स्वाहा॒ । हरि॑रसि स॒हसो॑मा इन्द्रा॑य स्वाहा॒ । अ॒ग्न
 आयू॑ꣳष्यग्नये॑ त्वा तेज॑स्वते । उत्तिष्ठ॑न्निन्द्रा॑य त्वौज॑स्वते । तर॑णिः
 सूर्या॑य त्वा भ्राज॑स्वते । आ ति॑ष्ठाद्या॒षटिन्द्रा॑य त्वा षोड॑शिने॒ ।
 उदु॑ त्यं चि॒त्रं । अ॒ग्ने न॒य दि॒वं गच्छ॑ । उ॒रूमा॑युष्टे यद्दे॒वा मुमु॑ग्धि ।
 अ॒ग्नावि॑ष्णू सु॒क्रतू॑ मुमु॒क्तं । परा॑ वै पङ्क्त्यः॑ । दे॒वा वै ये दे॒वाः
 पङ्क्त्यो॑ । परा॑ वै स वाचं॑ । भूमि॑र्व्यतृ॒ष्यन् ।
 प्र॒जाप॑ति व्य॒क्षुध्य॑न् । भूमि॑रादि॒या वै । अ॒ग्निहो॑त्रमादि॒त्यो वै ।
 भूमि॑ र्ले॒कः स॒लेकः॑ सु॒लेकः॑ । वि॒ष्णोरु॑दु॒त्तमं॑ ।

अ॒न्न॒प॒ते पु॒न॒स्वाऽऽदि॒त्याः । उ॒रु॒ꣳ सꣳ सृ॒ज॒ वर्च॑सा ।
य॒स्त्वा सु॑ष्टु॒तं । त्वम॑ग्ने यु॒क्ष्वा हि सु॑ष्टि॒तिं ।
त्वम॑ग्ने वि॒चर्ष॑णे । य॒त्वा वि॑ रो॒च॒से ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(आ द॑दे-ये दे॑वा-म॒हा-नु॒त्तिष्ठ॑न्थ्-सर्व॑स्य-सन्तु दु॒र्मि॒त्रा-
श्व॑तु॒ष्पञ्चा॑शत् ।)

First and Last Padam of Fourth Prasnam :-

(आ द॑दे-वि ज्योति॑षा ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.4.1 Annexure for 1.4

1.4.46.3 उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॑ >¹

उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॑ शु॒क्रा॑ भ्राजन्त ई॒र॒ते॑ । त॒व॒ ज्योती॑ ऽर्च्यः॑ ।

(TS 1-3-14-8)

1.4.46.3 -वि॒ ज्योति॑षा>²

वि॒ज्योति॑षा बृ॒ह॒ता॑ भा॒त्य॒ग्नि॒रा॒वि॒-वि॒श्वानि॑ कृ॒णु॒ते॒म॒हि॒त्वा॑ ।
प्रा॒दे॒वी-मा॒याः॑ स॒ह॒ते॑-दु॒रे॒वाः॑ शि॒शी॒ते॑ शृ॒ङ्गे॑ रक्ष॒से॑ वि॒नि॒क्षे॑ ।

(TS 1-2-14-7)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.5 प्रथमकाण्डेपञ्चमः प्रश्नः पुनराधानं

TS 1.5.1.1

दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन्ते दे॒वा वि॒ज॒य॒मु॒प॒य॒न्तोऽग्नौ॑ वा॒मं वँ॒सु सं
न्य॑द॒ध॒ते॒द॒मु॒ नो भ॑विष्यति॒ यदि॑ नो जे॒ष्यन्ती॑ति॒ तद॑ग्नि॒र्न्य॑का॒म॒य॒त
तेना॒पा*क्रा॑म॒त् तद्दे॒वा वि॒जि॒त्या*वरु॑रु॒थ्स॒मा॒ना अ॒न्वा॒य॒न् तद॑स्य
सह॒साऽऽ*दि॑थ्सन्त॒ सोऽरो॑दी॒द्यदो॑दी॒त् तद् रु॒द्रस्य॑ रु॒द्रत्वं
यँ॑दश्च॒शी॒य॒त तद् - [ ] 1

TS 1.5.1.2

र॒ज॒त॑ हिर॒ण्य॒म॒भ॒व॒त् तस्मा॑द्-र॒ज॒त॑ हिर॒ण्य॒म॒दक्षि॑ण्य॒म॒श्रु॒ज॑
हि॒ यो ब॒र्हिषि॑ द॒दा॒ति पु॒राऽस्य॑ सँ॑व॒थ्स॒रा॒द् गृ॒हे रु॑दन्ति॒ तस्मा॑द्-
ब॒र्हिषि॑ न दे॒य॑ सौऽग्नि॑रब्रवीद्-भा॒ग्य॒सा॒न्य॒थ व इ॒दमि॑ति पुन॒रा॒धेयं॑
ते के॒वल॑मि॒त्यब्रु॑वन्-नृ॒ध्न॒व॒त् खलु॑ स इ॒त्यब्रु॑वी॒द्यो
मद्दे॒व॒त्य॒म॒ग्नि॒मा॒द॒धा॒ता इति॑ तं पू॒षाऽऽ॒ध॒त्ते तेन॑ - [ ] 2

TS 1.5.1.3

पू॒षाऽऽ॒र्ध्नो॒त् तस्मा॑त् पौ॒ष्णाः प॒शव॑ उच्यन्ते तं त्वष्टाऽऽ॒धत्त॑ तेन
 त्वष्टाऽऽ॒र्ध्नो॒त् तस्मा॑त् त्वाष्ट्राः प॒शव॑ उच्यन्ते तं म॒नुराऽऽ॒धत्त॑ तेन
 म॒नुरा॒र्ध्नो॒त् तस्मा॑न्मानव्यः प्र॒जा उच्यन्ते तं धा॒ताऽऽ*॒धत्त॑ तेन
 धा॒ताऽऽ*॒र्ध्नो॒त् सँव॑त्सरो वै धा॒ता तस्मा॑त् सँव॑त्सरं प्र॒जाः
 प॒शवोऽनु॑ प्र जायन्ते य एवं पुनराधेयस्यर्द्धिं वै॒द - [ ] 3

TS 1.5.1.4

र्ध्नो॒त्येव॑ योऽस्यै॒वं ब॒न्धुतां॑ वै॒द ब॒न्धु॒मान् भव॑ति भा॒गधे॒यं वा
 अ॒ग्निरा॑हित इच्छ॒मानः प्र॒जां प॒शून् यज॑मानस्योप दो॒द्रावो॒द्वास्य॑ पुनरा
 दधी॑त भा॒गधे॒येनै॒वैनं॑ सम॒र्द्धय॑त्यथो शान्तिरे॒वास्यै॒षा पुन॑र्वस्वो॒रा
 दधी॑तै॒तद्वै पुन॑राधेयस्य नक्ष॒त्रं य॑त् पुनर्व॒सू स्वा॑यामे॒वैनं॑
 दे॒वता॑यामा॒धाय॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसी भवति द॒र्भे ( ) रा द॑धात्यया॒तयाम॑त्वाय
 द॒र्भेरा द॑धात्यद्भ्य ए॒वैन॑मोषधीभ्यो ऽव॒रुद्ध्य॑ा ऽऽ*॒धत्ते प॑ञ्चकपालः
 पु॒रोडा॑शो भवति पञ्च॒ वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभ्य॑ ए॒वैन॑मव॒रुद्ध्य॑ाऽऽ*॒धत्ते ॥ 4
 (अ॒शी॒यत॑ तत्- तेन॑-वे॒द- द॒र्भेः प॑ञ्चविंशतिश्च) (A1)

TS 1.5.2.1

परा॑ वा ए॒ष य॒ज्ञं प॒शून् व॒पति॑ यो॒ऽग्निमु॑द्वा॒सय॑ते पञ्च॑कपालः
 पुरो॒डाशो॑ भवति॒ पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञः पाङ्क्तो॑ प॒शवो॑ य॒ज्ञमे॒व प॒शून्व॑ रुन्धे
 वी॒रहा॑ वा ए॒ष दे॒वानां॑ यो॒ऽग्निमु॑द्वा॒सय॑ते न वा ए॒तस्य॑ ब्राह्म॒णा
 ऋ॒ताय॑वः पु॒रान्न॑मक्षन् प॒ङ्क्त्यो॑ याज्यानुवा॒क्या भ॑वन्ति॒ पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञः
 पाङ्क्तः॑ पुरु॒षो दे॒वाने॒व वी॒रं नि॒रव॑दाया॒ग्निं पु॒नरा॑ - [ ] 5

TS 1.5.2.2

ध॒त्ते श॒ताक्ष॑रा भवन्ति॒ श॒तायुः॑ पुरु॒षः श॒तेन्द्रि॑य आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये
 प्र॒ति तिष्ठ॑ति यद्वा अ॒ग्निरा॑हि॒तो न॒दर्थ्य॑ते ज्य॒यायो॑ भा॒गधे॑यं
 नि॒क्राम॑य॒मानो॒ यदा॑ग्ने॒यꣳ स॒र्वं भ॑वति॒ सैवा॑स्यर्द्धिः॒ सं वा॑ ए॒तस्य॑
 गृ॒हे वा॑क्सृ॒ज्यते॒ यो॒ऽग्निमु॑द्वा॒सय॑ते स वा॒चꣳ सꣳ सृ॒ष्टां य॑ज॒मान
 ई॒श्वरो॑ऽनु॒ परा॑भवितो॒ वि॒भक्त॑यो भवन्ति॒ वा॒चो वि॑धृत्यै
 यज॑मानस्या-परा॑भावाय - [ ] 6

TS 1.5.2.3

वि॒भक्तिं॑ करोति॒ ब्रह्मै॒व तद॑करु पा॒ꣳशु य॑जति॒ यथा॑ वा॒मं व॑सु
 वि॒विदा॒नो गू॑हति॒ तादृ॑गे॒व तद॑ग्निं॒ प्रति॑ स्विष्ट॒कृतं॑ नि॒राह॑ यथा॒ वा॒मं

ॐ॑ वसु॑ वि॒वि॒दा॒नः॑ प्र॒का॒शं॑ जि॒ग॒मि॒षति॑ ता॒दृ॒गे॒व तद्वि॑भक्तिमु॒क्त्वा प्र॒या॒जे॒न
व॒षट्क॑रोत्या॒यत॑नादे॒व नैति॑ यज॒मा॒नो वै पु॒रो॒डा॒शः प॒श॒व ए॒ते आ॒हु॒ती
यद॒भितः॑ पु॒रो॒डा॒शमे॒ते आ॒हु॒ती - [ ] 7

TS 1.5.2.4

जु॒होति॑ यज॒मा॒नमे॒वोभ॑यतः प॒शुभिः॑ परि॑ गृ॒ह्णा॒ति॒कृ॒तय॑जुः सं
भृ॒तसं॑भा॒र इ॒त्याहु॑र्न सं॒भृ॒त्याः सं॒भा॒रा न यजुः॑ कर्त॒व्यमि॑त्यथो॒ खलु॑
सं॒भृ॒त्या ए॒व सं॒भा॒राः कर्त॒व्यं य॑जु र्य॒ज्ञस्य॑ समृ॒द्ध्यै पु॒नर्नि॑ष्कृतो
रथो॑ दक्षि॒णा पु॒नरु॑थ्स्यूतं॑ वा॒सः पु॒नरु॑थ्सृष्टोऽन॒ड्वान् पु॒नरा॑धेयस्य
समृ॒द्ध्यै स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वा इत्य॑ग्निहो॒त्रं
जु॒होति॑ यत्र॒यत्रै॒वास्य॑ न्य॒क्तं तत॑ - [ ] 8

TS 1.5.2.5

ए॒वैन॑म॒व रु॒न्धे वी॒रहा॑ वा ए॒ष दे॒वानां॑ योऽग्नि॑मु॒द्वा॒सय॑ते तस्य॒ वरु॑ण
ए॒वर्ण॑यादा॒ग्निवा॑रुण-मे॒काद॑शक॒पाल॒मनु॑ निर्व॒पेद्यं॑ चै॒व ह॒न्ति
यश्चा॑स्य॒र्णया॑तौ भा॒गधे॑येन प्रीणाति॒ नाऽऽर्ति॑मा॒च्छति॑ यज॒मा॒नः ॥ 9
(आ-ऽप॒राभा॑वाय-पु॒रो॒डा॒शमे॒ते-आ॒हु॒ती-ततः॑-षट्त्रिं॑शच्च) (A2)

TS 1.5.3.1

भूमि॑ भू॒म्ना द्यौ॑ वरि॒णाऽन्तरि॑क्षं म॒हित्वा ।

उप॑स्थे ते दे॒व्यदि॑ते ऽग्नि॑मन्ना॒दमन्ना॑द्याया ऽऽद॑धे ॥

आऽयं॑ गौः पृ॒श्नि॑र॒क्री॒दस॑नन् मा॒तरं॑ पुनः ।

पि॒तरं॑ च प्र॒यन्त्सु॑वः ॥

त्रि॒ंश॒ब्दाम॑ वि रा॒जति॑ वाक् प॒तंगाय॑ शि॒श्रिये॑ । प्र॒त्यस्य॑ वह॒ द्युभिः॑ ॥

अस्य॑ प्रा॒णाद॑पा॒नत्य॑न्तश्चरति रो॒चना । व्य॑ख्यन् म॒हिषः॑ सु॒वः ॥

॥
यत्त्वा- [ ] 10

TS 1.5.3.2

क्रु॒द्धः प॑रो॒वप॑ म॒न्युना॑ यदव॑र्त्या ।

सु॒कल्प॑म॒ग्ने त॑त्तव पु॒नस्त्वो॑द्दी॒पयाम॑सि ॥

यत्ते॑ म॒न्युप॑रो॒प्तस्य॑ पृथि॒वीम॑नु द॒ध्वसे॑ ।

आ॒दि॒त्या वि॒श्वे त॑द्दे॒वा व॑सवश्च स॒माभ॑रन् ॥

म॒नो ज्यो॑ति॒ र्जुष॑ता॒माज्यं॑ वि॒च्छिन्नं॑ य॒ज्ञं स॑मि॒मं द॑धातु ।

बृहस्पतिस्तनुतामिमं नो विश्वे देवा इह मादयन्तां ॥

सप्त ते अग्ने समिधः सप्त जिह्वाः सप्तर - [ ] 11

TS 1.5.3.3

षयः सप्त धाम प्रियाणि ।

सप्त होत्राः सप्तधा त्वा यजन्ति सप्त योनीरा पृणस्वा घृतेन ॥

पुनरूर्जा नि वर्तस्व पुनरग्न इषाऽऽयुषा । पुनर्नः पाहि विश्वतः ॥

सह रय्या नि वर्तस्वाग्ने पित्वस्व धारया ।

विश्वफस्निया विश्वतस्परि ॥

लेकः सलेकः सुलेकस्ते न आदित्या आज्यं जुषाणा वियन्तु केतः

सकेतः सुकेतस्ते न ( ) आदित्या आज्यं जुषाणा वियन्तु विवस्वाऽ

अदिति देवजूतिस्ते न आदित्या आज्यं जुषाणा वियन्तु ॥ 12

(त्वा-जिह्वाः सप्त-सुकेतस्ते न-स्त्रयो दश च) (A3)

TS 1.5.4.1

भूमि भूम्ना द्यौर्वरिणेत्याहा-ऽऽशिषैवैनमा धत्तेसर्पा वै जीर्यन्तो

ऽमन्यन्त स एतं कसर्णीरः काद्रवेयो मन्त्रमपश्यत् ततो वै ते

जी॒र्णा॒स्त॒नूर॒पा॒घ्न॒त॑ सर्प॒रा॒ज्ञि॒या ऋ॒ग्भि॒र्गा॒र्ह॒प॒त्य॒मा द॑धाति
 पु॒न॒र्न॒व॒मे॒वैन॒म॒जरं॑ कृ॒त्वा ऽऽ*ध॒त्तेऽथो॑ पू॒त॒मे॒व पृ॒थि॒वीम॒न्नाद्यं॑
 नो॒पा॒न॒म॒थ्सै॒तं - [ ] 13

TS 1.5.4.2

म॒न्त्र॒म॒प॒श्य॒त् ततो॑ वै ता॒म॒न्नाद्य॒मु॒पा॒न॒म॒द्यथ्-स॑र्प॒रा॒ज्ञि॒या ऋ॒ग्भि॒र्
 गा॒र्ह॒प॒त्य-मा॒द॒धा॒त्य॒न्नाद्य॒स्या व॑रु॒द्ध्य॒ अथो॑ अ॒स्यामे॒वैनं॑
 प्र॒ति॒ष्ठि॒त॒मा॒ध॒त्ते य॒त्वा क्रु॒द्धः प॑रो॒व॒पे॒त्याहा॒प हु॒त ए॒वास्मै॑ तत्
 पु॒न॒स्त्वो॒द्दी॒प॒या॒म॒सी॒त्याह॑ स॒मि॒न्ध ए॒वैनं॑ य॒त्ते म॒न्यु॒प॒रो॒प्त॒स्ये॒त्याह॑
 दे॒वता॑भि॒रे॒वै - [ ] 14

TS 1.5.4.3

न॒ञ् सं भ॑रति वि वा ए॒त॒स्य य॒ज्ञश्छि॑द्यते यो॒ऽग्नि॒मु॒द्वा॒स॒य॒ते
 बृ॒ह॒स्प॒ति॒व॒त्य॒र्चो॒प ति॑ष्ठते ब्र॒ह्म वै दे॒वानां॑ बृ॒ह॒स्प॒ति ब्र॑ह्म॒णैव॑
 य॒ज्ञञ् सं द॑धाति वि॒च्छि॒न्नं य॒ज्ञञ् स॒मि॒मं द॑धा॒त्वित्या॑ह सं॒त॒त्यै
 वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॑द॒य॒न्ता॒मित्या॑ह स॒न्त॒त्यैव॑ य॒ज्ञं दे॒वेभ्यो॑ऽनु दि॒शति॑
 स॒प्त ते अ॒ग्ने स॒मि॒धः स॒प्त जि॒ह्वा - [ ] 15

TS 1.5.4.4

इ॒त्याह॑ स॒प्तस॒प्त॒ वै स॒प्त॒धाऽग्नेः॑ प्रि॒यास्त॒नुव॒स्ता ए॒वाव॑ रु॒न्धे
 पुन॑रू॒र्जा स॒ह र॒य्येत्य॒भितः॑ पु॒रोडा॒शमा॑हु॒ती जु॑होति॒ यज॑मानमे॒वोर्जा
 च॑ र॒य्या चो॑भयतः॒ परि॑ गृ॒ह्णात्यादि॒त्या वा अ॒स्माल्लो॒काद॒मुं
 लो॒कमा॑यन्तेऽमु॒ष्मिन् लो॒के व्य॑तृष्यन्त इ॒मं लो॒कं पुन॑रभ्यवेत्या
 ऽग्नि॑मा॒धायै॒तान् ( ) हो॑मानजुहवुस्त आ॒र्ध्नुव॑न्ते सु॒वर्गं लो॒कमा॑यन्
 यः प॒राची॑नं पुनरा॒धेया॑द॒ग्निमा॑दधीत॒ स ए॒तान् हो॑मां
 जुहु॑याद्यामे॒वाऽऽदि॒त्या ऋ॒द्धिमा॑र्ध्नुवन् तामे॒वर्ध्नी॑ति ॥ 16

(सै॒तं-दे॒वता॑भिरे॒व-जि॒ह्वा-ए॒तान्-पञ्च॑विं॒शति॑श्च) (A4)

TS 1.5.5.1

उ॒पप्र॑यन्तो॒ अर्ध्व॑रं मन्त्रं॒ वो॑चेमा॒ग्नये॑ । आ॒रे अ॒स्मे च॑ शृ॒ण्वते॑ ॥
 अ॒स्य प्र॒त्नाम॑नु॒ द्युत॑र् शु॒क्रं दु॑दुहे॒ अह॑यः । प॒यः स॒हस्र॑सामृषिं॑ ॥
 अ॒ग्निर्मू॑र्धा दि॒वः क॒कुत्प॑तिः पृथि॒व्या अ॒यं ।
 अ॒पां रे॒तांसि॑ जि॒न्वति॑ ॥
 अ॒यमि॒ह प्र॒थमो॑ धा॒यि धा॒तृभिर्॑. हो॒ता यजि॑ष्ठो अ॒र्ध्वरे॒ष्वीड्यः॑ ।

यम॑प्न॒वानो॑ भृ॒गवो॑ विरु॒रुचु॑र्वनेषु चि॒त्रं वि॒भुवं॑ वि॒शेवि॑शे ॥

उ॒भा वा॑मिन्द्रा॒ग्नी आ॒हुव॑द्द॒ध्या - [ ] 17

TS 1.5.5.2

उ॒भा रा॑धसः स॒ह मा॑दय॒द्ध्यै ॥

उ॒भा दा॑ता॒रावि॒षाँ र॑यी॒णामु॒भा वा॑जस्य सा॒तये॑ हुवे वां ॥

अ॒यं ते॒ योनि॑र् ऋ॒त्वियो॒ यतो॑ जा॒तो अ॒रोच॑थाः ।

तं जा॒नन्न॑ग्न आ रो॒हाथा॑ नो वर्द्ध॒या र॑यिं ॥

अ॒ग्न आ॒यूँषि॑ पवस आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः ।

आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छुनां॑ ॥

अ॒ग्ने प॑वस्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ ॥

द॒धत्पो॑षँ र॒यिं - [ ] 18

TS 1.5.5.3

म॒यि ॥

अ॒ग्ने पा॑वक रो॒चिषा॑ म॒न्द्रया॑ देव जि॒ह्वया॑ ॥

आ दे॒वान् व॑क्षि यक्षि च ॥

स नः पावक दीदिवोऽग्ने देवाँ इहा ऽऽ*वह ।

उप यज्ञँ हविश्च नः ॥

अग्निः शुचिव्रततमः शुचिर्विप्रः शुचिः कविः ।

शुची रोचत आहुतः ॥ उदग्ने शुचयस्तव शुक्रा भ्राजन्त ईरते ।

तव ज्योतीँष्यर्चयः ॥

आयुर्दा अग्नेऽस्यायुर्मे- [ ] 19

TS 1.5.5.4

देहि वर्चोदा अग्नेऽसि वर्चो मे देहि तनूपा अग्नेऽसि तनुवं मे

पाह्यग्ने यन्मे तनुवा ऊनं तन्म आ पृण चित्रावसो स्वस्ति ते

पारमशीयेन् धानास्त्वा शतँ हिमा द्युमन्तः समिधीमहि वयस्वन्तो

वयस्कृतं यशस्वन्तो यशस्कृतँ सुवीरासो अदाभ्यं ।

अग्ने सपत्नदंभनं वर्षिष्ठे अधि नाके ॥

सं त्वमग्ने सूर्यस्य वर्चसा ( ) ऽगथाः समृषीणाँ स्तुतेन

सं प्रियेण धाम्ना ॥

त्वमग्ने॑ सूर्य॑वर्चा॑ असि॑ सं॒ मामायु॑षा॒ वर्च॑सा प्रजया॑ सृज ॥ 20

(आहु॑वद्ध्यै-पोष॑रयिं-मे-वर्च॑सा-सप्त॑ दश॑ च) (A5)

TS 1.5.6.1

सं प॑श्यामि प्रजा॑ अ॒हमिडि॑प्रजसो॒ मान॑वीः । सर्वा॑ भवन्तु नो गृ॒हे ॥

अंभः॑ स्था॒म्भो वो भक्षी॑य महः॑ स्थ महो॑ वो भक्षी॑य सहः॑ स्थ

सहो॑ वो भक्षी॑योर्जः स्थोर्जं॑ वो भक्षी॑य रेवती॑ रम॑द्ध्वमस्मिन्

लो॒केऽस्मिन् गो॒ष्ठेऽस्मिन् क्षये॑ऽस्मिन् योना॑विहैव स्तेतो॑ माऽप

गात॑ ब॒ह्वीर्मे भूया॑स्त - [ ] 21

TS 1.5.6.2

स॒हि॒ताऽसि॑ विश्व॑रूपीरा मोर्जा॑ विशा॑ ऽऽ*गौप॑त्येना ऽऽ*राय॑स्पोषेण

सह॑स्रपोषं॑ वः पु॒ष्यासं॑ मयि॑ वो रायः॑ श्रयन्तां ॥

उप॑ त्वाग्ने दिवे॑दिवे दोषा॑वस्तर्द्धि॒या वयं॑ । नमो॑ भरन्त॑ एम॒सि ॥

राज॑न्तमद्ध्व॒राणां गो॒पामृ॑तस्य दी॒दिविं॑ । वर्द्ध॑मान॒स्वे दमे॑ ॥

स नः॑ पि॒तेव॑ सू॒नवे॑ग्ने सूपा॑यनो भव । सच॑स्वा नः स्व॒स्तये॑ ॥

अग्ने॑ - [ ] 22

TS 1.5.6.3

त्वं नो अन्तमः । उत त्राता शिवो भव वरूत्थ्यः ॥
तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः । सुम्नाय नूनमीमहे सखिभ्यः ॥
वसुरग्निर्वसुश्रवाः । अच्छा नक्षि द्युमत्तमो रयिं दाः ॥
ऊर्जा वः पश्याम्यूर्जा मा पश्यत रायस्पोषेण वः पश्यामि रायस्पोषेण
मा पश्यतेडाः स्थ मधुकृतः स्योना मा ऽऽविशतेरा मदः ।
सहस्रपोषं वः पुष्यासं - [ ] 23

TS 1.5.6.4

मयि वो रायः श्रयन्तां ॥
तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो योनः प्रचोदयात् ॥
सोमानं स्वरणं कृणुहि ब्रह्मणस्पते । कक्षीवन्तं य औशिजं ॥
कदा चन स्तरीरसि नेन्द्र सश्वसि दाशुषे ।
उपोपेन्नु मघवन्भूय इन्नु ते दानं देवस्य पृच्यते ॥
परि त्वाग्ने पुरं वयं विप्रं सहस्य धीमहि ।
धृषद्वर्णं ( ) दिवेदिवे भेतारं भङ्गुरावतः ॥

अ॒ग्ने॑ गृ॒हप॑ते सु॒गृह॑प॒तिर॒हं त्वया॑ गृ॒हप॑ति॒ना भू॒यास॑ सु॒गृह॑प॒तिर्म॒या
त्वं गृ॒हप॑ति॒ना भू॒याः श॒तं हि॒मा॒स्ता॒माशि॑ष॒मा शा॑से तन्त॒वे
ज्योति॑ष्मतीं ता॒माशि॑ष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै ज्योति॑ष्मतीं ॥ 24

(भू॒यास्त॑-स्व॒स्तये॑ऽग्ने-पु॒ष्यासं॑-धृ॒षद्व॑र्ण-मेका॒न्न त्रि॑ंश॒च्च) (A6)

TS 1.5.7.1

अ॒य॒ज्ञो वा ए॒ष यो॑ऽसा॒मोप॑प्र॒यन्तो॑ अ॒ध्वर॑मि॒त्याह॑ स्तो॒ममे॒वास्मै॑
यु॒नक्त्यु॑पेत्याह प्र॒जा वै प॒शव॑ उपे॒मं लो॒कं प्र॒जामे॒व प॒शूनि॑मं
लो॒कमु॑पै॒त्यस्य॑ प्र॒त्नाम॑नु द्यु॒तमि॒त्याह॑ सु॒वर्गो॑ वै लो॒कः प्र॒त्नः
सु॒वर्गमे॒व लो॒कं स॒मारो॑ह॒त्यग्नि॑र्मु॒र्ध्वा दि॒वः
क॒कुदि॒त्याह॑ मू॒र्ध्वा नि- [ ] 25

TS 1.5.7.2

मे॒वैनं॑ स॒माना॑नां करो॒त्यथो॑ दे॒वलो॒कादे॒व म॑नु॒ष्यलो॒के प्र॑ति
तिष्ठ॒त्यय॑मि॒ह प्र॒थमो॑ धा॒यि धा॒तृभि॑रि॒त्याह॑ मु॒ख्यमे॒वैनं॑ करो॒त्युभा॑
वा॒मिन्द्रा॑ग्नी आ॒हुव॑द्ध्य॒ इत्या॒हौजो॑ ब॒लमे॒वाव॑ रु॒न्धे ऽयं॑ ते यो॒निर्

ऋ॒त्वि॒य इ॒त्याह॑ प॒शवो॑ वै र॒यिः प॒शू॒ने॒वाव॑ रु॒न्धे

षड्भि॑रुपतिष्ठते षड्वा - [ ] 26

TS 1.5.7.3

ऋ॒तव॑ ऋ॒तुष्वे॒व प्र॒ति ति॒ष्ठति॑ षड्भि॑रुत्त॒राभि॒रुप॑ तिष्ठते द्वा॒दश॑
संप॑द्यन्ते द्वा॒दश॑ मा॒साः सँ॒व॒थ्स॒रः स॒म्॒व॒थ्स॒र ए॒व प्र॒ति ति॒ष्ठति॑ यथा॒
वै पु॒रुषो॑ऽश्वो गौ॒र्जीर्य॑त्ये॒वम॒ग्नि॒राहि॑तो जी॒र्यति॑ स॒म्॒व॒थ्स॒रस्य॑
पर॑स्तादाग्निपावमानीभि॒रुप॑ तिष्ठते पुन॑र्न॒वमे॒वैन॑म॒जरं॑ करोत्यथो
पुना॑त्ये॒वोप॑ तिष्ठते यो॒ग ए॒वा॒स्यैष॑ उप॑ तिष्ठते - [ ] 27

TS 1.5.7.4

दम॑ ए॒वा॒स्यैष॑ उप॑ तिष्ठते या॒च्चै॒वा॒स्यैषो॑प तिष्ठते यथा पापी॑याञ्छे॒यस॑
आ॒हृत्य॑ नम॒स्यति॑ तादृ॒गे॒व तदा॑ यु॒र्दा अ॒ग्नेऽस्या॑यु॒र्मे दे॒हीत्या॑हा*ऽऽयु॒र्दा
ह्येष॑ व॒र्चो॒दा अ॒ग्नेऽसि॑ व॒र्चो॒ मे दे॒हीत्या॑ह व॒र्चो॒दा ह्येष॑ त॒नूपा॑
अ॒ग्नेऽसि॑ त॒नु॒वं मे पा॒हीत्या॑ह - [ ] 28

TS 1.5.7.5

त॒नूपा॑ ह्येषो॒ऽग्ने॒ यन्मे॑ त॒नु॒वा ऊ॒नं तन्म॑ आ पृ॒णे॒त्याह॑ यन्मे॑
प्र॒जायै॑ प॒शूना॑मूनं तन्म॑ आ पू॒रये॑ति वावै॒तदा॑हचि॒त्राव॑सो स्व॒स्ति ते॑

पार॒म॒शी॒ये॒त्या॒ह॒ रा॒त्रि॒र्वै चि॒त्रा॒व॒सु॒र॒व्यु॒ष्ट्यै॒ वा ए॒त॒स्यै पु॒रा
ब्रा॒ह्म॒णा अ॒भैषु॒र्व्यु॒ष्टि॒मे॒वा॒व रु॒न्ध इ॒न्धा॒ना॒स्त्वा श॒त॒ - [ ] 29

TS 1.5.7.6

हि॒मा इ॒त्या॒ह श॒ता॒युः पु॒रु॒षः श॒ते॒न्द्रि॒य आ॒यु॒ष्ये॒वे॒न्द्रि॒ये प्र॒ति ति॒ष्ठ॒त्ये॒षा
वै सू॒र्मी क॒र्ण॒का॒व॒त्ये॒तया॒ ह स्म॒ वै दे॒वा अ॒सु॒रा॒णां श॒त॒त॒र्॒हा
स्तृ॒ ह॒न्ति य॒दे॒तया॒ स॒मि॒ध॒मा॒द॒धा॒ति व॒ज्र॒मे॒वै॒त॒च्छ॒त॒घ्नीं य॒ज॒मा॒नो
भ्रा॒तृ॒व्या॒य प्र॒ ह॒र॒ति स्तृ॒त्या अ॒छं॒ब॒ट्का॒र॒ सं त्व॒म॒ग्ने सू॒र्य॒स्य
व॒र्च॒सा॒ग॒था इ॒त्या॒है॒त॒त्त्व॒म॒सी॒द॒म॒हं ( ) भू॒या॒स॒मि॒ति वा॒वै॒त॒दा॒ह त्व॒म॒ग्ने
सू॒र्य॒व॒र्चा अ॒सी॒त्या॒हाऽऽशि॒ष॒मे॒वै॒ता॒मा शा॒स्ते ॥ 30

(मू॒र्ध्वा॒न॒-ष॒ड्वा-ए॒ष उप॑ ति॒ष्ठते॑-पा॒ही॒त्या॒ह-श॒त-म॒ह॒

षोड॑श च) (A7)

TS 1.5.8.1

सं प॒श्या॒मि प्र॒जा अ॒ह॒मि॒त्या॒ह या॒व॒न्त ए॒व ग्रा॒म्याः प॒श॒व॒स्ता॒ने॒वा॒व
रु॒न्धेऽम्भः॑ स्था॒म्भो वो॑ भ॒क्षी॒ये॒त्या॒हा॒म्भो ह्ये॒ता म॒हः स्थ॒ महो॑ वो

भक्षीयेत्याह॑ महो॑ ह्येताः॑ सहः॑ स्थ॑ सहो॑ वो भक्षीयेत्याह॑ सहो॑
ह्येता॑ ऊर्जः॑ स्थोर्जं॑ ँवो॑ भक्षीयेत्या॑ - [ ] 31

TS 1.5.8.2

होर्जो॑ ह्येता॑ रेवती॑ रम॑ध्वमित्याह॑ पशवो॑ वै रेवतीः॑ पशूने॑वात्मन्
रमयत॑ इहैव॑ स्तेतो॑ माऽप॑ गातेत्याह॑ ध्रुवा॑ ए॒वैना॑ अन॑पगाः कुरुत॑
इष्ट॑कचिद्वा॑ अन्यो॑ऽग्निः॑ पशु॑चिदन्यः॑ स॒हिता॑सि विश्व॑रूपीरिति॑
व॒थ्सम॑भि मृश॑त्युपै॒वैनं॑ धत्ते॑ पशु॑चितमेनं॑ कुरुते॑ प्र - [ ] 32

TS 1.5.8.3

वा ए॒षोऽस्मा॑ल्लो॒काच्च॑यवते॑ य आ॑हवनी॒यमु॑प तिष्ठते॑ गार्.ह॑पत्यमु॒प
तिष्ठते॑ ऽस्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठत्यथो॑ गार्.ह॑पत्यायै॒व नि हु॑ते
गाय॑त्रीभि॒रुप॑ तिष्ठते॑ तेजो॑ वै गाय॑त्री तेज॑ ए॒वात्मन्॑ धत्ते॑ऽथो॒ यदे॑तं
तृच॑मन्वाह॒ संत॑त्यै गार्.ह॑पत्यं॒ ँवा॑ अनु॑ द्विपादो॑ वीराः॑ प्र जा॑यन्ते
य ए॒वं वि॒द्वान् द्वि॒पदा॑भि गार्.ह॑पत्यमु॒पतिष्ठ॑त - [ ] 33

TS 1.5.8.4

आऽस्य॑ वीरो॑ जायत॑ ऊर्जा॑ वः पश्यां॑ ँयूर्जा॑ मा पश्य॑ते-त्याहा॑
ऽऽशिष॑मे॒वैता॑मा शास्ते॑ तथ्स॑वितुर्वरे॒ण्यमि॑त्याह॑ प्रसू॒त्यै सो॒मान॑७

स्वर॑ण॒मि॒त्याह॑ सोम॒पी॒थमे॒वाव॑ रुन्धे कृ॒णु॒हि ब्र॑ह्म॒णस्प॒त इ॒त्याह॑
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वाव॑ रुन्धे क॒दा च॒न स्त॒रीर॒सीत्या॑ह न स्त॒रीꣳ
 रा॒त्रिं व॑सति - [ ] 34

TS 1.5.8.5

य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॑पतिष्ठते परि त्वा॒ग्ने पु॒रं व॑यमि॒त्याह॑
 परि॒धिमे॒वैतं॑ परि दधा॒त्यस्क॑न्दाया॒ग्ने गृ॑हप॒त इ॒त्याह॑
 यथा॒यजु॑रे॒वैतच्छ॑तꣳ हि॒मा इ॒त्याह॑ श॒तं त्वा हे॒मन्ता॑नि॒न्धिषी॑येति वा
 वैत॑दाह पु॒त्रस्य॑ नाम गृ॒ह्णात्य॑न्नादमे॒वैनं॑ करोति तामा॒शिष॑मा शा॒से
 तन्त॑वे ज्योति॒ष्मती॑मिति ब्रू॒याद्य॑स्य पु॒त्रोऽजा॑तः स्यात् तेज॒स्येवा॑स्य
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒सी पु॒त्रो जा॑यते तामा॒शिष॑मा शा॒से ऽमु॑ष्मै ज्योति॒ष्मती॑ ( )
 मिति ब्रू॒याद्य॑स्य पु॒त्रो जा॑तः स्यात् तेज॒ एवा॑स्मिन् ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं
 दधा॑ति ॥ 35

(ऊ॒र्जं वो॑ भक्षी॒येति॑-प्र-गा॒र्हप॑त्यमु॒पतिष्ठ॑ते-वसति-ज्योति॒ष्मती॑-
 मेका॒न्न त्रि॒ꣳश॑च्च) (A8)

TS 1.5.9.1

अ॒ग्नि॒हो॒त्रं जु॒होति॑ यदे॒व किं॑ च॒ यज॑मानस्य॒ स्वं तस्यै॒व तद्रेतः॑
 सिञ्चति॑ प्र॒जनने॑ प्र॒जनन॑ ७ हि वा अ॒ग्निरथौष॑धीरन्त॒गता द॑हति
 तास्ततो॑ भूयसीः॒ प्र जा॑यन्ते॒ यत्सायं॑ जु॒होति॑ रेत॒ एव॑ तत्सिञ्चति॑
 प्रैव॑ प्रा॒तस्तने॑न॒ जन॑यति॒ तद्रेतः॑ सि॒क्तं न त्वष्ट्राऽवि॑कृतं॒ प्रजा॑यते
 याव॒च्छो वै रेत॑सः॒ सिक्त॑स्य - [ ] 36

TS 1.5.9.2

त्वष्टा॑ रूपाणि॒ वि॒करोति॑ ताव॒च्छो वै तत्प्र॑ जायत॒ एष वै दै॒व्यस्त्वष्टा॑
 यो यज॑ते ब॒ह्वीभि॒रुप॑ तिष्ठते॒ रेत॑स ए॒व सि॒क्तस्य॑ बहु॒शो रूपाणि॑ वि
 करोति॑ स प्रैव॑ जायते॒ श्वःश्चो॑ भू॒यान् भव॑ति॒ य एवं॑
 वि॒द्वान॒ग्निमु॑पतिष्ठते॒ ऽहर्दे॒वाना॒मासीद्-रा॒त्रिर॒सुराणां॑ तेऽसुरा॒ यद्दे॒वानां॑
 वि॒त्तं वे॒द्यमा॑सीत्तेन॒ सह- [ ] 37

TS 1.5.9.3

रा॒त्रिं प्रा॑ऽवि॒शन्ते॑ दे॒वा ही॒ना अ॑मन्यन्त॒ तेऽप॑श्यन्नाग्नेयी॒ रा॒त्रिराग्ने॑याः
 प॒शव॑ इ॒ममे॒वाग्नि॑ ७ स्त॒वाम॑ स नः॒ स्तुतः॑ प॒शून् पुन॑र्दास्यतीति॒
 तेऽग्नि॑मस्तुवन्थ्स ए॒भ्यः स्तु॑तो रा॒त्रिया॑ अ॒ध्यह॑रभि॒ प॒शून्नि॑रार्ज॒त्ते

दे॒वाः प॒शून् वि॒त्त्वा का॒माँ॑ अकुर्व॒त य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॒पति॑ष्ठते
प॒शुमा॑न् भव- [ ] 38

TS 1.5.9.4

त्यादि॒त्यो वा अ॒स्माल्लो॒काद॒मुं लो॒कमै॒त्थसो॑ ऽमुं॒लो॒कं ग॒त्वा पुन॑रि॒मं
लो॒कम॒भ्यद्ध्य॑या॒यथ् स इ॒मं लो॒कमा॒गत्य॑ मृ॒त्योर॑भि॒भेन्मृ॑त्युसं॒युत
इ॒व ह्य॑यं॒ लो॒कः सोऽम॑न्यते-ममे॒वाग्नि॑ स्त॒वानि॒ स मा॑ स्तु॒तः
सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयिष्य॒तीति॒ सोऽग्नि॑मस्तौ॒थ् स ए॒न स्तु॑तः सु॒वर्गं
लो॒कम॑गमय॒द्य - [ ] 39

TS 1.5.9.5

ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निमु॒पति॑ष्ठते सु॒वर्गमे॒व लो॒कमे॑ति॒ सर्व॑मायु॒रेत्य॑भि
वा ए॒षोऽग्नी॑ आ रो॒हति॒ य ए॒नावु॑पति॒ष्ठते॒ यथा॒ खलु॒ वै
श्रे॒या॒न॒भ्यारू॑ढः का॒मय॑ते॒ तथा॑ करो॒ति न॒क्तमु॑प ति॒ष्ठते॒ न प्रा॒तः
स॒ हि न॒क्तं व्र॑तानि सृ॒ज्यन्ते॒ सह॒ श्रे॒याश्च॑ पापी॒याश्च॑ श्रा॒साते॒
ज्योति॑र्वा अ॒ग्निस्त॑मो रा॒त्रिर्य॑ - [ ] 40

TS 1.5.9.6

न॒क्तमु॒पति॑ष्ठते॒ ज्योति॑षै॒व तम॑स्तर-त्युप॒स्थेयो॒ऽग्नी(३) नो॑प॒स्थेया(३)
 इ॒त्याहु॑र्मनु॒ष्याये॒न्वै योऽ॒हर॒हरा॒हत्या॑ऽथै॒नं या॑चति॒ स इ॒न्वै
 तमु॒पा॒र्च्छ॑त्यथ॒ को दे॒वान॒हर॒हर्या॑चिष्यतीति॒ तस्मा॒न्नोप॑स्थेयो॒ ऽथो
 ख॒ल्वाहु॑राशिषे॒ वै कं या॑जमानो यजत॒ इत्ये॒षा ख॒लु वा - [ ] 41

TS 1.5.9.7

आ॒हि॒ताग्ने॑रा॒शी र्यद॑ग्निमु॒पति॑ष्ठते॒ तस्मा॑दुप॒स्थे यः प्र॒जाप॑तिः
 प॒शून॑सृजत॒ ते सृ॒ष्टा अ॑होरा॒त्रे प्रा॑ऽ*वि॒शन् ता॑ञ्छन्दोभि॒रन्व॑विन्दद्-
 यच्छ॑न्दोभि॒रुप॑तिष्ठते॒ स्वमे॒व तद॑न्विच्छति॒ न तत्र॑ जा॒म्यस्ती-त्या॑हु॒र्यो
 ऽ॒हर॒हरु॑प॒ तिष्ठ॑त॒ इति॒ यो वा अ॒ग्निं प्र॒त्यङ्ङु॑प॒ तिष्ठ॑ते॒ प्रत्ये॑नमोषति॒ यः
 प॒राङ् वि॒ष्वङ् प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ ( ) रेति॒ कवा॑तिर्यङ्ङि॒वोप॑ तिष्ठेत॒ नैनं
 प्र॒त्योष॑ति॒ न वि॒ष्वङ् प्र॒जया॑ प॒शुभि॑रेति ॥ 42

(सि॒क्तस्य॑-स॒ह-भ॑वति॒-यो-यत्-ख॒लु वै-प॒शुभि॑-स्त्रयो॑दश च)
 (A9)

TS 1.5.10.1

मम॑ नाम॑ प्रथ॒मं जा॑तवेदः पि॒ता मा॒ता च॑ दधतु॒र्यद॑ग्रे ॥
तत्त्वं बि॑भृहि पुन॒रा मदै॑तोस्तवा॒हं नाम॑ बिभरा॒ण्यग्ने॑ ॥
मम॑ नाम॑ तव॒ च जा॑तवेदो वास॒सी इव॑ विव॒सानौ॑ ये चरा॒वः ।
आयु॑षे त्वं जीव॑से व॒यं यथा॑यथं वि॒ परि॑ दधाव॒है पुन॑स्ते ॥
नमो॑ऽग्नये॒ ऽप्रति॑वि॒द्वाय॒ नमो॑ऽनाधृ॒ष्टाय॒ नमः॑ स॒म्राजे॑ ॥
अषाढो - [ ] 43

TS 1.5.10.2

अ॒ग्निर्बृ॒हद्व॑या वि॒श्वजि॑त्सह॒न्त्यः श्रेष्ठो॑ गन्ध॒र्वः ॥
त्वत्पि॑तारो अ॒ग्ने दे॒वास्त्वा-मा॑हुतय॒स्त्व-द्वि॑वाच॒नाः ।
सं मा॑मायु॒षा सं गौ॑पत्येन॒ सुहि॑ते मा धाः ॥
अ॒यम॒ग्निः श्रेष्ठ॑तमो॒ ऽयं भ॑गवत्तमो॒ ऽयं सह॑स्रसा॒तमः॑ ।
अ॒स्मा अ॑स्तु सु॒वीर्यं॑ ॥
मनो॑ ज्योति॒ र्जुष॑ता॒माज्यं॑ वि॒च्छिन्नं॑ य॒ज्ञं स॑मि॒मं द॑धातु ।

या इ॒ष्टा उ॒षसो॑ नि॒मृच॑श्च ताः सं द॑धामि ह॒विषा॑ घृ॒तेन॑ ॥

पय॑स्वतीरोष॑धयः – [ ] 44

TS 1.5.10.3

पय॑स्वद्वी॒रुधां॑ पयः ।

अपां॑ पय॑सो यत्पय॑स्तेन॒ मामिन्द्र॑ सꣳ सृ॑ज ॥

अ॒ग्नै॑ व्रत॑पते व्रतं॑ च॒रिष्या॑मि तच्छ॑केयं तन्मे॑ राद्ध्यतां ॥

अ॒ग्निꣳ हो॑तारमि॒ह तꣳ हु॑वे दे॒वान् य॒ज्ञिया॑नि॒ह या॑न् ह॒वामहे॑ ॥

आ य॑न्तु दे॒वाः सु॑मन॒स्यमा॑ना वि॒यन्तु॑ दे॒वा ह॒विषो॑ मे अ॒स्य ॥

क॒स्त्वा यु॑नक्ति॒ स त्वा॑ युनक्तु॒ यानि॑ घ॒र्मे

क॒पाला॑न्युपचि॒न्वन्ति॑ – [ ] 45

TS 1.5.10.4

वे॒धसः॑ ।

पू॒ष्णस्ता॑न्यपि व्रत॑ इन्द्र॑वायू वि मुञ्च॑तां ॥

अभि॑न्नो घ॒र्मो जी॒रदा॑नुर्यत॒ आत्त॑स्तद॒गन् पुनः॑ ।

इ॒द्ध्मो वे॑दिः परि॒धय॑श्च सर्वे॑ य॒ज्ञस्याऽऽयु॑रनु॒ सं च॑रन्ति ॥

त्रयस्त्रि॑ श॒त्तन्त॑वो॒ ये वि॒तन्ति॑रे य इ॒मं य॑ज्ञ॒ऽस्व॒धया॒ दद॑न्ते
तेषां॑ छि॒न्नं प्र॒त्येत॑द्द॒धामि॒ स्वाहा॑ घ॒र्मो दे॒वा॒ अप्ये॑तु ॥ 46

(अ॒षाढ-ओष॑धय-उप॒चिन्व॑न्ति-पञ्च॑चत्वारि॒ऽश॒च्च) (A10)

TS 1.5.11.1

वै॒श्वान॑रो न ऊ॒त्याऽऽ प्र॑ यातु॒ परा॑वतः । अ॒ग्निरु॒क्थेन॑ वा॒हसा॑ ॥
ऋ॒तावा॑नं वै॒श्वान॑रमृ॒तस्य॒ ज्योति॑षस्पतिं । अ॒जस्रं॑ घ॒र्ममी॑महे ॥
वै॒श्वान॑रस्य द॒ऽसना॑भ्यो बृ॒हद॑रिणा॒देकः॑ स्व॒पस्य॑या क॒विः ।
उ॒भा पि॒तरा॑ म॒हय॑न्नजायता॒ग्नि द्या॑वापृथि॒वी भू॑रिरेतसा ॥
पृ॒ष्ठो दि॒वि पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः पृ॒थिव्यां॑ पृ॒ष्ठो वि॒श्वा ओष॑धीरा वि॒वेश॑ ।
वै॒श्वान॑रः स॒हसा॑ पृ॒ष्ठो अ॒ग्निः स॒नो दि॒वा स - [ ] 47

TS 1.5.11.2

रि॒षः पा॒तु न॑क्तं ॥
जा॒तो यद॑ग्ने भु॒वना॑ व्य॒ख्यः प॒शुं न गो॑पा इ॒र्यः प॑रिज्मा ।
वै॒श्वान॑र ब्र॒ह्मणे॑ वि॒न्द गा॒तुं यू॒यं पा॑त स्व॒स्तिभिः॑ सदा॒ नः ॥
त्वम॑ग्ने शो॒चिषा॑ शो॒शु॒चान॑ आ रो॒दसी॑ अपृ॒णा जा॑यमानः ।

त्वं दे॒वाँ॑ अ॒भि॒श॒स्ते॒रमु॒ञ्चो॒ वै॒श्वान॑र जा॒तवे॒दो म॒हित्वा॑ ॥
अ॒स्माक॑म॒ग्ने म॒घव॑त्सु धा॒रया॑नामि क्ष॒त्रम॒जर॑ँ सु॒वीर्यं॑ ।
वयं॑ ज॒येम॑ श॒तिन॑ँ स॒हस्रि॑णं वै॒श्वान॑र - [ ] 48

TS 1.5.11.3

वा॒जम॒ग्ने त॒वो॒ति॒भिः॑ ॥
वै॒श्वान॑रस्य सु॒म॒तौ स्या॑म रा॒जा हि॒कं भु॑व॒नाना॑म॒भि॒श्रीः॑ ।
इ॒तो जा॒तो वि॒श्वमि॒दं वि॑ च॒ष्टे वै॒श्वान॑रो य॒तते॒ सूर्ये॑ण ॥
अ॒व ते॒ हे॒डो व॒रुण॑ नमो॒भि॒रव॑ य॒ज्ञेभि॑रीमहे ह॒वि॒र्भिः॑ ।
क्ष॒यन्न॒स्मभ्य॑म॒सुर प्र॑चे॒तो रा॒ज॒न्नेना॑ँसि शि॒श्रथः॑ कृ॒तानि॑ ॥
उ॒दु॒त्त॒मं व॑रुण॒ पा॒शम॒स्मद॑वा॒ध॒मं वि॑म॒द्ध्य॒मञ्च॑ श्र॒थाय॑ ।
अ॒था व॒यमा॑दित्य - [ ] 49

TS 1.5.11.4

व्र॒ते त॒वाऽना॑गसो अ॒दित॑ये स्याम ॥
द॒धि॒क्राव्णो॑ अ॒कारि॑षं जि॒ष्णो॒रश्व॑स्य वा॒जिनः॑ ॥
सु॒रभि॑नो मु॒खा क॒रत् प्र॒ण आ॒यूँषि॑ ता॒रिष॑त् ॥

आ दधि॑क्राः शव॑सा पञ्च॑ कृ॒ष्टीः सूर्य॑ इव॒ ज्योति॑षाऽपस्त॑तान ।
सह॒स्रसाः शत॑सा वाज्य॑र्वा पृ॒णक्तु॑ मध्वा॒ समि॑मा वचा॑ऽसि ॥
अग्नि॑र्मूर्धा>¹, भुवः>² ।
मरु॑तो यद्ध॑ वो दि॒वः सु॒म्ना यन्तो॑ हवा॑महे ।

आ तू न - [ ] 50

TS 1.5.11.5

उप॑ गन्त॑न ॥

या वः शर्म॑ शश॑मानाय॒ सन्ति॑ त्रि॒धातू॑नि दा॒शुषे॑ यच्छ॒ताधि॑ ।
अ॒स्मभ्यं॑ तानि॑ मरु॑तो वि यन्त॑ रयिं॒ नो ध॑त्त वृष॑णः सु॒वीरं॑ ॥
अदि॑तिर्न उरु॒ष्यत्व॑दि॒तिः शर्म॑ यच्छ॒तु । अदि॑तिः पा॒त्वऽह॑सः ॥
म॒हीमू॑षु मा॒तरऽसु॑व्र॒ताना॑मृ॒तस्य॑ पत्नी॒मव॑से हुवे॑म ।
तुवि॑क्ष॒त्राम॑ज॒रन्ती॑मु॒रूचीऽसु॑श॒र्माण॑मदि॒तिऽसु॑प्र॒णीतिं॑ ॥
सु॒त्रामा॑णं पृथि॒वीं द्या॑म॒नेह॑सऽसु॑श॒र्माण॑( ) मदि॒तिऽसु॑प्र॒णीतिं॑ ।
दैवीं॑ नाव॑ऽस्वरि॒त्राम॑ना॒गस॑म॒स्रव॑न्ती॒मा रु॑हे॒मा स्व॑स्तये॑ ॥

इ॒माँ॒ सु॒ ना॒व॒माँ॒रु॒हँ॒ श॒ता॒रि॒त्राँ॒ श॒त॒स्म॒याँ॑ ॥

अ॒च्छि॒द्रां॑ पा॒रयि॒ष्णुं॑ ॥ 51

(दि॒वा स॒-स॒ह॒स्रि॒णं॑ वै॒श्वान॒राँ॒-दि॒त्य- तू॒ नो॒-ऽने॒हसँ॑ सु॒शर्मा॑ण
- मे॒का॒न्न विँ॒शति॑श्च) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(दे॒वा॒सु॒राः-प॒रा-भू॒मि-भू॒मि-रु॒पप्र॑यन्तः-सं प॒श्या-म्य॑य॒ज्ञः-
सं प॒श्या-म्य॑ग्नि॒हो॒त्रं-म॒म ना॑म-वै॒श्वान॒र-एका॑दश) ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वा॒सु॒राः-क्रु॒द्धः-सं प॒श्या॑मि-सं प॒श्या॑मि-न॒क्त-मु॒पग॑न्त-
नै॒कप॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Fifth Prasnam :-

(दे॒वा॒सु॒राः-पा॒रयि॒ष्णुं॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.5.1 Annexure for 1.5

1.5.11.4 अग्निर्मूर्धा >¹

अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत् पतिः पृथिव्या अयं ।

अपाञ् रेताञ्सि जिन्वति । (TS 4-4-4-1)

1.5.11.4 भुवः >²

भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे शिवाभिः ।

दिवि मूर्धानं दधिषे सुवर्षा जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहं ।

(TS 4-4-4-4)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः याजमानकाण्डं

TS 1.6.1.1

सं त्वा॑ सिञ्चामि॑ यजु॑षा प्र॒जामा॑यु॒र्धनं॑ च ।

बृह॒स्पति॑ प्रसू॒तो यज॑मान इ॒ह मा रि॑षत् ॥

आज्य॑मसि स॒त्यम॑सि स॒त्यस्या॑द्ध्यक्षमसि ह॒विर॑सि वैश्वान॒रं

वै॑श्वदे॒वमु॑त्पूत-शुष्मं स॒त्यौजाः॑ सहो॑ऽसि

सह॑मानमसि सह॒स्वारा॑तीः सह॒स्वारा॑तीयतः सह॒स्व पृ॑तनाः सह॒स्व

पृ॑तन्यतः । सह॒स्रवी॑र्यमसि तन्मा जि॒न्वाज्य॑स्याज्यमसि स॒त्यस्य॑

स॒त्यम॑सि स॒त्यायु॑ -[ ] 1

TS 1.6.1.2

रसि स॒त्यशु॑ष्ममसि स॒त्येन॑ त्वा॒ऽभि घा॑रयामि तस्य॑ ते भक्षीय

पञ्चानां॑ त्वा वा॒तानां॑ य॒न्त्राय॑ ध॒र्त्राय॑ गृह्णामिपञ्चानां॑ त्व॒र्तूनां॑ य॒न्त्राय॑

ध॒र्त्राय॑ गृह्णामिपञ्चानां॑ त्वा दि॒शां य॒न्त्राय॑ ध॒र्त्राय॑ गृह्णामि

पञ्चानां॑ त्वा॑ पञ्चजनानां॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ चरोस्त्वा॑
 पञ्चबिलस्य॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ ब्रह्मणस्त्वा॑ तेजसे॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑
 गृह्णामि॑ क्षत्रस्य॑ त्वौजसे॑ यन्त्राय॑ – [ ] 2

TS 1.6.1.3

धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ विशे॑ त्वा॑ यन्त्राय॑ धर्त्राय॑ गृह्णामि॑ सुवीर्याय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑
 सुप्रजास्त्वाय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑ रायस्पोषाय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑ ब्रह्मवर्चसाय॑ त्वा॑
 गृह्णामि॑ भूरस्माक॑ हविर्देवाना॑-माशिषो॑ यजमानस्य॑ देवानां॑
 त्वा॑ देवता॑भ्यो गृह्णामि॑ कामाय॑ त्वा॑ गृह्णामि॑ ॥ 3

(सत्यायु॑-रोजसे॑ यन्त्राय॑-त्रयस्त्रि॑श्च) (A1)

TS 1.6.2.1

ध्रुवो॑ऽसि ध्रुवो॑ऽह॑ सजातेषु॑ भूयासं॑ धीरश्चेत्ता॑
 वसुविदु॑ग्रो॑ऽस्युग्रो॑ऽह॑ सजातेषु॑ भूयासमु॑ग्रश्चेत्ता॑
 वसुविद॑भि-भूरस्य॑भिभूरह॑ सजातेषु॑ भूयास-मभि॑भूश्चेत्ता॑
 वसुविदु॑नज्मि॑ त्वा॑ ब्रह्मणा॑ दैव्येन॑ हव्याया॑स्मै वोढ॑वे जातवेदः॑ ॥

इ॒न्धा॒नास्त्वा सु॒प्र॒जसः॑ सु॒वी॒रा ज्यो॒ग्जी॒वेम॑ ब॒लि॒हतो॑ व॒यं ते॑ ॥

य॒न्मे अ॒ग्ने अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ रि॒ष्या – [ ] 4

TS 1.6.2.2

द्य॒द्वा स्क॒न्दा-दा॒ज्य॒स्योत॑ वि॒ष्णो ।

तेन॑ ह॒न्मि स॒पत्नं॑ दु॒र्म॒रायु॑मैनं द॒धामि॑ नि॒र्ऋ॒त्या उ॒प॒स्थे॑ ।

भूर्भु॒वस्सु॒व॒रुच्छु॑ष्मो अ॒ग्ने य॒ज॒मा॒नायै॑धि नि॒शु॒ष्मो अ॒भि॒दा॒स॒ते ।

अ॒ग्ने दे॒वै॒द्ध म॒न्वि॒द्ध म॒न्द्र॒जि॒ह्वा-म॑र्त्यस्य ते

होत॑र्मु॒र्द्ध॒न्ना जि॒घ॒र्मि रा॒य॒स्पोषा॑य सु॒प्र॒जा॒स्त्वाय॑ सु॒वी॒र्या॑य॒मनो॑ऽसि

प्रा॒जा॒प॒त्यं म॒न॒सा मा भू॑तेना *वि॒श वा॒ग॒स्यै॒न्द्री

स॒प॒त्नक्ष॑यणी – [ ] 5

TS 1.6.2.3

वा॒चा मे॒न्द्रि॒येणा॑ *वि॒श व॒स॒न्त॒मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ स मा॑ प्री॒तः प्री॑णातु

ग्री॒ष्म॒मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ स मा॑ प्री॒तः प्री॑णातु व॒र्षा ऋ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ ता

मा प्री॒ताः प्री॑णन्तु श॒र॒द॒मृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ सा मा॑ प्री॒ता प्री॑णातु

हे॒म॒न्त – शि॒शि॒रावृ॒तूनां॑ प्री॒णामि॑ तौ मा॑ प्री॒तौ प्री॑णीताम॒ग्नीषो॑मयो॒र॒हं

दे॒वय॒ज्यया॒ चक्षु॑ष्मान् भूयासमग्नेरहं दे॒वय॒ज्यया॑न्नादो

भूयासं – [ ] 6

TS 1.6.2.4

द॒ब्धिर॒स्यद॒ब्धो भूया॑सममुं द॒भेय॑मग्नीषोमयोरहं

दे॒वय॒ज्यया॒ वृत्र॑हा भूयासमिन्द्रा॒ग्नियोर॑हं

दे॒वय॒ज्यये॑न्द्रि॒याव्य॑न्नादो भूयासमिन्द्रस्याऽहं

दे॒वय॒ज्यये॑न्द्रि॒यावी॑ भूयासं महेन्द्रस्याऽहं

दे॒वय॒ज्यया॒ जे॒मानं॑ म॒हिमा॑नं गमेयमग्नेः स्विष्टकृतोऽहं

दे॒वय॒ज्यया॑ऽऽयुष्मान् य॒ज्ञेन॑ प्रतिष्ठां गमेयं ॥ 7

(रि॒ष्याथ्-स॒प॒नक्ष॑यण्य-न्नादो भूयासञ्-षट्त्रिंशच्च) (A2)

TS 1.6.3.1

अ॒ग्नि॒र्मा दु॒रि॒ष्टात् पा॒तु स॒वि॒ताऽघ॑शञ् सा॒द्यो मे॑ऽन्ति दू॒रेऽरा॑ती॒यति॑

तमे॒तेन॑ जेषञ् सुरूपवर्षवर्ण एही॒मान् भ॒द्रान् दु॒र्याञ् अ॒भ्येहि॑

मा॒मनु॑व्रता न्यु शी॒र्षाणि॑ मृ॒द्वमि॑ड ए॒ह्यदि॑त ए॒हि स॒रस्व॑त्येहि

रन्ति॑रसि रमति॑रसि सूनर्य॑सि जुष्टे जुष्टिं तेऽशी॒योप॑हूत उपह॒वं-[ ] 8

TS 1.6.3.2

तेऽशीय॑ सा॒ मे॒ स॒त्याऽऽशी॑रस्य॒ य॒ज्ञस्य॑ भूया॒दरे॑डता॒ मन॑सा
तच्छ॑केयं॒ य॒ज्ञो दि॒वः॑ रो॒हतु॑ य॒ज्ञो दि॒वं ग॑च्छतु॒ यो दे॒वयानः॑
पन्था॑स्तेन॒ य॒ज्ञो दे॒वाः॑ अ॒प्यै॒त्वस्मा॑स्विन्द्र॒ इन्द्रि॑यं॒ दधा॑त्वस्मान्नाय॑
उ॒त य॒ज्ञाः स॑चन्ताम॒स्मासु॑ सन्त्वा॒शिषः॑ सा॒ नः प्रि॒या सु॒प्रतू॑र्तिर्म॒घोनी॑
जुष्टि॑रसि जु॒षस्व॑ नो जु॒ष्टा नो॑ – [ ] 9

TS 1.6.3.3

ऽसि॑ जुष्टिं॒ ते ग॑मेयं॒ मनो॑ ज्योति॒ र्जुष॑तामाज्यं॒ विच्छि॑न्नं॒ य॒ज्ञः॑
समि॑मं॒ दधा॑तु । बृह॑स्पति॒-स्तनु॑तामिम॒न्नो वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॑दयन्तां ।
ब्र॒ध्न पि॒न्वस्व॑ द॒दतो॑ मे॒ मा क्षा॑यि कुर्वतो॒ मे मो॑ष
दस॑त् प्र॒जाप॑ते-र्भा॒गोऽस्य॑ूर्ज॒स्वान् प॑य॒स्वान् प्रा॑णापा॒नौ मे॑ पाहि
समा॑नव्या॒नौ मे॑ पा॒ह्युदा॑नव्या॒नौ मे॑ पा॒ह्यक्षि॑तोऽस्य॒क्षित्यै॑
त्वा ( ) मा॒ मे॒ क्षे॑ष्ठा अ॒मुत्रा॑मुष्मिन् लो॒के ॥ 10

(उ॒प॒ह॒वं-जु॑ष्टानस्-त्वा षट्च) (A3)

TS 1.6.4.1

ब॒र्हि॒षोऽ॒हं दे॒वय॒ज्यया॑ प्र॒जावा॑न् भू॒यासं॑ न॒राश॑ꣳ स॒स्याहं॑
 दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शुमा॑न् भू॒यास॑म॒ग्नेः स्वि॑ष्ट॒कृतोऽ॒हं दे॒वय॒ज्यया॑ऽऽयु॒ष्मान्
 य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑म॒ग्नेर॒ह-मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑ꣳ सोम॑स्याह-
 मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑म॒ग्नेर॒ह-मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑म॒ग्नी-
 षोम॑यो॒रह-मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑-मि॒न्द्राग्नि॑यो॒रह-मु॒ज्जि॒ति म॒नूज्जेष॑-
 मि॒न्द्रस्या॑ह - [ ] 11

TS 1.6.4.2

मु॒ज्जि॒तिम॒नूज्जेष॑ म॒हेन्द्र॑स्याह मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑म॒ग्नेः स्वि॑ष्ट॒कृतोऽ॒ह
 मु॒ज्जि॒ति-म॒नूज्जेष॑ वा॒जस्य॑ मा प्र॒सवे॑नो॒द्ग्राभे॑णो॒दग्र॑भीत् ।
 अथा॑ स॒पत्नाꣳ इ॒न्द्रो मे॑ नि॒ग्राभे॑णाध॒राꣳ अ॒कः ॥
 उ॒द्ग्राभं॑ च नि॒ग्राभं॑ च ब्र॒ह्म दे॒वा अ॑वीवृ॒धन् ।
 अथा॑ स॒पत्ना-नि॒न्द्राग्नी॑ मे॒ विषू॑ची॒नान्-व्य॑स्यतां ॥
 ए॒मा अ॑ग॒मन्नाशि॒षो दो॑ह॒कामा॑ इ॒न्द्रव॑न्तो - [ ] 12

TS 1.6.4.3

वना॑महे॒ धुक्षी॑महि॒ प्र॒जामि॑षं ॥
 रोहि॑तेन॒ त्वाऽग्नि॑र्दे॒वतां॑ गमयतु॒ हरि॑भ्यां॒ त्वेन्द्रो॑ दे॒वतां॑ गमय॒ त्वेत॑शेन
 त्वा॒ सूर्यो॑ दे॒वतां॑ गमयतु॒ वि ते॑ मुञ्चामि॒ रश॑ना वि॒ रश्मीन्॑ वि योक्त्रा
 यानि॑ परि॒चर्त॑नानि॒ धत्ता॑दस्मासु॒ द्रवि॑णं॒ यच्च॑ भ॒द्रं प्र॑णो
 ब्रूता॑द्-भा॒गधा॑न् दे॒वता॑सु ॥
 विष्णोः॑ श॒म्भ्यो॑रहं॒ देव॑य॒ज्यया॑ य॒ज्ञेन॑ प्रति॒ष्ठां ग॑मेय॒ सोम॑स्याहं
 दे॒वय॑ज्यया – [ ] 13

TS 1.6.4.4

सुरे॑ता॒ रेतो॑ धिषी॒य त्वष्टु॑रहं॒ देव॑य॒ज्यया॑ प॒शूना॑ रूपं॒ पुषे॑यं
 दे॒वानां॑ प॒त्नीर॑ग्नि॒ गृह॑पति॒ र्यज्ञ॑स्य मिथु॒नं तयो॑रहं॒ देव॑य॒ज्यया॑
 मिथु॑नेन॒ प्रभू॑यासं॒ वेदो॑ऽसि॒ वित्ति॑रसि॒ विदे॑य॒ कर्मा॑ऽसि॒ करु॑णमसि
 क्रि॒यास॑ स॒निर॑सि॒ सनि॑ताऽसि॒ सने॑यं॒ घृत॑वन्तं॒ कुला॑यिनः
 रा॒यस्पोष॑ सह॒स्रिणं॑ वे॒दो द॑दातु॒ वाजि॑नं ॥ 14 (इन्द्र॑स्याह-
 मिन्द्र॑वन्तः-सोम॑स्याहं॒ देव॑य॒ज्यया॑-चतु॑श्चत्वारि॒ शच्च॑) (A4)

TS 1.6.5.1

आ॒ प्या॒यतां॑ ध्रु॒वा घृ॒तेन॑ य॒ज्ञं य॒ज्ञं प्र॒ति दे॒वय॑द्भ्यः ।
 सू॒र्याया॑ ऊ॒धोऽदि॒त्या उप॑स्थ उ॒रुधा॑रा पृथि॒वी य॒ज्ञे अ॒स्मिन् ॥
 प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म लो॒कस्त॑स्मि॒ऽस्त्वा द॑धामि स॒ह य॑ज॒माने॑न
 स॒दसि॑ स॒न्मे भू॒याः स॒र्वम॑सि स॒र्वं मे॑ भू॒याः पू॒र्णम॑सि पू॒र्णं मे॑
 भू॒या अ॒क्षित॑मसि मा मे॑ क्षे॒ष्टाः प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्विजो॑
 मा॒र्जय॑न्तां दक्षि॒णायां॑ – [ ] 15

TS 1.6.5.2

दि॒शि मा॒साः पि॒तरो॑ मा॒र्जय॑न्तां प्र॒तीच्यां॑ दि॒शि गृ॒हाः प॒शवो॑
 मा॒र्जय॑न्तामु॒दीच्यां॑ दि॒श्याप॑ ओष॒धयो॑ वन॒स्पत॑यो मा॒र्जय॑न्तामु॒र्ध्वायां॑
 दि॒शि य॒ज्ञः स॒व॑त्सरो॒ य॒ज्ञप॑ति मा॒र्जय॑न्तां वि॒ष्णोः
 क्रमो॑ऽस्य॒भिमा॑तिहा गाय॒त्रेण॑ छन्द॒सा पृथि॑वीमनु वि क्र॒मे निर्भ॑क्तः
 स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्रमो॑ऽस्य॒भिश्चि॑स्तिहा त्रैष्टु॒भेन॑ छन्द॒साऽन्तरि॑क्षमनु
 वि क्र॒मे निर्भ॑क्तः स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्रमो॑ऽस्य॒राती॑यतो ह॒न्ता
 जा॒गते॑न छन्द॒सा दि॒वम॑नु वि क्र॒मे निर्भ॑क्तः स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः

क्रमोऽसि शत्रूयतो हन्ताऽऽनुष्टुभेन छन्दसा दिशोऽनु वि क्रमे निर्भक्तः

स यं द्विष्मः ॥ 16

(दक्षिणाया – मन्तरिक्षमनु वि क्रमे निर्भक्तः स यं द्विष्मो

विष्णो – रेकान्न त्रिंशच्च) (A5)

TS 1.6.6.1

अगन्म सुवः सुवरगन्म संदृशस्ते मा छिथ्सि यत्ते तपस्तस्मै ते
माऽऽ वृक्षि सुभूरसि श्रेष्ठो रश्मीनामायुर्द्धा अस्यायुर्मे धेहि वर्चोधा
असि वर्चो मयि धेहीदमहममुं भ्रातृव्यमाभ्यो दिग्भ्योऽस्यै दिवो
ऽस्मादन्तरिक्षादस्यै पृथिव्या अस्मादन्नाद्यान्निर्भजामि

निर्भक्तः स यं द्विष्मः ॥ 17

TS 1.6.6.2

सं ज्योतिषाऽभूवमैन्द्री-मावृतमन्वावर्ते समहं प्रजया सं मया प्रजा
समहं रायस्पोषेण सं मया रायस्पोषः समिद्धो अग्ने मे दीदिहि
समेद्धा ते अग्ने दीद्यासं वसुमान् यज्ञो वसीयान् भूयासमग्न

आयू॑षि॒ पव॒स आ सु॒वोर्ज॑मिषं॒ च नः॑ ।

आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छुनां॑ ॥ अ॒ग्ने पव॑स्व स्व॒पा अ॒स्मे वर्चः॑ सु॒वीर्यं॑ ॥ 18

TS 1.6.6.3

दध॑त्पोष॑ रयिं॒ मयि॑ ।

अ॒ग्ने गृ॑हपते सुगृ॑हप॒तिर॒हं त्वया॑ गृ॒हप॑तिना भूयास॑ सुगृ॑हप॒तिर्मया॑

त्वं गृ॑हपतिना भूयाः श॒त॑ हि॒मास्ता॑माशिष॒मा शा॑से तन्त॒वे

ज्योति॑ष्मतीं॒ तामा॑शिष॒मा शा॑सेऽमुष्मै॒ ज्योति॑ष्मतीं॒ कस्त्वा॑ युनक्ति॒ स

त्वा वि॑मुञ्च॒त्वग्ने॑ व्रत॒पते॑ व्र॒तम॑चा॒रिषं॑ तद॒शकं॑ तन्मेऽरा॒धि य॒ज्ञो

ब॒भूव॑ स आ –[ ] 19

TS 1.6.6.4

ब॒भूव॑ स प्र॒ज॒ज्ञे स वा॑वृ॒धे ।

स दे॒वाना॑मधि॒पति॑ ब॒भूव॑ सो अ॒स्मा अ॒धिप॑तीन् करोतु व॒यः

स्या॑म प॒तयो॑ रयी॒णां ॥

गोमा॑ अ॒ग्नेऽवि॑मा अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॒वत्स॑खा स॒दमि॑दप्र॒मृष्यः॑ ।

इ॒डा॒वा॒ꣳ ए॒षो अ॒सुर॒ प्र॒जा॒वा॒न् दी॒र्घो र॒यिः पृ॒थु॒बु॒ध्नः स॒भा॒वा॒न् ॥ 20

(द्वि॒ष्मः-सु॒वीर्य॒ꣳ-स आ-पञ्च॒त्रि॒ꣳश॒च्च) (A6)

TS 1.6.7.1

य॒था वै स॒मृत॒सो॒मा ए॒वं वा ए॒ते स॒मृत॒य॒ज्ञा य॒द्द॒र्श॒पू॒र्ण॒मा॒सौ
क॒स्य वाऽह॒ दे॒वा य॒ज्ञमा॒गच्छ॒न्ति क॒स्य वा न ब॒हूनां
य॒ज॒मा॒ना॒नां यो वै दे॒वताः पू॒र्वः प॒रिगृ॒ह्णाति स ए॒नाः श्रो
भू॒ते य॒जत ए॒तद्वै दे॒वाना॒मा॒य॒त॒नं य॒दाह॒व॒नी॒योऽन्त॒राऽग्नी
प॒शूनां गार्॒ह॒प॒त्यो म॒नुष्या॒णा-म॒न्वाहा॒र्य॒प॒च॒नः
पि॒तृ॒णा॒म॒ग्निं गृ॒ह्णाति स्व ए॒वा॒य॒त॒ने दे॒वताः प॒रि - [ ] 21

TS 1.6.7.2

गृ॒ह्णाति ताः श्रो भू॒ते य॒जते व्र॒तेन॒ वै मे॒द्ध्योऽग्नि व्र॒त॒प॒ति ब्रा॒ह्म॒णो
व्र॒त॒भृद्-व्र॒त॒मु॒पैष्य॒न् ब्रू॒याद॒ग्ने व्र॒त॒प॒ते व्र॒तं च॒रिष्या॒मीत्य॒ग्निर्वै
दे॒वानां व्र॒त॒प॒ति-स्त॒स्मा ए॒व प्र॒तिप्रो॒च्य व्र॒त॒मा ल॒भते ब॒र्हिषा
पू॒र्ण॒मा॒से व्र॒त॒मु॒पैति व॒थ्सैर॒मावा॒स्या-या॒मे॒त॒द्ध्यै॒तयो-रा॒य॒त॒न॒मु॒प॒स्तीर्यः
पू॒र्वश्चा॒ग्निर॒प॒रश्चे॒त्याहु॒ र्म॒नुष्या - [ ] 22

TS 1.6.7.3

इ॒न्न॒वा॒ उप॒स्ती॒र्ण-मि॒च्छन्ति॒ कि॒मु॒ दे॒वा॒ येषां॒ न॒वा॒व॒सा॒न-
 मु॒पा॒स्मि॒ञ्छ॒वो॒ यक्ष्य॑माणे॒ दे॒वता॑ व॒सन्ति॒ य ए॒वं वि॒द्वान॒ग्नि॒मुप॒स्तृ॒णाति॑
 यज॑मानेन॒ ग्राम्या॑श्च॒ पश॑वो॒ऽव॒रु॒द्ध्या॑ आ॒र॒ण्या॑श्चेत्याहु॒ र्य॒द्वा॒म्या॒नुप॑
 व॒सति॑ तेन॒ ग्राम्या॑नव॒ रुन्धे॑ यदा॒र॒ण्यस्या॑श्नाति॒ तेना॑र॒ण्यान्
 यद॒ना॒श्चानु॑पवसेत्॒ पित॑र॒दे॒वत्यः॑ स्यादा॒र॒ण्यस्या॑-श्नातीन्द्रि॒यं - [ ] 23

TS 1.6.7.4

वा॑ आ॒र॒ण्यमिन्द्रि॑यमे॒वाऽऽत्मं॑ ध॒त्ते॒ यद॒ना॒श्चानु॑पवसेत्॒ क्षो॒धु॒कः
 स्या॒द्यद॑श्नीयाद्द्रो॒ऽस्य॑ प॒शून्भि॑ म॒न्येता॑ऽपौ॒ऽश्नाति॑ तन्ने॒वा॒शितं॑
 ने॒वाऽन॑शितं॒ न क्षो॑धु॒को भ॑वति॒ नास्य॑ रु॒द्रः प॑शून्भि॒ म॒न्यते॑ वज्रो
 वै य॒ज्ञः क्षु॒त्खलु॑ वै म॒नुष्य॑स्य॒ भ्रातृ॑व्यो॒ यद॒ना॒ऽश्चानु॑पवसति॒ वज्रै॑णै॒व
 सा॒क्षात् ( ) क्षु॒धं भ्रातृ॑व्यं ह॒न्ति ॥ 24

(परि॑-म॒नुष्या॑-इन्द्रि॑यं-सा॒क्षात्-त्रीणि॑ च) (A7)

TS 1.6.8.1

यो॒ वै श्र॒द्धाम॑नार॒भ्य य॒ज्ञेन॑ यज॒ते ना॒स्ये॒ष्टाय॑ श्र॒द्ध ध॒तेऽपः॑ प्र॒णय॑ति
 श्र॒द्धा वा आ॑पः॒ श्र॒द्धामे॒वाऽऽर॑भ्य॒ य॒ज्ञेन॑ यज॒त उ॒भये॑ऽस्य॒ देव॑म॒नुष्या॑

इ॒ष्टाय॒ श्र॑द्ध॒धते॒ तदा॑हु॒रति॒ वा ए॒ता व॑र्त्रं॒ नेद॑न्त्यति॒ वाचं॒ मनो॒ वावै॑ता
नाति॒ नेद॑न्तीति॒ मन॑सा॒ प्रण॑यतीयं॒ वै मनो॒ – [ ] 25

TS 1.6.8.2

ऽन॒यैवै॒नाः प्र॑णयत्य-स्क॒न्नह॑वि॒ भव॑ति॒ य ए॒वं वैद॑
य॒ज्ञायु॑धानि॒ सं भ॑रति॒ य॒ज्ञो वै य॑ज्ञायु॒धानि य॒ज्ञमे॒व तत्सं॑ भ॒रति॒
यदे॒कमे॒कं सं॑भरेत्-पि॒तृदे॒वत्या॑नि॒ स्युर्य॑त् सह॒ सर्वा॑णि॒ मानु॑षाणि॒
द्वेद्वे॒ संभ॑रति॒ याज्या॑नुवा॒क्ययो॑रे॒व रू॒पं क॑रोत्यथो॒ मिथु॑नमे॒वयो॒ वै द॑श
य॒ज्ञायु॑धानि॒ वेद॑ मुख॒तोऽस्य॑ य॒ज्ञः क॑ल्पते॒ स्म्यः॒ – [ ] 26

TS 1.6.8.3

च क॒पाला॑नि॒ चाग्नि॑होत्र॒हव॑णी॒ च शूर्पं॑ च कृ॒ष्णाजि॑नं॒ च श॑म्या
चो॒लूख॑लं॒ च मु॑सलं॒ च दृ॒षच्चो॑पला॒ चैता॑नि॒ वै द॑श
य॒ज्ञायु॑धानि॒ य ए॒वं वैद॑ मुख॒तोऽस्य॑ य॒ज्ञः क॑ल्पते॒ यो वै दे॒वेभ्यः॑
प्रति॑प्रोच्य॒ यज्ञे॑न॒ यज॑ते॒ जुष॑न्तेऽस्य॒ देवा॑ ह॒व्यं ह॒वि नि॑रु॒प्यमा॑णम॒भि
मन्त्र॑येता॒ग्निं हो॑तारमि॒ह तं हु॑व इति-[ ] 27

TS 1.6.8.4

दे॒वेभ्य॑ ए॒व प्र॑तिप्रोच्य॑ य॒ज्ञेन॑ यज॒ते जु॒षन्ते॑ऽस्य॑ दे॒वा ह॒व्यमेष॑
 वै य॒ज्ञस्य॑ ग्र॒हो गृ॒हीत्वै॑व य॒ज्ञेन॑ यज॒ते तदु॑दि॒त्वा वाचं॑ यच्छति
 य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अथो॑ मन॒सा वै प्र॒जाप॑ति र्य॒ज्ञमत॑नु॒त मन॑सै॒व तद्य॒ज्ञं
 तनु॑ते रक्ष॒सा-मन॑न्वव॒चारा॑य॒ यो वै य॒ज्ञं यो॒ग आ॑गते॒ युनक्ति॑ यु॒ङ्क्ते
 यु॒ञ्जाने॑षु कस्त्वा॒ युनक्ति॑ स त्वा॒ युन॑क्त्व ( ) त्याह॑ प्र॒जाप॑तिर्वै कः
 प्र॒जाप॑तिनै॒वैनं॑ य॒नक्ति॑ यु॒ङ्क्ते यु॒ञ्जाने॑षु ॥ 28

(वैमनः-स्प्य-इति-युनक्त्वे-कादश च) (A8)

TS 1.6.9.1

प्र॒जाप॑ति र्य॒ज्ञा-न॑सृज॒ताग्नि॑हो॒त्रं चा॑ग्नि॒ष्टोमं॑ च॒ पौर्ण॑मा॒सीं चो॒क्थ्यं
 चा॒मावा॑स्यां चाति॒रात्रं॑ च॒ तानु॑दमिमी॒त या॑वद॒ग्निहो॒त्र-मा॒सीत्
 ता॒वान॑ग्नि॒ष्टोमो॑ याव॒ती पौ॒र्णमा॒सी ता॒वानु॑क्थ्यो॒ याव॑त्यमा॒वास्या
 ता॒वान॑ति॒रात्रो॑ य ए॒वं वि॒द्वान॑ग्नि॒होत्रं॑ जु॒होति॑ या॒वद॑ग्नि॒ष्टोमे॑नोपा॒प्नोति॑
 ता॒वदु॑पाऽऽप्नोति॒ य ए॒वं वि॒द्वान् पौ॒र्णमा॒सीं यज॑ते
 या॒वदु॑क्थ्ये॒नोपा॒प्नोति॑ - [ ] 29

TS 1.6.9.2

ता॒वदु॒पाऽऽप्नो॑ति॒ य ए॒वं वि॒द्वान॑मा॒वास्यां॑ य॒जते॒
याव॑दति॒रात्रे॑णोपा॒प्नोति॒ ताव॑दु॒पाऽऽप्नो॑ति॒ पर॑मे॒ष्ठिनो॒ वा ए॒ष य॒ज्ञोऽग्र॑
आसी॑त् तेन॒ स पर॑मां का॒ष्ठाम॑ गच्छत् तेन॒ प्रजा॑पतिं नि॒रवा॑साययत्
तेन॒ प्रजा॑पतिः पर॑मां का॒ष्ठाम॑गच्छत् तेनेन्द्रं॑ नि॒रवा॑साययत् तेनेन्द्रः॑
पर॑मां का॒ष्ठाम॑गच्छत् तेना॒ग्नीषो॑मौ नि॒रवा॑साययत् तेना॒ग्नीषो॑मौ
पर॑मां का॒ष्ठाम॑गच्छतां य – [ ] 30

TS 1.6.9.3

ए॒वं वि॒द्वान् द॒र्शपूर्ण॑मा॒सौ य॒जते॒ पर॑मामे॒व का॒ष्ठां गच्छ॑ति यो वै
प्रजा॑तेन य॒ज्ञेन॒ यज॑ते प्र॒प्रजया॑ प॒शुभि॑ मि॒थुनै॑ र्जायते द्वा॒दश॒ मासाः॑
सँव॑त्सरो द्वा॒दश॒ द्वन्द्वानि॑ द॒र्शपूर्ण॑मा॒सयो॒स्तानि॑ संपा॒द्यानी॑त्याहुर्व॒त्सं
चो॑पावसृ॒जत्यु॒खां चा॑धि श्रय॒त्यव॑ च ह॒न्ति दृ॒षदौ॑ च स॒माह॑न्त्यधि च
वप॑ते क॒पालानि॑ चोप॑ दधाति पु॒रोडा॑शं– [ ] 31

TS 1.6.9.4

चा ऽधि॑श्रय॒त्याज्यं॑ च स्त॒ंबय॑जुश्च ह॒रत्य॑भि च गृ॒ह्णाति॑ वेदिं च परि
गृ॒ह्णाति॑ प॒त्नीं च॒ संन॑ह्यति प्रोक्षणीश्चा ऽऽसा॒दय॑त्याज्यं चै॒तानि॑ वै

द्वा॒द॒श॒ द्व॒न्द्वा॒नि॒ दर्॒श॒पूर्ण॒मा॒स॒यो॒स्ता॒नि॒ य॒ ए॒व॒ꣳ स॒ंपा॒द्य॒ य॒ज॒ते॒
प्र॒जा॒ते॒नै॒व॒ य॒ज्ञे॒न॒ य॒ज॒ते॒ प्र॒ प्र॒ज॒या॒ प॒शु॒भि॒ मि॒थु॒नै॒ र्जा॒य॒ते॒ ॥ 32

(उ॒क्थ्ये॒नो॒पा॒प्नो॒त्य॒-ग॒च्छ॒तां॒ यः॒- पु॒रो॒डा॒शं॒-च॒त्वा॒रि॒ꣳश॒च्च॒) (A9)

TS 1.6.10.1

ध्रु॒वो॒ऽसि॒ ध्रु॒वो॒ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॒ भू॒या॒स॒मि॒त्या॒ह॒ ध्रु॒वा॒ने॒वै॒ना॒न् कुरु॒त॒
उ॒ग्रो॒ऽस्यु॒ग्रो॒ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॒ भू॒या॒स॒मि॒त्या॒हा॒ प्र॒ति॒वा॒दि॒न॒ ए॒वै॒ना॒न्
कुरु॒ते॒-ऽभि॒भूर॑स्य॒भि॒भूर॑ह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॒ भू॒या॒स॒मि॒त्या॒ह॒ य॒ ए॒वैनं॑
प्र॒त्यु॒त्पि॒पी॒ते॒ तमु॒पा॒स्य॒ते॒ यु॒न॒ज्मि॒ त्वा॒ ब्र॒ह्म॒णा॒ दै॒व्ये॒ने॒त्या॒है॒ष॒ वा॒
अ॒ग्ने॒र्यो॒ग॒स्ते॒नै॒ - [ ] 33

TS 1.6.10.2

वैनं॑ यु॒न॒क्ति॒ य॒ज्ञ॒स्य॒ वै॒ समृ॑द्धे॒न॒ दे॒वाः॒ सु॒व॒र्गं॑ लो॒क॒मा॒य॒न् य॒ज्ञ॒स्य॒
व्यृ॑द्धे॒ना॒सु॒रा॒न् प॒रा॒ भा॒व॒य॒न् य॒न्मे॑ अ॒ग्ने॒ अ॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॒ रि॒ष्या॒दि॒त्या॒ह॒
य॒ज्ञ॒स्यै॒व॒ तत्स॑मृद्धे॒न॒ य॒ज॒मा॒नः॒ सु॒व॒र्गं॑ लो॒क॒मे॒ति॒ य॒ज्ञ॒स्य॒ व्यृ॑द्धे॒न॒
भा॒तृ॒व्या॒न् प॒रा॒ भा॒व॒य॒त्य॒ग्नि॒हो॒त्र॒-मे॒ता॒भि॒ व्या॑ह॒ती॒भि॒रु॒प॒ सा॒द॒ये॒द्य॒ज्ञ॒मु॒खं॒
वा॑ अ॒ग्नि॒हो॒त्रं॒ ब्र॒ह्मै॒ता॒ व्या॑ह॒त॒यो॒ य॒ज्ञ॒मु॒ख॒ ए॒व॒ ब्र॒ह्म॒ - [ ] 34

TS 1.6.10.3

कुरुते सँवथ्सरे पर्यागत एताभिरेवोप सादयेद्-ब्रह्मणैवोभयतः
 सँवथ्सरं परि गृह्णाति दर्शपूर्णमासौ चातुर्मास्यान् यालभमान
 एताभिर्व्याहृतीभिर्हवी७ष्यासादयेद्यज्ञमुखं वै दर्शपूर्णमासौ
 चातुर्मास्यानि ब्रह्मैता व्याहतयो यज्ञमुख एव ब्रह्म कुरुते सँवथ्सरे
 पर्यागत एताभिरेवासादयेद् ब्रह्मणैवोभयतः सँवथ्सरं परिगृह्णाति यद्वै
 यज्ञस्य साम्ना क्रियते राष्ट्रं - [ ] 35

TS 1.6.10.4

यज्ञस्या-शीर्गच्छति यदृचा विशं यज्ञस्याशीर्गच्छत्यथ
 ब्राह्मणोऽनाशीर्केण यज्ञेन यजते सामिधेनीरनुवक्ष्यन्नेता व्याहृतीः
 पुरस्ताद्दध्याद् ब्रह्मैव प्रतिपदं कुरुते तथा ब्राह्मणः साशीर्केण यज्ञेन
 यजते यं कामयेत यजमानं भ्रातृव्यमस्य यज्ञस्याशीर्गच्छेदिति तस्यै
 ता व्याहृतीः पुरोनुवाक्यायां दध्याद् भ्रातृव्यदेवत्या वै पुरोनुवाक्या
 भ्रातृव्यमेवास्य यज्ञस्या - [ ] 36

TS 1.6.10.5

ऽऽशीर्गच्छति॑ यान् कामये॑त यज॑मानान्त् समाव॑त्येनान् यज्ञ॑स्या
 ऽऽशीर्गच्छे॑दिति॒ तेषामे॑ता व्या॑हतीः पुरोऽनुवा॑क्याया अर्ध॑र्च एकां॑
 दध्या॑द्याज्यायै॑ पुरस्ता॑देकां॑ याज्या॑या अर्ध॑र्च एकां॑ तथै॑नान्त्
 समाव॑ती यज्ञ॑स्या ऽऽशीर्गच्छति॑ यथा॒ वै पर्जन्यः॑ सुवृष्टं॑ वर॑षत्ये॒वं
 यज्ञो॑ यजमानस्य वर॑षति स्थल॑योदकं परिगृ॑ह्णन्त्याशिषा॑ यज्ञं
 यज॑मानः परिगृ॑ह्णातिमनोऽसि॑ प्राजाप॑त्यं – [ ] 37

TS 1.6.10.6

मनसा॑ मा भू॒तेना ऽऽवि॑शेत्याह॒ मनो॑ वै प्राजाप॑त्यं प्राजाप॑त्यो यज्ञो
 मन॑ ए॒व यज्ञ॑मात्मन् धत्ते॒ वागस्यै॑न्द्री स॒पत्नक्ष॑यणी वा॒चा
 मेन्द्रि॑येणाऽऽवि॑शेत्याहै॒न्द्री वै वाग्वाच॑-मे॒वैन्द्री॑-मा॒त्मन् धत्ते॑ ॥ 38

(तेनै॒-व ब्र॑ह्म- रा॒ष्ट्र-मे॒वास्य॑ य॒ज्ञस्य॑-प्राजाप॑त्यञ्-षट्त्रिं॑शच्च)
 (A10)

TS 1.6.11.1

यो वै सप्त॑दशं प्रजाप॑तिं य॒ज्ञमन्वा॑यत्तं वे॒द प्रति॑ य॒ज्ञेन॑ तिष्ठति
 न य॒ज्ञाद् भ्रं॑शत आ श्राव॑येति॒ चतुर॑क्षरमस्तु श्रौष॑डिति॒ चतुर॑क्षरं

य॒जेति॑ द॒व्यक्ष॑रं॒ ये य॑जाम॒ह इति॑ पञ्चाक्ष॑रं द॒व्यक्ष॑रो व॒षट्कार॑
ए॒ष वै स॑प्तद॒शः प्र॒जाप॑ति र्य॒ज्ञम॑न्वाय॒त्तो य ए॒वं वे॒द प्रति॑ य॒ज्ञेन॑
तिष्ठ॑ति न य॒ज्ञाद् भ्र॑ञ्शते॒ यो वै य॒ज्ञस्य॑ प्राय॒णं प्रति॑ष्ठा- [ ] 39

TS 1.6.11.2

मु॒दय॑नं वे॒द प्रति॑ष्ठिते॒नारि॑ष्टेन य॒ज्ञेन॑ स॒ञ्स्थां ग॑च्छ॒त्या
श्राव॑यास्तु श्रौष॑ड्यज॒ ये य॑जाम॒हे व॒षट्कार॑ ए॒तद्वै य॒ज्ञस्य॑ प्राय॒णमेषा॑
प्रति॑ष्ठैतदु॒दय॑नं॒ य ए॒वं वे॒द प्रति॑ष्ठिते॒नाऽरि॑ष्टेन य॒ज्ञेन॑
स॒ञ्स्थां ग॑च्छति॒ यो वै सू॒नृता॑यै दो॒हं वे॒द दु॒ह ए॒वैनां॑ य॒ज्ञो
वै सू॒नृता॑ ऽऽश्राव॑येत्यै॒वैना॑-म॒हद॑स्तु - [ ] 40

TS 1.6.11.3

श्रौष॑डित्युपावा॒स्राग्य॑जेत्युद॒नैषी॑द्ये य॒जाम॒ह इत्यु॑पा॒ऽसद॑द्व॒षट्कारे॑ण
दो॒ग॒ध्येष॑ वै सू॒नृता॑यै दो॒हो य ए॒वं वे॒द दु॒ह ए॒वैनां॑ दे॒वा वै स॒त्रमा॑स॒त
तेषां॑ दि॒शोऽद॑स्यन्त ए॒तामा॑र्द्रां प॒ङ्क्ति॑मप॒श्यन्ना॑ श्राव॑येति
पु॒रोवा॑त-म॒जन॑यन्नस्तु श्रौष॑डित्य॒भ्रञ् सम॑प्लावयन्.
य॒जेति॑ वि॒द्युत॑ - [ ] 41

TS 1.6.11.4

म॒जन॒यन्॒ ये॒ य॒जाम॒ह इति॑ प्राव॒र्षय॑न्न॒भ्यस्त॑नयन् वषट्कारेण॒ ततो॑ वै
ते॒भ्यो दि॒शः प्रा॒प्याय॑न्त॒ य ए॒वं वै॒द प्रा॒स्मै दि॒शः प्या॑यन्ते प्र॒जाप॑तिं
त्वो वे॒द प्र॒जाप॑तिस्त्वं वै॒द यं प्र॒जाप॑तिर्वे॒द स पु॒ण्यो भ॑वत्येष वै
छ॒न्दस्यः॑ प्र॒जाप॑तिरा॒ श्राव॑याऽस्तु श्रौष॒ड्यज॑ ये य॒जाम॑हे वषट्कारो
य ए॒वं वै॒द पु॒ण्यो भ॑वति वसन्त – [ ] 42

TS 1.6.11.5

मृ॒तूनां॑ प्री॒णामी॑त्या॒हर्त॑वो वै प्र॒याजा॑ ऋ॒तूने॒व प्री॑णाति तेऽस्मै प्री॒ता
यथा॑पूर्व॒ कल्प॑न्ते कल्पन्तेऽस्मा ऋ॒तवो॑ य ए॒वं वै॒दाग्नी॑षोमयो॒रहं
दे॒वय॑ज्यया चक्षु॒ष्मान् भू॑यास॒मित्या॑हाग्नीषोमा॒भ्यां वै य॒ज्ञश्चक्षु॑ष्मान्-
ता॒भ्यामे॒व चक्षु॑रा॒त्मन् ध॑त्ते ऽग्ने॒रहं॑ दे॒वय॑ज्ययान्नादो
भू॒यास॒मित्या॑हाग्नि॒र्वै दे॒वाना॑मन्नादस्ते नै॒ वा – [ ] 43

TS 1.6.11.6

ऽन्ना॑द्यमा॒त्मन् ध॑त्ते द॒ब्धिर॒स्यद॑ब्धो भू॒यास॒ममुं द॑भेय॒मित्या॑है॒तया
वै द॒ब्ध्या दे॒वा अ॑सुरानद॒भ्नुव॑न्त॒यैव भ्रा॑तृव्यं द॒भ्नोत्य॑ग्नीषोमयो॒रहं
दे॒वय॑ज्यया वृ॒त्रहा॑ भू॒यास॒मित्या॑हाऽग्नीषोमा॒भ्यां वा॑ इन्द्रो

वृ॒त्रम॑ह॒न्ताभ्या॑मे॒व भ्रातृ॑व्य॒ स्तृ॑णुत इन्द्रा॒ग्नियो॑र॒हं
 दे॒वय॑ज्ययै॒न्द्रिया॑व्य॒न्नादो॑ भू॒यास॑मि॒त्याहेन्द्रि॑याव्ये॒वान्ना॑दो
 भव॑तीन्द्र॒स्या – [ ] 44

TS 1.6.11.7

ऽहं॑ दे॒वय॑ज्ययै॒न्द्रिया॑वी भू॒यास॑मि॒त्याहेन्द्रि॑याव्ये॒व भव॑ति
 महेन्द्र॒स्याऽहं॑ दे॒वय॑ज्यया॒ जे॒मानं॑ म॒हिमानं॑ ग॒मेय॑मि॒त्याह
 जे॒मानमे॒व म॒हिमानं॑ गच्छत्य॒ग्नेः स्वि॑ष्टकृ॒तोऽहं॑ दे॒वय॑ज्ययाऽऽयु॒ष्मान्
 य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मेय॑मि॒त्याहायु॑रे॒वात्मन्॑ ध॒त्ते प्र॒ति य॒ज्ञेन॑-तिष्ठति ॥ 45
 (प्र॒तिष्ठा-म॒हद्दस्तु॑-वि॒द्युतं॑-व॒सन्तं॑-तेनै॒वे-न्द्र॒स्या-ष्टा॒त्रिंश॑च्च)

(A11)

TS 1.6.12.1

इन्द्रं॑ वो॒ विश्व॑त॒स्प॒रि ह॒वाम॑हे जने॒भ्यः । अ॒स्माक॑मस्तु॒ के॒वलः॑ ॥
 इन्द्रं॑ नरो॒ नेम॑धिता हवन्ते॒ यत्पा॑र्या॒ युन॑जते॒ धिय॑स्ताः ।
 शूरो॒ नृषा॑ता शव॒सश्च॑कान॒ आ गो॑मति॒ व्रजे॑ भ॒जा त्व॑न्नः ॥
 इन्द्रि॒याणि॑ शतक्र॒तो या ते॑ जने॒षु प॒ञ्चसु॑ । इन्द्र॒ तानि॑ त॒ आ वृ॑णे ॥

अ॒नु ते दा॒यि म॒ह इ॒न्द्रि॒याय॑ स॒त्रा ते॒ वि॒श्व॒म॒नु वृ॒त्र॒ह॒त्यै ॥

अ॒नु- [ ] 46

TS 1.6.12.2

क्ष॒त्र॒म॒नु स॒हो य॒ज॒त्रे॒न्द्र दे॒वेभि॒र॒नु ते नृ॒ष॒ह्यै ॥

आ॒य॒स्मिन् थ्स॒प्त॒वा॒स॒वा स्ति॒ष्ठन्ति॑ स्वा॒रु॒हो य॒था ।

ऋ॒षि॒र्ह दी॒र्घ॒श्रु॒त॒म इ॒न्द्र॒स्य॑ घ॒र्मो अ॒ति॒थिः ॥

आ॒मा॒सु प॒क्व॒मैर॑य॒ आ सूर्य॑ꣳ रो॒ह॒यो दि॒वि ।

घ॒र्मं न॑ सा॒मं त॒प॒ता सु॒वृ॒क्ति॒भि-र्जु॒ष्टं गि॒र्व॒ण॒से गि॒रः ॥

इ॒न्द्र॒मि॒द् गा॒थि॒नो बृ॒ह॒दि॒न्द्र म॒र्के॒भि र॒र्कि॒णः । इ॒न्द्रं वा॒णी॒र॒नू॒ष॒त ॥

गा॒य॒न्ति॑ त्वा गा॒य॒त्रि॒णो - [ ] 47

TS 1.6.12.3

ꣳर्चं॑ त्य॒र्क म॒र्कि॒णः ।

ब्र॒ह्मा॒ण॒स्त्वा श॒त॒क्र॒त-वु॒द्वꣳ श॒मि॒व ये॒मि॒रे ॥

अꣳहो॒मु॒चे प्र॑ भ॒रे॒मा म॒नी॒षा मो॒षि॒ष्ठ-दा॒व॒न्ने सु॒म॒तिं गृ॒णा॒नाः ।

इ॒द॒मि॒न्द्र प्र॒ति ह॒व्यं गृ॒भा॒य स॒त्याः स॒न्तु य॒ज॒मा॒न॒स्य॒ का॒माः ॥

विवे॒ष यन्मा॑ धि॒षणा॑ ज॒जान॑ स्तवै॑ पु॒रा पा॒र्यादिन्द्र॑ महः॑ ।
अ॒ह्सो॑ यत्र॑ पी॒पर॑द्यथा॑ नो॒ नावे॒व या॑न्त॒ मु॒भये॑ हवन्ते ॥
प्र॒ स॒म्राजं॑ प्रथ॒म म॒दध्व॑राणा – [ ] 48

TS 1.6.12.4

म॒हो॒मुचं॑ वृ॒षभं॑ य॒ज्ञिया॑नां ।
अपां॑ नपा॒तम॑श्चि॒ना ह॑यन्त॒ म॒स्मिन्न॑र इन्द्रि॒यं ध॑त्तमो॒जः ॥
वि॒ न इन्द्र॑ मृ॒धो ज॑हि नी॒ चा य॑च्छ पृ॒तन्य॑तः ।
अ॒धस्प॑दं तमीं॑ कृ॒धि यो अ॒स्माह् अभि॑दा॒सति॑ ॥
इन्द्र॑ क्ष॒त्रम॑भि॒ वाम॑मो॒जो ऽजा॑यथा वृ॒षभ॑ चर्ष॒णीनां॑ ।
अपा॑नुदो॒ जन॑ममि॒त्र य॑न्त॒ मुरुं॑ दे॒वेभ्यो॑ अकृ॒णोरु॑ लो॒कं ॥
मृ॒गो न॑ भी॒मः कु॑च॒रो गि॒रिष्ठाः॑ प॒राव॑त – [ ] 49

TS 1.6.12.5

आ॒ जगा॑मा प॒रस्याः॑ ।
सृ॒कह् स॒हाय॑ प॒विमि॑न्द्र ति॒ग्मं वि॑ शत्रून् ता॒ढि वि॑मृ॒धो नु॑दस्व ॥
वि॒ शत्रून्॑ वि॒ मृधो॑ नु॒द वि॒वृत्र॑स्य॒ हनू॑ रुज ।

वि म॒न्युमि॑न्द्र॒ भामि॑तो ऽमि॒त्रस्या॑भि दा॒सतः॑ ॥

त्रा॒ता॒रमि॑न्द्र॒ मवि॑तार॒ मिन्द्र॑ꣳ ह॒वे ह॒वे सु॒हव॑ꣳ शू॒रमि॑न्द्रं ॥

हु॒वे नु॑ श॒क्रं पु॒रुहू॑तमिन्द्रꣳ स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ धा॒त्विन्द्रः॑ ॥

मा ते॑ अ॒स्याꣳ – [ ] 50

TS 1.6.12.6

सह॑सावन् परि॒ष्टा व॒घाय॑ भूम॒ हरि॑वः प॒रादै॑ ।

त्राय॑स्व नो ऽवृ॒केभि॑-र्व॒रूथै॑ स्तव॒ प्रिया॑सः सू॒रिषु॑ स्याम ॥

अन॑वस्ते रथ॒मश्वा॑य तक्षन्-त्व॒ष्टा वज्रं॑ पु॒रुहू॑त द्यु॒मन्तं॑ ॥

ब्र॒ह्माण॑ इन्द्रं॒ मह॑यन्तो अ॒र्कैरव॑र्द्धयन्न॒हये॑ हन्त॒ वा उ॑ ॥

वृ॒ष्णे यत् ते॑ वृ॒षणो॑ अ॒र्कम॑र्चानिन्द्र॒ ग्रावा॑णो अ॒दितिः॑ स॒जोषाः॑ ॥

अन॑श्वासो ये प॒वयो॑ऽरथा इन्द्रे॒षिता॑ अभ्यव॒र्तत॑ दस्यून् ॥ 51

(वृ॒त्रह॑त्येऽनु॒-गा॒यत्रि॑णौ-ऽध्व॒राणां॑-प॒राव॑तो-ऽस्या-

म॒ष्टाच॑त्वारिꣳशच्च) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(सं॒त्वा॑ सि॒ञ्चामि॑-ध्रु॒वो॑-ऽस्य॒ग्निर्मा॑-बर्॒हिषो॑ऽह-मा॒ प्या॑यता-
मग॑न्म-यथा॒ वै-यो॒ वै श्र॑द्धां- प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञान्-ध्रु॒वोसी॑त्याह-यो॒ वै
स॒प्तद॑श-मि॒न्द्रं॑ वो॒-द्वाद॑श ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(सं॒त्वा॑-बर्॒हिषो॑ऽहं-यथा॒ वा-ए॒वं वि॒द्वा-ञ्छ्रौ॑षट्-सा॒हसा॑व-
न्ने॒कप॑ञ्चाशत् ।)

First and Last Padam of Sixth Prasnam:-

(सं॒त्वा॑-सि॒ञ्चामि॑ दस्यून् ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः याजमान-ब्राह्मणं

TS 1.7.1.1

पा॒क॒य॒ज्ञं॑ वा॒ अ॒न्वा॒हि॒ता॒ग्नेः॑ प॒श॒व॒ उप॑ ति॒ष्ठ॒न्त॒ इ॒डा॒ ख॒लु॒ वै
पा॒क॒य॒ज्ञः॑ सै॒षाऽन्त॑रा प्र॒या॒जा॒नू॒या॒जान्॑ य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ लो॒केऽव॑हि॒ता
ता॒मा॒हि॒य॒मा॒णा॒म॒भि॑ म॒न्त्र॒ये॒त॒ सु॒रू॒प॒व॒र्ष॒व॒र्ण॑ ए॒ही॒ति॑ प॒श॒वो॒ वा॒ इ॒डा
प॒शू॒ने॒वो॒प॑ ह॒व॒ते॒ य॒ज्ञं॑ वै दे॒वा अ॒दु॒ह॒न् य॒ज्ञोऽसु॑राꣳ अ॒दु॒ह॒त् तेऽसु॑रा
य॒ज्ञ॒दु॒ग्धाः॑ प॒राऽभ॑वन् यो वै य॒ज्ञ॒स्य॒ दो॒हं॑ वि॒द्वान् – [ ] 1

TS 1.7.1.2

य॒ज॒तेऽप्य॒न्यं॑ य॒ज॒मा॒नं॑ दु॒हे सा मे॑ स॒त्याऽऽशी॑र॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॑
भू॒या॒दि॒त्या॒है॒ष॒ वै य॒ज्ञ॒स्य॒ दो॒ह॒स्ते॒नै॒वैनं॑ दु॒हे प्र॒त्ता॒ वै गौ॑र्दु॒हे प्र॒त्ते॒डा
य॒ज॒मा॒ना॒य॒ दु॒ह॒ ए॒ते वा॒ इ॒डायै॑ स्त॒ना इ॒डो॒प॒हू॒ते॒ति॑ वा॒युर्व॒थ्सो॑ य॒र्हि
हो॒ते॒डा॒मु॒प॒ह्व॒ये॒त॒ त॒र्हि॒ य॒ज॒मा॒नो॒ हो॒ता॒र॒मी॒क्ष॒मा॒णो॒ वा॒युं
म॒न॒सा॒द्ध्य॒या॒ये॒न् – [ ] 2

TS 1.7.1.3

मा॒त्रे व॒त्समु॒पाव॑सृ॒जति॑ स॒र्वेण॑ वै य॒ज्ञेन॑ दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन्
पा॒कय॑ज्ञेन॒ मनुर॑श्चा॒म्यत्से॒डा म॑नु॒मुपा॑वर्तत तां दे॒वासुरा॑ व्य॒ह्वय॑न्त
प्र॒तीचीं॑ दे॒वाः प॑रा॒चीम॑सुराः सा दे॒वानु॑पावर्तत प॒शवो॑ वै तद्
दे॒वान॑वृणत प॒शवो॑ऽसुरा॒नज॑हु॒र्यं का॒मये॑ता प॒शुः स्या॑दिति॒ प॑रा॒चीं
तस्ये॒डामु॑प ह॒येता॑प॒शुरे॒व भ॑वति॒ यं – [ ] 3

TS 1.7.1.4

का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒दिति॑ प्र॒तीचीं॑ तस्ये॒डामु॑पह॒येत॑ प॒शुमा॑ने॒व
भ॑वति॒ ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति॒ स त्वा॑ इ॒डामु॑प ह॒येत॑ य इ॒डामु॑प–
हू॒यात्मा॑न॒–मि॒डायामु॑प–ह॒येते॑ति॒ सा नः॑ प्रि॒या
सु॒प्रतू॑र्ति॒–र्म॒घोनी॑त्या॒–हे॒डामे॑वोप॒हूया॑ऽत्मा–
नमि॒डायामु॑पह॒यते॑ व्य॒स्तमि॑व॒ वा ए॒तद्य॑ज्ञस्य॒ यदि॑डा
सा॒मि प्रा॑श्नन्त – [ ] 4

TS 1.7.1.5

सा॒मि मा॑र्जयन्त॒ एतत्॑ प्र॒ति वा॑ अ॒सुरा॑णां य॒ज्ञो व्य॑च्छिद्यत
ब्र॒ह्मणा॑ दे॒वाः स॑मदधु॒ बृ॒हस्प॑ति॒–स्त॑नुतामि॒मं न॑ इत्याह

ब्र॒ह्म॒ वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑ति ब्र॒ह्मणै॑व य॒ज्ञं सं द॑धाति वि॒च्छिन्नं॑
 य॒ज्ञं स॒मिमं॑ द॒धात्वित्या॑ह संत॒त्यै वि॒श्वे दे॒वा इ॒ह मा॑दयन्ता॒मित्या॑ह
 संत॒त्यैव य॒ज्ञं दे॒वेभ्योऽनु॑ दि॒शति॑ यां वै – [ ] 5

TS 1.7.1.6

य॒ज्ञे दक्षि॑णां द॒दाति॑ ता॒मस्य॑ प॒शवोऽनु॑ सं क्रा॒मन्ति॑ स ए॒ष
 ई॒जानोऽप॑शुर्भा॒वुको॑ यज॒माने॑न ख॒लु वै तत्का॑र्य-मि॒त्याहु॑ र्यथा॑
 दे॒वत्रा॑ दत्तं कु॒र्वीता॑त्मन् प॒शून् र॒मये॑तेति ब्र॒ध्न पि॒न्वस्वे॑त्याह
 य॒ज्ञो वै ब्र॒ध्नो य॒ज्ञमे॒व तन्म॑हयत्यथो दे॒वत्रै॑व दत्तं कु॒रुत॑
 आ॒त्मन् प॒शून् र॒मय॑ते द॒दतो॑ मे ( ) मा क्षा॒यीत्या॑हाक्षि॒तिमे॒वोपै॑ति
 कु॒र्वतो॑ मे मो॒प द॑सदि॒त्याह भू॒मान॑मे॒वोपै॑ति ॥ 6

(वि॒द्वान्-ध्या॑येद्-भ॒वति॑ यं-प्रा॒श्नन्ति॑-यां वै-म-

एका॒न्न वि॒शति॑श्च)(A1)

TS 1.7.2.1

स॒ञ्च॒वा ह सौ॑वर्च॒नसः॑ तुमि॒ज्जमौ॑पो॒दिति॑-मु॒वाच॑
 य॒त्स॒त्रिणा॑ होताऽभूः॑ का॒मिडा॑मु॒पाह॑था इति॑

तामुपा॑ह्व इति॑ होवाच॑ या प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार व्या॒नेन॑ मनु॒ष्या॑नपा॒नेन॑
पित॑रु॒निति॑ छि॒नन्ति॑ सा न छि॒नन्ती॑(३) इति॑ छि॒नन्तीति॑ होवाच॑ शरी॑रं वा
अस्यै॑ तदुपा॑ह्वथा इति॑ होवाच॑ गौर्वा – [ ] 7

TS 1.7.2.2

अस्यै॑ शरी॑रं गां वा॑व तौ तत् पर्य॑वदतां या॑ यज्ञे दी॒यते॑ सा
प्रा॒णेन॑ दे॒वान् दा॒धार यया॑ मनु॒ष्या जी॒वन्ति॑ सा व्या॒नेन॑
मनु॒ष्यान् यां पित॑रु॒भ्यो घ्नन्ति॑ साऽपा॒नेन॑ पित॑रु॒न् य एवं॑ वेद
पशु॑मान् भव॒त्यथ॑ वै तामुपा॑ह्व इति॑ होवाच॑ या प्र॒जाः प्र॒भवन्तीः॑
प्रत्या॑भव॒तीत्यन्नं॑ वा अस्यै॑ तदु – [ ] 8

TS 1.7.2.3

पा॑ह्वथा इति॑ होवाचौष॑धयो वा अस्या॑ अन्नमोष॑धयो वै प्र॒जाः
प्र॒भवन्तीः॑ प्रत्या॑ भवन्ति॒ य एवं॑ वेदान्ना॒दो भव॒त्यथ॑ वै तामुपा॑ह्व इति॑
होवाच॑ या प्र॒जाः परा॑भवन्ती-रनु॒गृह्णा॑ति प्रत्या॑भवन्ती॒ गृह्णा॑तीति॒ प्रति॒ष्ठां
वा अस्यै॑ तदुपा॑ह्वथा इति॑ होवाचे॒ यं वा अस्यै॑ प्रति॒ष्ठे- [ ] 9

TS 1.7.2.4

यं वै प्रजाः पराभवन्तीरनु गृह्णाति प्रत्याभवन्ती गृह्णाति
य एवं वेद प्रत्येव तिष्ठत्यथ वै तामुपाह्व इति होवाच यस्यै
निक्रमणे घृतं प्रजाः संजीवन्तीः पिबन्तीति छिनत्ति सा न छिनत्ती(3)
इति न छिनत्तीति होवाच प्र तु जनयतीत्येष वा इडामुपाह्वथा इति
( ) होवाच वृष्टिर्वा इडा वृष्ट्यै वै निक्रमणे घृतं प्रजाः संजीवन्तीः
पिबन्ति य एवं वेद प्रैव जायतेऽन्नादो भवति ॥ 10

(गौर्वा-अस्यै-तत्-प्रतिष्ठा-ऽह्वथा-इति-विश्रुतिश्च) (A2)

TS 1.7.3.1

परोक्षं वा अन्ये देवा इज्यन्ते प्रत्यक्षमन्ये यद्यजते य एव देवाः
परोक्षमिज्यन्ते तानेव तद्यजतियदन्वाहार्य-माहरत्येते वै देवाः प्रत्यक्षं
यद् ब्राह्मणास्तानेव तेन प्रीणात्यथो दक्षिणैवास्यैषाऽथो यज्ञस्यैव
छिद्रमपि दधाति यद्वै यज्ञस्य क्रूरं यद्विलिष्टं तदन्वाहार्येणा - [ ] 11

TS 1.7.3.2

ऽन्वाहरति तदन्वाहार्यस्या-न्वाहार्यत्वं देवदूता वा एते यदृत्विजो
यदन्वाहार्य-माहरति देवदूतानेव प्रीणातिप्रजापति देवेभ्यो यज्ञान्

व्यादि॑श॒त् स रि॑रि॒चानो॑ऽमन्य॒त स ए॒तम॑न्वा॒हार्य॑-मभ॑क्त-मप॒श्यत् त
मा॒त्मन्न॑धत्त॒स वा ए॒ष प्रा॑जाप॒त्यो यद॑न्वा॒हार्यो॑ यस्यै॒वं वि॒दुषो॑न्वा॒हार्य॑
आ॒ह्रिय॑ते सा॒क्षादे॒व प्रा॒जाप॑तिमृ॒द्ध्नो॒त्य-प॑रि॒मितो॒ निरु॑च्योऽप॒रि॒मितः॑

प्रा॒जाप॑तिः प्रा॒जाप॑ते- [ ] 12

TS 1.7.3.3

रा॒प्त्यै दे॒वा वै यद्य॑ज्ञेऽकु॑र्वत॒ तद॑सुरा अकु॑र्वत॒ ते दे॒वा ए॒तं
प्रा॑जाप॒त्य-म॑न्वा॒हार्य॑-मप॒श्यन् त॑मन्वा॒हरन्त॒ ततो॑ दे॒वा अभ॑वन्
परा॑सुरा यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ऽन्वा॒हार्य॑ आ॒ह्रिय॑ते भव॑त्या॒त्मना॒ परा॑स्य
भ्रातृ॑व्यो भव॑ति य॒ज्ञेन॒ वा इ॒ष्टी प॒क्वेन॑ पू॒र्त्ति यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ऽन्वा॒हार्य॑
आ॒ह्रिय॑ते स त्वे॒वेष्टा॑पू॒र्त्ति प्रा॒जाप॑तेर्भा॒गोऽसी॑- [ ] 13

TS 1.7.3.4

त्या॒ह प्रा॒जाप॑तिमे॒व भा॒गधे॑येन॒ सम॑र्द्धय॒त्यूर्ज॑स्वान्
पय॑स्वानि॒त्याहो॑र्ज-मे॒वास्मि॑न् पयो॑ दधा॒ति प्रा॑णापा॒नौ मे॑ पाहि
समा॑नव्या॒नौ मे॑ पा॒हीत्या॑हा- ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते ऽक्षि॑तो
ऽस्य॑क्षि॒त्यै त्वा॒ मा मे॑ क्षे॒ष्टा अ॒मुत्रा॒मुष्मि॑न् लो॒क इत्या॑ह क्षी॒यते॑

वा अ॒मुष्मिन् लो॒के ऽन्न॑मि॒तः प्र॑दा॒नं ह्य॒मुष्मिन् लो॒के ( )

प्र॒जा उप॑जीव॒न्ति यदे॒व- म॑भि॒मृश॑त्यक्षि॒ति-मे॒वैन॑द्रमयति

नास्या॒मुष्मिन् लो॒केऽन्नं॑ क्षीयते ॥ 14

(अ॒न्वाहा॒र्येण॑-प्र॒जाप॑ते-र॒सि-ह्य॒मुष्मिन् लो॒के-पञ्च॑दश च)(A3)

TS 1.7.4.1

बर्॒हिषो॒ऽहं दे॒वय॑ज्यया प्र॒जावा॑न् भूया॒समि॒त्याह॑ बर्॒हिषा॒ वै
प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा असृ॑जत तेनै॒व प्र॒जाः सृ॑जते नरा॒शं
सस्या॒हं दे॒वय॑ज्यया पशु॒मान् भूया॑समि॒त्याह॑ नरा॒शंसे॒न वै
प्र॒जाप॑तिः पशू॑नसृजत तेनै॒व पशू॑न्त् सृजतेऽग्नेः स्वि॑ष्टकृ॒तोऽहं
दे॒वय॑ज्ययाऽऽयुष्मान् य॒ज्ञेन॑ प्रति॒ष्ठां ग॑मेयमि॒त्याहाऽऽयु॑रेवा॒त्मन्
धत्ते॑ प्रति॒ य॒ज्ञेन॑ तिष्ठति दर्॒शपूर्ण॑मा॒सयो॑ - [ ] 15

TS 1.7.4.2

वै दे॒वा उज्जि॑ति-मनू॒दज॑यन् दर्॒शपूर्ण॑मा॒साभ्या॑-मसु॒रान॑पा-
नुद॑न्ताग्ने-रहमुज्जि॑ति-मनू॒ज्जेष॑-मि॒त्याह॑ दर्॒शपूर्ण॑मा॒सयो॑रे॒व
दे॒वता॑नां य॒जमा॑न् उज्जि॑तिमनू॒ज्जय॑ति दर्॒शपूर्ण॑मा॒साभ्या॑ भ्रातृ॑व्या॒नप॑

नुद॑ते वा॒जव॑तीभ्यां व्यू॑ह॒त्यन्नं॑ वै वा॒जोऽन्न॑मेवाव॒ रुन्धे॑ द्वाभ्यां
प्रति॑ष्ठित्यै॒यो वै य॒ज्ञस्य॑ द्वौ दोहौ॑ वि॒द्वान् य॒जत॑ उ॒भय॑त – [ ] 16

TS 1.7.4.3

ए॒व य॒ज्ञं दु॑हे पु॒रस्ता॑च्चो॒परि॑ष्ठाच्चैष॒ वा अ॒न्यो य॒ज्ञस्य॑ दोह
इ॒डाया॑म॒न्यो यर्.हि॑ होता॒ यज॑मानस्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णी॒यात् तर्.हि॑ ब्रू॒यादे॑मा
अ॒ग्नन्ना॒शिषो॑ दोह॒कामा॑ इति॒ सऽस्तु॑ता ए॒व दे॒वता॑ दु॒हेऽथो॑ उ॒भय॑त
ए॒व य॒ज्ञं दु॑हे पु॒रस्ता॑-च्चो॒परि॑ष्ठा-च्च॒रोहि॑तेन॒ त्वाऽग्नि॑र्दे॒वतां॑
गम॑य॒त्वित्या॑है॒ते वै दे॒वाश्चा॑ – [ ] 17

TS 1.7.4.4

यज॑मानः प्र॒स्तरो॑ य॒देतैः॑ प्र॒स्तरं॑ प्र॒हर॑ति दे॒वाश्चै॒रेव॑ यज॑मानः
सु॒वर्गं॑ लो॒कं गम॑यति॒ वि ते॑ मुञ्चामि॒ रश्ना॑ वि र॒श्मीनि॑त्याहैष॒ वा
अ॒ग्नेर्वि॑मो॒कस्ते॑-नै॒वैनं॑ विमुञ्चति॒ विष्णोः॑ शँ॒यो॒रहं॑ दे॒वय॑ज्यया
य॒ज्ञेन॑ प्र॒तिष्ठां॑ गमे॒यमि॑त्याह॒यज्ञो॑ वै विष्णु॑र्य॒ज्ञ ए॒वान्त॑तः प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति
सोम॑स्या॒हं दे॒वय॑ज्यया॒ सुरे॑ता – [ ] 18

TS 1.7.4.5

रेतो॑ धि॒षीये॒त्याह॑ सोमो॒ वै रेतो॑धास्तेनैव॒ रेत॑ आ॒त्मन् ध॑त्ते॒त्वष्टु॑रहं
 दे॒वय॒ज्यया॑ प॒शूना॑ꣳ रू॒पं पु॒षेय॑मि॒त्याह॑त्वष्टा॒ वै प॒शूनां॑ मि॒थुना॑नाꣳ
 रू॒पकृ॑त्तेनैव॒ प॒शूना॑ꣳरू॒पमा॑त्मन् ध॑त्ते दे॒वानां॑ प॒त्नीर॒ग्निर्गृ॑हपति
 र्य॒ज्ञस्य॑ मि॒थुनं॑ तयो॒रहं॑ दे॒वय॒ज्यया॑ मि॒थुनेन॑ प्रभू॒यास॑मि॒त्याहै॑—
 तस्मा॒द्वै मि॒थुना॑त् प्र॒जाप॑ति मि॒थुनेन॑ – [ ] 19

TS 1.7.4.6

प्रा॒जाय॑त तस्मा॒देव॑ यज॒मानो॑ मि॒थुनेन॑ प्र॒जाय॑तेवे॒दोऽसि॑ वि॒त्तिर॑सि
 वि॒देये॒त्याह॑ वे॒देन॑ वै दे॒वा अ॑सु॒राणां॑ वित्तं॑ वे॒द्यम॑विन्दन्त॒ तद्वे॒दस्य॑
 वे॒दत्वं॑ य॒द्यद्भ्रा॑तृव्यस्याभि॒द्ध्याये॑त् तस्य॒ नाम॑ गृ॒ह्णीया॑त् तदे॒वास्य॑
 सर्वं॑ वृ॒द्धे घृ॑तवन्तं॒ कुला॑यिनꣳ रा॒यस्पोष॑ꣳ स॒हस्रि॑णं॒ वेदो॑ द॒दातु॑
 वा॒जिन॑मि॒त्याह॑ प्रस॒हस्रं॑ प॒शूना॑ꣳप॒जोत्या॑ ( ) स्य॒ प्रजा॑यां॒ वा॒जी
 जा॒यते॑ य ए॒वं वे॑द ॥ 20

(दर्.श॒पूर्ण॑मा॒सयो॑-रु॒भय॑तो-दे॒वाश्वाः॑-सु॒रेताः॑-प्र॒जाप॑तिमि॒थुनेना॑-
 ऽऽप॒जोत्य॑-ष्टौ च) (A4)

TS 1.7.5.1

ध्रु॒वां वै॑ रि॒च्यमा॑नां य॒ज्ञोऽनु॑ रि॒च्यते॑ य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा
 ध्रु॒वामा॑प्याय॒मानां॑ य॒ज्ञोऽन्वा॑ प्याय॒ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा
 आप्या॑यतां ध्रु॒वा घृ॒तेने॑त्याह ध्रु॒वामे॒वाऽऽप्या॑यति-तामा॒प्याय॑मानां
 य॒ज्ञोऽन्वा॑ प्याय॒ते य॒ज्ञं य॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जाः प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म
 लो॒कस्तस्मि॑स्त्वा द॒धामि॑ सह॒ यज॑मानेनेत्या - [ ] 21

TS 1.7.5.2

हा॒यं वै॑ प्र॒जाप॑ते वि॒भान्ना॑म लो॒कस्तस्मि॑न्ने॒वैनं॑ द॒धाति॑ सह॒ यज॑मानेन
 रि॒च्यत॑ इ॒व वा॒ एत॑द्य॒द्यज॑ते॒यद्य॑ज॒मानभा॑गं प्रा॒श्नात्या॑त्मा॒नमे॒व
 प्री॑णात्ये॒तावान्॑. वै य॒ज्ञो या॑वान् यज॒मानभा॑गो य॒ज्ञो यज॑मानो
 यद्य॑ज॒मानभा॑गं प्रा॒श्नाति॑ य॒ज्ञ ए॒व य॒ज्ञं प्र॑तिष्ठापयत्येत॒द्वै सू॒यव॑सꣳ
 सो॒दकं॑ यद् ब॒र्हिश्चाऽऽप॑श्चै॒तद् - [ ] 22

TS 1.7.5.3

यज॑मानस्याऽऽय॒तनं॑ य॒द्वेदि॑र्यत् पूर्ण॒पात्र॑मन्तर्वे॒दि नि॑नयति स्व
 ए॒वाऽऽय॑तने सू॒यव॑सꣳ सो॒दकं॑ कुरु॒ते स॑द॒सि स॑न्मे भू॒या
 इ॒त्याहाऽऽपो॑ वै य॒ज्ञ आ॒पोऽमृतं॑ य॒ज्ञमे॒वामृत॑-मा॒त्मन् ध॑त्ते सर्वा॒णि

वै भू॒तानि॑ व्र॒तमु॑पयन्त॒मनू॑प॒ यन्ति॑ प्रा॒च्यां दि॒शि दे॒वा ऋ॒त्विजो॑
मार्ज॑यन्ता॒मित्या॑हैष॒ वै द॑र्शपूर्णमा॒सयो॑रवभृ॒थो – [ ] 23

TS 1.7.5.4

यान्ये॒वैनं॑ भू॒तानि॑ व्र॒तमु॑पयन्त॒मनू॑पयन्ति॒ तैरे॒व स॒हाव॑भृ॒थम॑वैति॒
विष्णु॑मुखा॒ वै दे॒वाः छन्दो॑भिरि॒मान् लो॒का-न॑नपज॒य्यम॑भ्यज॒यन्.
यद्विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मते॒ विष्णु॑रेव भू॒त्वा यज॑मानः॒ छन्दो॑भिरि॒मान्-
लो॒का-न॑नपज॒य्यम॑भि जयति॒ विष्णोः॑ क्रमो॑ऽस्यभिमातिहेत्याह गायत्री
वै पृ॒थि॒वी त्रै॒ष्टुभ॑मन्तरिक्षं॒ जाग॑तीद्यौरानुष्टुभीदि॒शः छन्दो॑भिरेवे॒मान्-
लो॒कान् य॑थापूर्वम॒भि ज॑यति ॥ 24

(यज॑मानेनेति-चै॒ तद॑-वभृ॒थो-दि॒शः-स॒प्त च॑) (A5)

TS 1.7.6.1

अग॑न्म सु॒वः सु॒वर्ग॑न्मेत्याह सु॒वर्ग॑मे॒व लो॒कमे॑तिसंदृशस्ते
मा छि॑त्सि॒ यत्ते॑ तप॒स्तस्मै॑ ते॒ मा वृ॑क्षीत्याहयथायजुरेवैतथ् सु॒भूर॑सि॒
श्रेष्ठो॑ रश्मीनामायुर्द्धा अ॒स्यायु॑र्मे धे॒हीत्या॑हाऽऽशिषमेवैतामा शास्ते
प्र वा ए॒षोऽस्मा॑न् लो॒काच्च॑वते॒ यो – [ ] 25

TS 1.7.6.2

विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मते सु॒वर्गा॑य हि लो॒काय॑ विष्णु॑क्र॒माः क्र॑म्यन्ते॑
 ब्र॒ह्मवा॑दिनो॑ वदन्ति॑ स॒त्त्वै विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मेत॒ य इ॒मान् लो॒कान्
 भ्रातृ॑व्यस्य सँ॒विद्य पुन॑रिमंँ लो॒कं प्र॑त्यव॒रोहे॒दित्ये॑ष वा अ॒स्य लो॒कस्य॑
 प्र॑त्यव॒रोहो यदा॑हे॒दम॒हम॒मुं भ्रातृ॑व्यमा॒भ्यो दिग्भ्यो॑ऽस्यै दि॒व इती॒माने॒व
 लो॒कान् भ्रातृ॑व्यस्य सँ॒विद्य पुन॑रिमंँ लो॒कं प्र॑त्यव॒रोहति॑ सं – [ ] 26

TS 1.7.6.3

ज्योति॑षाऽभू॒वमित्या॑हास्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठ॒त्यै-न्द्री॑मावृ॒तम॒न्वाव॑र्त
 इत्या॑हासौ वा आ॒दित्य॑ इन्द्र॒स्तस्यै॒वा ऽऽवृ॑तम॒नु पर्या॑वर्तते दक्षि॒णा
 पर्या॑वर्तते स्वमे॒व वी॒र्यम॑नु पर्या॑वर्तते तस्मा॒द् दक्षि॑णोऽर्द्ध आ॒त्मनो॑
 वी॒र्या॑वत्तरोऽथो आ॒दित्य॑स्यै॒वाऽऽवृ॑तम॒नु पर्या॑वर्तते स॒महं प्र॑जया
 सं मया॑ प्र॒जेत्या॑हाऽऽशि॒ष – [ ] 27

TS 1.7.6.4

मे॒वैता॑मा शास्ते॒ समि॑द्धो अ॒ग्ने मे दी॑दिहि स॒मेद्धा ते॑ अ॒ग्ने
 दी॒द्यास॑मित्या॒ह यथा॑ य॒जुरे॒वैतद्व॑सु॒मान् य॒ज्ञो वसी॑यान्-भू॒यास॑मित्या॒हा
 ऽऽशि॑षमे॒वैता॑मा शास्ते॒ बहु॑ वै गा॒र्हप॑त्यस्यान्ते॑ मि॒श्रमि॑व चर्यत

आग्निपावमानीभ्यां गार्हपत्यमुप तिष्ठते पुनात्येवाग्निं पुनीत आत्मानं
द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्या अग्ने गृहपत इत्याह – [ ] 28

TS 1.7.6.5

यथा यजुरेवैतच्छतं हिमा इत्याह शतं त्वा हेमन्तानिन्धिषीयेति
वावैतदाह पुत्रस्य नाम गृह्णात्यन्नादमेवैनं करोति तामाशिषमा शासे
तन्तवे ज्योतिष्मतीमिति ब्रूयाद्यस्य पुत्रोऽजातः स्यात् तेजस्व्येवास्य
ब्रह्मवर्चसी पुत्रो जायते तामाशिषमा शासेऽमुष्मै ज्योतिष्मतीमिति
ब्रूयाद्यस्य पुत्रो – [ ] 29

TS 1.7.6.6

जातः स्यात्तेज एवास्मिन् ब्रह्मवर्चसं दधाति यो वै यज्ञं प्रयुज्य न
विमुञ्चत्य प्रतिष्ठानो वै स भवति कस्त्वा युनक्ति स त्वा वि
मुञ्चत्वित्याह प्रजापतिर्वै कः प्रजापतिनैवैनं युनक्ति प्रजापतिना
वि मुञ्चति प्रतिष्ठित्या ईश्वरं वै व्रतमविसृष्टं प्रदहोऽग्ने व्रतपते
व्रतमचारिषमित्याह व्रतमेव – [ ] 30

TS 1.7.6.7

वि॒ सृ॒ज॒ते॒ शान्त्या॑ अ॒प्र॒दा॒हाय॑ प॒रा॒ङ् वाव॑ य॒ज्ञ ए॒ति न॒ नि॒ वर्त॑ते
 पु॒न॒र्यो॒ वै य॒ज्ञस्य॑ पु॒न॒रा॒ल॒भं वि॒द्वान् य॒ज॒ते त॒म॒भि नि॒वर्त॑ते य॒ज्ञो
 ब॒भू॒व स आ ब॒भू॒वे॒त्या॒हैष॑ वै य॒ज्ञस्य॑ पु॒न॒रा॒ल॒भस्ते॒नै॒वैनं॑ पु॒न॒रा
 ल॒भ॒ते ऽन॑व॒रु॒द्धा वा ए॒तस्य॑ वि॒रा॒ड्य आ॒हि॒ता॒ग्निः स॒न्न॒स॒भः
 प॒श॒वः ख॒लु वै ( ) ब्रा॒ह्म॒णस्य॑ स॒भेष्ट्वा॑ प्रा॒दु॒त्क्र॒म्य ब्रू॒या॒द्भो॒माँ
 अ॒ग्ने॒ऽवि॒माँ अ॒श्वी य॒ज्ञ इ॒त्य॒व स॒भाँ रु॒न्धे प्र स॒हस्रं॑
 प॒शूना॑प्नो॒त्यास्य॑ प्र॒जायां॑ वा॒जी जा॒य॒ते ॥ 31

(यः-स-मा॒सिषं॑-गृ॒ह॒प॒त-इ॒त्या॒हा-ऽमु॒ष्मै ज्यो॒ति॒ष्म॒ती॒मि॒ति ब्रू॒या॒द्-
 य॒स्य पु॒त्रो-व्र॒त॒मे॒व-ख॒लु-वै-च॒तुर्विं॑श॒तिश्च) (A6)

TS 1.7.7.1

दे॒व स॒वि॒तः प्र सु॒व य॒ज्ञं प्र सु॒व य॒ज्ञ॒प॒तिं भ॒गाय॑ दि॒व्यो ग॒न्ध॒र्वः ।
 के॒त॒पूः के॒तं नः पु॒ना॒तु वा॒च॒स्प॒ति॒र्वा॒च॒म॒द्य स्व॑दा॒ति नः ॥
 इ॒न्द्र॒स्य व॒ज्रो॑ऽसि॒ वार्त्र॑घ्न॒स्त्वया॑ऽयं वृ॒त्रं व॑द्ध्य॒त् ॥
 वा॒ज॒स्य नु प्र॑स॒वे मा॒तरं॑ म॒ही॒म॒दि॒तिं नाम॑ व॒च॒सा करा॑महे ।

यस्यामिदं॑ वि॒श्वं॑ भु॒वन॑मा॒वि॒वेश॑ तस्यां॑ नो दे॒वः स॒वि॒ता
ध॒र्म॑ सा॒वि॒षत् ॥

अ॒प्स्व॑ – [ ] 32

TS 1.7.7.2

न्त॒र॒मृ॒त॒म॒प्सु॑ भै॒ष॒ज॒म॒पा॒मु॒त प्र॑श॒स्ति॒ष्व॒श्वा॑ भवथ वा॒जिनः॑ ॥

वा॒यु॒र्वा॑ त्वा म॒नु॒र्वा॑ त्वा ग॒न्ध॒र्वाः स॒प्त॒वि॒ंश॑तिः ।

ते अ॒ग्रे अ॒श्व॑मा॒यु॒ञ्ज॒न्ते अ॑स्मि॒ञ्ज॒व॒मा॒द॒धुः ॥

अ॒पां॑ न॒पा॒दा॒शु हे॒म॒न् य ऊ॒र्मिः क॒कु॒द्वा॒न् प्र॑तू॒र्ति॒र्वा॒ज॒सा॒त॒म॒स्ते॒ना॒यं
वा॒ज॒ं से॑त् ॥

वि॒ष्णोः॑ क्र॒मोऽ॒सि वि॒ष्णोः॑ क्रान्त॒म॒सि वि॒ष्णो वि॒क्रान्त॑म॒स्य॒ङ्कौ

न्य॒ङ्का ( ) व॒भितो॑ रथं॒ यौ ध्वा॒न्तं वा॒ता॒ग्र॒म॒नु स॒ंच॒र॒न्तौ दू॒रे॒हे॒ति-

रि॒न्द्रि॒या॒वा॒न् प॒त॒त्री ते नोऽ॒ग्न॒यः प॒प्र॒यः पा॒र॒य॒न्तु ॥ 33

(अ॒प्सु-न्य॒ङ्कौ-पञ्च॑दश च) (A7)

TS 1.7.8.1

दे॒वस्या॒ह॒ꣳ स॒वि॒तुः प्र॒स॒वे बृ॒ह॒स्प॒ति॒ना वा॒ज॒जि॒ता वा॒जं जे॒षं
 दे॒वस्या॒ह॒ꣳ स॒वि॒तुः प्र॒स॒वे बृ॒ह॒स्प॒ति॒ना वा॒ज॒जि॒ता वर्॒षि॒ष्ठं ना॒क॒ꣳ
 रु॒हे॒य॒मिन्द्रा॒य वा॒चं व॑द॒तेन्द्रं वा॒जं जा॒प॒य॒तेन्द्रो वा॒ज॒म॒ज॒यि॒त् ॥
 अ॒श्वा॒ज॒नि वा॒जि॒नि वा॒जे॒षु वा॒जि॒नी॒व॒त्यश्वा॑न् थ्स॒म॒थ्सु वा॒ज॒य ॥
 अ॒र्वा॒सि स॒प्ति॒र॒सि वा॒ज्य॒सि वा॒जि॒नो वा॒जं धा॒व॒त म॒रु॒तां प्र॒स॒वे
 ज॒य॒त वि॒यो॒ज॒ना मि॒मी॒द्ध्व॒म॒द्ध्व॒नः स्क्व॑भ्नी॒त – [ ] 34

TS 1.7.8.2

का॒ष्ठां ग॒च्छ॒त वा॒जे॒वा॒जेऽव॑त वा॒जि॒नो नो ध॒ने॒षु वि॒प्रा अ॒मृ॒ता ऋ॒त॒ज्ञाः ॥
 अ॒स्य म॒द्ध्वः पि॒ब॒त मा॒द॒य॒द्ध्वं तृ॒प्ता या॒त प॒थि॒भिर्दे॒व॒यानैः ॥
 ते नो अ॒र्व॒न्तो ह॒व॒न॒श्रु॒तो ह॒वं वि॒श्वे शृ॒ण्व॒न्तु वा॒जि॒नः ॥
 मि॒त॒द्र॒वः स॒ह॒स्र॒सा मे॒ध॒सा॒ता स॒नि॒ष्य॒वः ।
 म॒हो ये रत्न॑ꣳ स॒मि॒थे॒षु ज॒भि॒रे श॒न्नो भ॑वन्तु वा॒जि॒नो ह॒वेषु ॥
 दे॒व॒ता॒ता मि॒त॒द्र॒वः स्व॒र्काः ।
 ज॒भ॒य॒न्तोऽहिं वृ॒क॒ꣳ र॒क्षाꣳसि स॒नै॒म्य॒स्म॒द्यु॒य॒व – [ ] 35

TS 1.7.8.3

न्नमी॑वाः ॥

ए॒ष स्य॑ वा॒जी क्षि॑प॒णिं तु॑र॒ण्यति॑ ग्री॒वायां॑ ब॒द्धो अ॑पि॒कक्ष॑ आ॒सनि॑ ।

क्र॒तुं दधि॑क्रा अनु॑ संत॒वीत्वत्॑ प॒थाम॑ङ्का॒ऽस्य॑न्वा॒पनी॑फणत् ॥

उत॑ स्मा॒स्य द्र॑वतस्तु॒रण्य॑तः प॒र्णं न वे॑रनु॒ वाति॑ प्रग॒र्द्धिनः॑ ।

श्ये॒नस्ये॑व ध्रज॒तो अ॑ङ्क॒सं परि॑ दधि॒क्राव्णः॑ स॒होर्जा॑ तरि॒त्रतः॑ ॥

आ मा॑ वाज॒स्य प्र॑स॒वो ज॑ग॒म्यादा॑ द्यावा॒पृथि॑वी वि॒श्वशं॑भू ।

आ मा॑ ग॒न्तां पि॑तरा – [ ] 36

TS 1.7.8.4

मा॒तरा चा॑ऽऽ मा॒ सोमो॑ अ॒मृत॑त्वाय॒ गम्या॑त् ॥

वा॒जिनो॑ वाज॒जितो॑ वाज॑ऽऽ स॒रिष्य॑न्तो वाजं॑ जे॒ष्यन्तो॑ बृ॒हस्प॑ते॒

र्भा॒गम॑व जिघ्र॒त वा॒जिनो॑ वाज॒जितो॑ वाज॑ऽऽ स॒सृवा॑ऽऽसो वाजं॑

जि॒गिवा॑ऽऽसो बृ॒हस्प॑ते॒र्भागे॑ नि मृ॒द्वमि॑यं ँ॒वः सा स॒त्या

सं॒धाभू॑द्यामि॒न्द्रेण॑ स॒मध॑द्ध्व॒मजी॑जिपत वनस्प॒तय॑ इन्द्रं॒ ँवाजं॑

वि॒मुच्य॑द्ध्वं ॥ 37

(स्क॒भीत॒-यु॒यव॒न्-पि॒तरा॒-द्वि॒चत्वा॒रि॒ञ्श॒च्च) (A8)

TS 1.7.9.1

क्ष॒त्रस्यो॒ल्बम॑सि क्ष॒त्रस्य॒ योनि॑रसि जा॒य ए॒हि सु॒वो रो॒हाव॒ रोहा॑व
हि सु॒वर॒हं ना॒वुभ॑योः सु॒वो रो॒क्ष्यामि॒ वाज॑श्च प्र॒सव॑श्चापि॒जश्च॒ क्रतु॑श्च
सु॒वश्च॒ मू॒र्धा च॒ व्य॒श्नि॒यश्चा॒ऽऽन्त्या॑य॒नश्चा॒न्त्यश्च॒ भौ॒वन॑श्च
भु॒वन॑श्चाधि॒पति॑श्च ।

आ॒युर्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ प्रा॒णो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑म॒पानो॑ – [ ] 38

TS 1.7.9.2

य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ व्या॒नो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ चक्षु॒र्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑ञ्
श्रो॒त्रं य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ म॒नो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ वा॒ग्य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑-मा॒त्मा
य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पतां॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञेन॑ क॒ल्पता॑ञ् सु॒वर्दे॒वाञ् अ॒गन्मा॑मृ॒ता अ॒भूम॑
प्र॒जाप॑तेः प्र॒जा अ॒भूम॑स॒महं॑ प्र॒जया॑ सं म॒या प्र॒जा स॒महञ्
रा॒यस्पो॑षेण सं म॒या रा॒यस्पो॑षो ऽन्ना॒य त्वा॑ ऽन्ना॒द्याय॑ त्वा॒ वाजा॑य ( )
त्वा वा॒जजि॑त्यायै॑ त्वा॒ ऽमृत॑म॒सि पु॒ष्टिर॑सि प्र॒जन॑नम॒सि ॥ 39

(अ॒पानो॑-वा॒जाय॑-न॒व च) (A9)

TS 1.7.10.1

वाज॑स्ये॒मं प्र॑स॒वः सु॑षु॒वे अ॒ग्ने सोम॑ꣳ राजा॑न॒मोष॑धीष्व॒प्सु ।
ता अ॒स्मभ्यं॑ मधु॑मती॒र्भवन्तु॑ व॒यꣳ रा॒ष्ट्रे जा॑ग्रियाम॒ पुरो॑हि॒ताः ॥
वाज॑स्ये॒दं प्र॑स॒व आ ब॑भू॒वेमा च॑ वि॒श्वा भु॑वनानि स॒र्वतः॑ ।
स वि॒राजं॑ प॒र्येति॑ प्र॒जानन् प्र॒जां पु॑ष्टिं व॒र्द्धय॑मानो अ॒स्मे ॥
वाज॑स्ये॒मां प्र॑स॒वः शि॑श्रिये दि॒वमि॒मा च॑ वि॒श्वा भु॑वनानि स॒म्राट् ।
अदि॑त्सन्तं दा॒पय॑तु प्र॒जानन् र॒यिं – [ ] 40

TS 1.7.10.2

च नः॑ स॒र्ववी॒रां नि य॑च्छतु ॥
अ॒ग्ने अ॒च्छा व॒देह नः॑ प्र॒ति नः॑ सु॒मना॑ भव ।
प्र॒णो य॑च्छ भुव॒स्पते॑ ध॒नदा॑ अ॒सि न॒स्त्वं ॥
प्र॒णो य॑च्छत्वर्य॒मा प्र॑भ॒गः प्र॑बृह॒स्पतिः॑ ।
प्र दे॒वाः प्रो॑त सू॒नृता॑ प्र॒वाग्दे॒वी द॑दातु नः ॥
अ॒र्यम॑णम् बृह॒स्पति॑मिन्द्रं दाना॒य चो॑दय ।
वाचं॑ वि॒ष्णुꣳ सर॑स्वतीꣳ स॒वितारं॑ – [ ] 41

TS 1.7.10.3

च वाजिनं ॥

सोमं॑ राजानं॑ वरुणमग्नि-मन्वारभामहे ।

आदित्यान् विष्णुं॑ सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिं ॥

देवस्यत्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनौ बहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां॑

सरस्वत्यै वाचो यन्तु र्यन्त्रेणाग्नेस्त्वा साम्राज्येनाभिषिञ्चामीन्द्रस्य

बृहस्पतेस्त्वा साम्राज्येनाभिषिञ्चामि ॥ 42

(रयिं॑-सवितारं॑-षट्त्रिंशच्च) (A10)

TS 1.7.11.1

अग्निरेकाक्षरेण वाचमुदजयदश्विनौ द्रव्यक्षरेण प्राणापानावुदजयतां

विष्णुस्त्र्यक्षरेण त्रीन् लोकानु-दजयथ् सोमश्चतुरक्षरेण चतुष्पदः

पशूनुदजयत् पूषा पञ्चाक्षरेण पङ्क्तिमुदजयद् धाता षडक्षरेण

षड्-ऋतूनुदजयन् मरुतः सप्ताक्षरेण सप्तपदां॑ शक्वरीमुदजयन्

बृहस्पतिरष्टाक्षरेण गायत्री मुदजयन् मित्रो नवाक्षरेण त्रिवृतं॑

स्तोममुदजयद् - [ ] 43

TS 1.7.11.2

वरु॒णो द॒शाक्ष॑रेण वि॒राज॑-मु॒दज॑यदिन्द्र ए॒काद॑शाक्षरेण
 त्रि॒ष्टुभ॑-मु॒दज॑यद् वि॒श्वे दे॒वा द्वा॑दशाक्षरेण जगतीमु॒दज॑यन्
 वस॑वस्त्रयो द॒शाक्ष॑रेण त्रयो॒दश॑ ७ स्तोममु॒दज॑यन् रु॒द्राश्च॑तुर्दशाक्षरेण
 चतु॒र्दश॑ ७ स्तोममु॒दज॑यन्नादित्याः पञ्च॑दशाक्षरेण पञ्च॑दश ७
 स्तोममु॒दज॑यन्नदितिः षोड॑शाक्षरेण षोड॑श ७ स्तोममु॒दज॑यत्
 प्रजा॑पतिः सप्त॑दशाक्षरेण सप्त॑दश ७ स्तोममु॒दज॑यत् ॥ 44

(त्रि॒वृ॒त ७ स्तोममु॒दज॑यत्-षट्च॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A11)

TS 1.7.12.1

उप॒याम॑गृहीतोऽसि नृ॒षदं॑ त्वा द्रु॒षदं॑ भुवनसदमिन्द्राय
 जुष्टं॑ गृह्णाम्येष ते योनि॑रिन्द्राय त्वोप॒याम॑गृहीतोऽस्यप्सुषदं॑
 त्वा घृ॒तस॑दं व्योमसदमिन्द्राय जुष्टं॑ गृह्णाम्येष ते
 योनि॑रिन्द्राय त्वोप॒याम॑गृहीतोऽसि पृथि॑विषदं त्वाऽन्तरि॑क्षसदं
 नाक॑सदमिन्द्राय जुष्टं॑ गृह्णाम्येष ते योनि॑रिन्द्राय त्वा ॥

ये॑ ग्र॒हाः पञ्च॑जनी॒ना येषां॑ ति॒स्रः पर॑मजाः ।

दै॒व्यः को॒शः – [ ] 45

TS 1.7.12.2

समु॑ब्जितः ।

तेषां॑ वि॒शि॒प्रि॒याणा॒-मि॒षमूर्ज॑ꣳ सम॑ग्रभी॒मेष॑ ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वा ॥

अपाꣳ रस॑मु॒द्वय॑सꣳ सूर्य॑र॒श्मिꣳ समा॑भृतं ।

अपाꣳ रस॑स्य यो रस॑स्तं वो॑ गृ॒ह्णाम्यु॒त्तम॑मेष ते यो॒नि॒रिन्द्रा॑य त्वा ॥

अ॒या वि॒ष्टा ज॒नय॑न् क॒र्वरा॑णि स हि घृ॒णि॒रु॒रुर्व॑राय गा॒तुः ।

स प्र॑त्युदै॒द्धरु॑णो म॒द्ध्वो अ॒ग्रꣳ स्वा॒यां य॑त् त॒नुवां॑ ( ) त॒नूमै॑रयत ।

उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ऽसि प्र॒जाप॑तये त्वा जु॒ष्टं गृ॒ह्णाम्ये॑ष ते यो॒निः

प्र॒जाप॑तये त्वा ॥ 46

(को॒श-स्त॑नुवां-त्रयो॑दश च)(A12)

TS 1.7.13.1

अ॒न्वह॑ मा॒सा अ॒न्वि॒द्वना॒न्यन्वो॑षधी॒रनु॑ पर्व॒तासः॑ ।

अ॒न्वि॒न्द्रꣳ रो॑दसी वाव॒शाने॑ अ॒न्वापो॑ आ॒जि॒हत॑ जा॒यमा॑नं ॥

अनु॑ ते दा॒यि॒ मह॑ इ॒न्द्रि॒याय॑ स॒त्रा ते॒ वि॒श्व॒मनु॑ वृ॒त्र ह॒त्यै॑ ।

अनु॑ क्ष॒त्रमनु॑ स॒हो यज॑त्रेन्द्र॒ देवे॑भिरनु॒ ते नृ॒ष॒ह्यै॑ ॥

इ॒न्द्रा॒णीमा॒सु ना॑रिषु सु॒प॒त्नी मह॑मश्र॒वं ।

न ह्य॑स्या अ॒परं च॒न ज॒रसा॑ – [ ] 47

TS 1.7.13.2

म॒रते॑ प॒तिः ॥

नाह॑मिन्द्रा॒णि रा॒रण स॒ख्युर्वृ॒षाक॑पेर् ऋ॒ते ।

यस्ये॒दम॒प्य॑ ह॒विः प्रि॒यं दे॒वेषु॑ ग॒च्छ॑ति ॥

यो जा॒त ए॒व प्र॒थ॒मो म॑नस्वान् दे॒वो दे॒वान् क्र॑तुना प॒र्य॑भूषत् ।

यस्य॑ शु॒ष्माद्रो॑दसी॒ अभ्य॑सेतां नृ॒म्णस्य॑ म॒हा स ज॑नास॒ इन्द्रः॑ ॥

आ ते॑ मह॑ इन्द्रो॒त्युग्र॑ स॒म॒न्यवो॑ य॒थ् स॒म॒रन्त॑ से॒नाः ।

प॒ताति॑ दि॒द्युन्न॑र्यस्य बा॒हुवो॑र्मा ते – [ ] 48

TS 1.7.13.3

म॒नो वि॒ष्वद्रि॒य॒ग्वि चा॑रीत् ॥

मा नो॑ म॒द॒र्धी॒रा भ॑रा द॒द्धि तन्नः॑ प्र दा॒शुषे॑ दा॒तवे॑ भू॒रि यत् ते॑ ॥

न॒व्ये॑ दे॒ष्णे॑ श॒स्ते अ॒स्मिन् त॑ उ॒क्थे॑ प्र ब्र॒वाम॑ व॒यमिन्द्र॑ स्तु॒वन्तः॑ ॥

आ तू॑ भ॒र मा॒किरे॑तत् परि॒ष्ठाद्वि॒द्वा हि॑ त्वा व॒सुप॑तिं व॒सूनां॑ ।

इन्द्र॑ यत् ते मा॒हि॒नं द॒त्त्रम॑स्त्यस्मभ्यं तद्ध॒र्यश्च॑ – [ ] 49

TS 1.7.13.4

प्र॒यन्धि॑ ॥

प्र॒दा॒तार॑ꣳ ह॒वाम॑ह इन्द्र॒मा ह॒विषा॑ व॒यं ।

उ॒भा हि॑ ह॒स्ता व॒सुना॑ पृ॒णस्वा ऽऽप्र॑यच्छ दक्षि॒णादो॑त स॒व्यात् ॥

प्र॒दा॒ता व॒ज्री वृ॒षभ॑स्तु॒राषा॑ट्छु॒ष्मी रा॒जा वृ॒त्रहा॑ सोम॒पा वा॑ ॥

अ॒स्मिन् य॒ज्ञे ब॒र्हिष्या॑ निष॒द्याथा॑ भव॒ यज॑मा॒नाय॑ शं योः ॥

इन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑ स्व॒वाꣳ अ॒वोभिः॑ सुमृ॒डीको॑ भवतु वि॒श्ववे॑दाः ।

बा॒धतां॑ द्वे॒षो अ॒भयं॑ कृ॒णोतु॑ सु॒वीर्य॑स्य – [ ] 50

TS 1.7.13.5

प॒तयः॑ स्याम ॥

तस्य॑ व॒यꣳ सु॒मतौ॑ य॒ज्ञिय॑स्यापि भ॒द्रे सौ॑म॒नसे॑ स्याम ।

स सु॒त्रामा॑ स्व॒वाꣳ इन्द्रो॑ अ॒स्मे आ॒राच्चि॒द्द्वेषः॑ स॒नुत॑र्यु॒योतु॑ ॥

रे॒वती॑र्नः स॒ध॒मा॒द इ॒न्द्रे स॒न्तु तु॒विवा॑जाः ।

क्षु॒मन्तो॑ याभि॒र्मदे॑म ॥

प्रो॒ष्वस्मै॑ पु॒रोर॒थमि॒न्द्राय॑ शू॒षम॑र्चत ।

अ॒भीके॑ चि॒दु लो॒ककृ॑त् स॒ङ्गे स॒मथ्सु॑ वृ॒त्रहा॑ ।

अ॒स्माकं॑ बो॒धि चो॒दिता॑ न॒भन्ता॑-म॒न्यके॑षां ।

ज्या॒का अ॒धि ( ) ध॒न्वसु॑ ॥ 51

(ज॒रसा॒-मा ते॑-ह॒र्यश्च॑-सु॒वीर्य॑स्या-ऽ॒ध्ये-कं॑ च) (A13)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 13 Anuvaakams :-

(पा॒कय॑ज्ञं-स॒ञ्श्रवाः॑-प॒रोक्षं॑-ब॒र्हिषो॑ऽहं-ध्रु॒वा-म॒गन्मे॒त्याह॑ -
दे॒व स॒वित॑-दे॒वस्या॑हं-क्ष॒त्रस्यो॒ल्बं-वा॒जस्ये॒म-म॒ग्निरे॒काक्ष॑रेणो-
प॒याम॑गृहीतोऽ-स्य॒न्वह॑ मा॒सा-स्त्र॑यो॒दश॑)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(पा॒कय॑ज्ञं-प॒रोक्षं॑-ध्रु॒वां-वि॑ सृ॒जते॑-च नः॑ स॒र्ववी॑रां -
प॒तयः॑ स्यो-मै॒कप॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Seventh Prasnam :-

(पाकयज्ञं–धन्वसु ।)
— — —

॥ हरिः ओँ ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः राजसूयः

TS 1.8.1.1

अनु॑म॒त्यै पु॒रो॒डा॒श-म॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पति धे॒नु॒र्दक्षि॑णा॒ये प्र॒त्यञ्चः॑
शं॒या॒या अ॒वशी॑यन्ते तं नैर्ऋ॒तमे॑क-क॒पालं कृ॒ष्णं वा॒सः कृ॒ष्णातू॑षं
दक्षि॑णा वी॒हि स्वा॒हाऽऽहु॑तिं जुषा॒ण ए॒ष ते निर्ऋ॑ते भा॒गो भू॑ते
ह॒विष्म॑त्यसि मुञ्चे॒मम॑ ह॒सः स्वा॒हा नमो॑ य इ॒दं च॒काराऽऽदि॑त्यं
च॒रुं निर्व॑पति व॒रो दक्षि॑णा ऽऽग्ना॒वैष्ण॑व-मे॒काद॑शक॒पालं
वा॒मनो॑ व॒ही दक्षि॑णा ऽग्नी॒षोमी॑य - [ ] 1

TS 1.8.1.2

मे॒काद॑श क॒पालं हिर॑ण्यं दक्षि॒णै-न्द्र॑मे॒काद॑शक॒पाल-मृ॒षभो॑ व॒ही
दक्षि॑णा ऽग्ने॒यम॒ष्टाक॑पा॒लमै॒न्द्रं द॑द्ध्यृष॒भो व॒ही दक्षि॑णैन्द्रा॒ग्नं
द्वा॒दश॑क॒पालं वाँ॒श्वदे॑वं च॒रुं प्र॑थ॒मजो॑ व॒त्सो दक्षि॑णा सौ॒म्यं श्या॑मा॒कं

च॒रुं वा॑सो दक्षि॑णा सर॑स्वत्यै च॒रुः सर॑स्वते च॒रुं मि॒थुनौ॑
गावौ दक्षि॑णा ॥ 2

(अ॒ग्नी॒षोमी॒यं-च॑तु॒स्त्रि॒ंशच्च॑) A1)

TS 1.8.2.1

आ॒ग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुः सा॑वि॒त्रं-द्वा॑दशक॒पालं॑
सा॒रस्व॑तं च॒रुं पौ॑ष्णं च॒रुं मा॒रुत॑ स॒प्तक॑पालं वै॒श्वदे॒वीमा॒मिक्षां॑
द्या॒वापृ॑थि॒व्य-मे॒कक॑पालं ॥ 3

(आ॒ग्ने॒यः सौ॒म्यं मा॒रुत॑-म॒ष्टाद॑श) (A2)

TS 1.8.3.1

ऐ॒न्द्रा॒ग्न-मे॒काद॑शक॒पालं॑ मा॒रुती॑मा॒मिक्षां॑ वा॒रुणी॑मा॒मिक्षां॑
का॒यमे॒कक॑पालं प्र॒घास्या॑न् ह॒वाम॑हे म॒रुतो॑ य॒ज्ञवा॑हसः
क॒रंभे॑ण स॒जोष॑सः ॥

मो षू॒ण इ॒न्द्र पृ॒थ्सु॑ दे॒वास्तु॑ स्म ते शु॒ष्मिन्न॑वया ।

म॒ही ह्य॑स्य मी॒ढुषो॑ य॒व्या । ह॒विष्म॑तो म॒रुतो॑ व॒न्दते॑ गीः ॥

यद्ग्रा॒मे यद॑रण्ये यथ् स॒भायां॑ य॒दिन्द्रि॑ये ।

यच्छू॒द्रे य॒दर्य॑ ए॒नश्च॑ कृ॒माव॑यं ।

यदे ( ) क॒स्याधि॑ ध॒र्मणि॑ तस्या॑ व॒यज॑नमसि॒ स्वाहा॑ ॥

अ॒क्रन् क॒र्म क॒र्मकृ॑तः स॒ह वा॒चा म॑यो॒भुवा॑ ।

दे॒वेभ्यः॑ क॒र्म कृ॑त्वाऽस्तं॒ प्रेत॑ सु॒दान॑वः ॥ 4

(व॒यं यँद॑-वि॒शति॑श्च) (A3)

TS 1.8.4.1

अ॒ग्नये॑ऽनी॒कव॑ते पु॒रोडा॑श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति सा॒कञ् सूर्ये॑णोद्य॒ता

म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॑नेभ्यो म॒द्ध्यंदि॑ने च॒रुं म॒रुद्भ्यो॑ गृ॒हमे॒धिभ्यः॑

सर्वा॑सां दु॒ग्धे सा॒यं च॒रुं पू॒र्णा द॒र्वि प॑राप॒त सु॒पूर्णा॑ पु॒नरा॑ प॒त ।

व॒स्नेव॑ वि॒क्रीणा॑वहा इ॒षमूर्ज॑ञ् श॒तक्र॑तो ॥

दे॒हि मे॑ द॒दामि॑ ते॒ नि मे॑ धे॒हि नि ते॑ द॒धे ।

नि॒हार॑मि॒न्नि मे॑ ह॒रा नि॒ हारं॑- [ ] 5

TS 1.8.4.2

नि॒ ह॒रामि॑ ते ॥

म॒रुद्भ्यः॑ क्री॒डिभ्यः॑ पु॒रोडा॑शञ् स॒प्तक॑पालं॒ निर्व॑पति सा॒कञ्

सूर्ये॑णो॒द्यता-ग्ने॒यम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुः
सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालं॒ सार॑स्वतं च॒रुं पौ॒ष्णं च॒रुमै॑न्द्रा॒ग्न-
मे॒काद॑शकपाल-मै॒न्द्रं च॒रुं वै॑श्वकर्मण-मे॒कक॑पालं ॥ 6

(हरा॑ नि॒हारं-त्रि॑श॒च्च) (A4)

TS 1.8.5.1

सो॒माय॑ पि॒तृम॑ते पु॒रोडा॑शं॒ षट्क॑पालं॒ निर्व॑पति पि॒तृभ्यो॑
बर्हि॑षद्भ्यो॑ धा॒नाः पि॒तृभ्यो॑ऽग्नि॒ष्वात्ते॑भ्यो॑ ऽभि॒वान्या॑यै दु॒ग्धे
म॒न्थमे॒तत् ते॑ त॒त ये च॒ त्वाम॑न्वे॒तत् ते॑ पि॒ताम॑ह प्र॒पिता॑मह॒ ये च॒
त्वाम॑न्व॒त्र पि॒तरो॑ यथाभा॒गं म॑न्द॒ध्वं सु॑सं॒दृशं॑ त्वा व॒यं म॑घवन्
म॒न्दिषी॑महि ।

प्र॒नू॒नं पू॒र्णव॑न्धुरः स्तु॒तो या॑सि व॒शाः अनु॑ ।
यो॒जान्वि॑न्द्र ते॒ हरी॑ ॥ 7

TS 1.8.5.2

अक्ष॑न्नमी॒मद॑न्त ह्यव॒ प्रि॒या अ॑धूषत ।
अस्तो॑षत स्वभा॒नवो॑ वि॒प्रा न॑वि॒ष्टया॑ म॒ती ।

यो॒जा न्वि॑न्द्र ते ह॒री ॥

अक्ष॑न् पि॒तरोऽमी॑मदन्त पि॒तरोऽती॑तृपन्त पि॒तरोऽमी॑मृजन्त पि॒तरः ॥

परे॑त पि॒तरः सो॒म्या ग॒म्भीरैः प॒थिभिः॑ पू॒र्व्यैः ।

अथा॑ पि॒तृन्थ॑ सु॒विद॒न्नाꣳ अपी॑त य॒मेन॒ ये स॒धमा॑दं म॒दन्ति ॥

मनो॑ न्वा हु॒वामहे॑ ना॒राशꣳ से॒न स्तो॑मे॒न पि॒तृणां॑ च॒ मन्म॑भिः ॥

आ – [ ] 8

TS 1.8.5.3

न ए॒तु मनः॑ पु॒नः क्र॒त्वे द॒क्षाय॑ जी॒वसे॑ ॥

ज्योक्च॑ सू॒र्यं दृ॒शे ॥

पुन॑र्नः पि॒तरो॒ मनो॑ द॒दातु॑ दै॒व्यो ज॒नः ।

जी॒वं व्रा॑तꣳ स॒चेम॑हि ॥

यद॑न्त॒रि॒क्षं पृ॒थि॒वीमु॒त द्यां॑ य॒न्मा॒तरं॑ पि॒तरं॑ वा जि॒हिꣳसि॒म ।

अ॒ग्नि॒र्मा तस्मा॑दे॒नसो॑ गा॒र्हप॑त्यः प्रमुञ्चतु दु॒रिता॑ या॒नि च॒कृम॑

क॒रोतु॑ मा॒मने॑नसं ॥ 9

(ह॒री-म॒न्म॒भिरा-चतु॑श्च॒त्वारि॑ꣳश॒च्च) (A5)

TS 1.8.6.1

प्र॒ति॒पू॒रु॒षमे॑क॒कपा॒लान्नि॑र्व॒पत्ये॑क-म॒तिरि॑क्तं॒ या॒वन्तो॑ गृ॒ह्याः॑
 स्म॒स्तेभ्यः॑ क॒म॒करं॑ प॒शूना॑ꣳ श॒र्मा॑सि॒ शर्म॑ यज॒मान॑स्य॒ शर्म॑ मे
 य॒च्छै॑क॒ ए॒व रु॒द्रो न॑ द्वि॒तीया॑य तस्थ॒ आ॒खु॒स्ते रु॒द्र प॒शुस्तं॑ जु॒षस्वै॒ष
 ते रु॒द्र भा॒गः स॒ह स्व॒स्रां-बि॑क॒या तंजु॑षस्व भे॒षजं॑ ग॒वेऽश्वा॑य
 पु॒रुषा॑य भे॒षज॑मथो अ॒स्मभ्यं॑ भे॒षज॑ꣳ सु॒भे॒षजं॑ - [ ] 10

TS 1.8.6.2

यथा॑ऽसति ।

सु॒गं मे॒षाय॑ मे॒ष्या अ॒वांब॑ रु॒द्रम॑दि-म॒ह्यव॑ दे॒वं त्र्यं॑ब॒कं ।
 यथा॑ नः श्रे॒यसः॑ क॒रद्य॑था नो व॒स्यसः॑ क॒रद्य॑था नः प॒शुम॑तः
 क॒रद्य॑था नो व॒यसा॑ययात् ॥
 त्र्यं॑ब॒कं य॑जामहे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒वर्ध॑नं ।
 उ॒र्वारु॑कमि॒व ब॑न्ध॒नान् मृ॒त्यो मु॑क्षी॒य माऽमृ॑तात् ॥
 ए॒ष ते रु॒द्र भा॒गस्तं॑ जु॒षस्व॑ तेना॒वसे॑न प॒रो मू॒जव॑तोऽती॒ह्य ( )

व॒तत॑ ध॒न्वा पि॒नाक॑हस्तः कृ॒त्तिवा॑साः ॥ 11

(सु॒भैष॑ज-मि॒हि त्री॑णि च) (A6)

TS 1.8.7.1

ऐ॒न्द्रा॒ग्नं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ वै॒श्वदे॑वं च॒रुमि॑न्द्राय शु॒नासी॑राय पु॒रोडा॑शं
द्वा॒दश॑क॒पालं॑ वा॒यव्यं॑ प॒यः सौ॒र्यमे॑क॒कपालं॑ द्वा॒दश॑गव॒ः सी॒रं दक्षि॑णा
ऽऽग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ निर्व॒पति॑ रौ॒द्रं गा॑वीधु॒कं च॒रुमै॑न्द्रं दधि॒ वारु॑णं
य॒वम॑यं च॒रुं व॒हिनी॑ धे॒नुर्दक्षि॑णा ये दे॒वाः पु॒रः स॒दोऽग्नि॑नै॒त्रा
दक्षि॑ण॒सदो॑ य॒मनै॑त्राः पश्चा॒त्सदः॑ स॒वितृ॑ नै॒त्रा उत्त॑र॒सदो॑ व॒रुण॑
ने॒त्रा उप॑रिष॒दो बृ॒हस्प॑ति॒ नेत्रा॑ रक्षो॒हण॑स्ते नः पा॒न्तु ते नो॑ऽव॒न्तु

तेभ्यो – [ ] 12

TS 1.8.7.2

नम॑स्तेभ्यः स्वा॒हा समू॑ढ॒ः रक्षः॑ सं॒दग्ध॑ः रक्ष इ॒दम॑ह॒ः रक्षो॑ऽभि
सं॒दहा॑म्य॒ग्नये॑ रक्षो॒घ्ने स्वा॒हा य॒माय॑ स॒वित्रे॑ व॒रुणाय॑ बृ॒हस्प॑तये
दुव॑स्वते रक्षो॒घ्ने स्वा॒हा प्र॑ष्टिवा॒ही रथो॑ दक्षि॑णा दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑

प्र॒स॒र्वेऽ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्यां॑ पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑ꣳ रक्ष॑सो व॒धं जु॑होमि ह॒तꣳ
रक्षो॑ऽव॒धिष्म॑ रक्षो॑ यद्व॒स्ते तद॑क्षिणा ॥ 13

(तेभ्यः-पञ्चचत्वारिंशच्च) (A7)

TS 1.8.8.1

धा॒त्रे पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑कपालं निर्व॑पत्यनु॒मत्यै॑ च॒रुꣳ रा॒कायै॑ च॒रुꣳ
सि॒नीवा॒ल्यै च॒रुं कु॒ह्वै च॒रुं मि॒थुनौ॑ गा॒वौ दक्षि॑णा
ऽऽ॒ग्नावै॒ष्णव॑मेकादशकपालं निर्व॑पत्यैन्द्रा-वै॒ष्णव॑मेकादशकपालं
वै॒ष्णवं त्रि॑कपालं वा॒मनो॑ व॒ही दक्षि॑णा अ॒ग्नीषो॑मीय-मेकादशकपालं
निर्व॑पतीन्द्रासो॒मीय॑-मेकादशकपालꣳ सौ॒म्यं च॒रुं ब॒भ्रुर्दक्षि॑णा
सो॒मापौ॒ष्णं च॒रुं निर्व॑पत्यैन्द्रा॒पौष्णं॑ च॒रुं पौ॒ष्णं च॒रुꣳ श्या॒मो दक्षि॑णा
वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑कपालं नि ( ) र्व॑पति॒ हिर॑ण्यं दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ य॒वम॑यं
च॒रुम॑श्चोदक्षि॑णा । 14 (वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑कपालं नि-र॒ष्टौ च॑) (A8)

TS 1.8.9.1

बा॒र्ह॒स्पत्यं॑ च॒रुं निर्व॑पति॒ ब्र॒ह्म॒णो गृ॒हे शि॑तिपृ॒ष्ठो दक्षि॑णैन्द्र-
मेकादशकपालꣳ रा॒ज॒न्य॑स्य गृ॒ह ऋ॒षभो॑ दक्षि॑णाऽऽदित्यं च॒रुं म॒हिष्यै॑

गृ॒हे धे॒नु॒र्दक्षि॑णानैर्ऋ॒तं च॒रुं परि॑वृ॒क्त्यै गृ॒हे कृ॒ष्णानां॑ व्री॒हीणां॑
 न॒खनि॑र्भिन्नं कृ॒ष्णा कू॒टा दक्षि॑णा ऽऽग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ से॒नान्यो॑ गृ॒हे
 हि॒रण्यं दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ द॒शक॑पालं॑ सू॒तस्य॑ गृ॒हे म॒हानि॑र॒ष्टो दक्षि॑णा
 मा॒रुतं॑ स॒प्तक॑पालं॑ ग्रा॒मण्यो॑ गृ॒हे पृ॒श्नि॒र्दक्षि॑णा
 सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालं – [ ] 15

TS 1.8.9.2

क्ष॒त्तुर्गृ॒ह उप॑ध्व॒स्तो दक्षि॑णाऽऽश्वि॒नं द्वि॑क॒पालं॑ स॒ंग्रही॑तुर्गृ॒हे स॒वा॒त्यौ
 दक्षि॑णा पौ॒ष्णं च॒रुं भा॑गदु॒घस्य॑ गृ॒हे श्या॒मो दक्षि॑णा रौ॒द्रं गा॒वीधु॑कं
 च॒रुम॑क्षा॒वाप॑स्य गृ॒हे श॒बल॑ उ॒द्धारो॑ दक्षि॒णेन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑ पु॒रोडा॑श—
 मे॒काद॑शकपालं॑ प्र॒ति निर्व॑पतीन्द्रा॒याहो॑मु॒चे ऽयं॑ नो॒ राजा॑ वृ॒त्रहा॑
 राजा॑ भू॒त्वा वृ॒त्रं व॑द्ध्यान् मै॒त्राबा॑र्हस्प॒त्यं भ॑वति श्वे॒तायै॑
 श्वे॒तव॑त्सायै दु॒ग्धे स्व॑यं मूर्ते॑ स्वयंमथि॒त आज्य॑ आश्व॒त्ये – [ ] 16

TS 1.8.9.3

पा॒त्रे च॒तुः स्र॑क्तौ स्वयमवप॒न्नायै॑ शा॒खायै॑ क॒र्णाञ्चा॑कर्णाञ्च
 तण्डु॒लान् वि॑चि॒नुया॑द्ये क॒र्णाः स प॑यसि बा॒र्हस्प॑त्यो येऽकर्णाः

स आज्ये॑ मै॒त्रः स्व॑यं कृ॒ता वेदि॑र्भवति स्वयं॑दिनं ब॒र्हिः स्व॑यं
कृ॒त इ॒ध्मः सै॒व श्वे॒ता श्वे॒तव॑त्सा दक्षि॑णा ॥ 17

(सा॒वि॒त्रं द्वा॒द॒श॒क॒पा॒ल-मा॒श्व॒त्थे त्र॑यस्त्रि॒ंश॒च्च) (A9)

TS 1.8.10.1

अ॒ग्नये॑ गृ॒हप॑तये पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं निर्व॑पति कृ॒ष्णा॒नां व्री॑ही॒णाञ्
सो॒माय॑ वन॒स्पत॑ये श्या॒माकं॑ च॒रुञ् स॒वि॒त्रे स॒त्यप्र॑सवाय पु॒रोडा॑शं
द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लमा॑शू॒नां व्री॑ही॒णाञ् रु॒द्राय॑ पशु॒पत॑ये गा॒वीधु॑कं च॒रुं
बृ॒हस्प॑तये वा॒चस्प॑तये नै॒वारं॑ च॒रुमि॑न्द्राय ज्ये॒ष्ठाय॑ पु॒रोडा॑श-
मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं म॒हाव्री॑ही॒णां मि॒त्राय॑ स॒त्याया ऽऽम्बा॑नां च॒रुं
व॑रु॒णाय॑ ध॒र्मप॑तये यव॒मयं॑ च॒रुञ् स॒वि॒ता त्वा॑ प्रस॒वानाञ्
सु॒वता॑म॒ग्नि गृ॒हप॑तीनाञ् सो॒मो वन॒स्पती॑नाञ् रु॒द्रः प॑शू॒नां- [ ] 18

TS 1.8.10.2

बृ॒हस्प॑ति वा॒चामि॑न्द्रो ज्ये॒ष्ठानां॑ मि॒त्रः स॒त्यानां॑ व॑रु॒णो
ध॒र्मप॑तीनां ये दे॒वा दे॒वसु॑वः स्थ त इ॒ममा॑मु॒ष्याय॑णम॒नमि॑त्राय
सु॒वद्ध्वं॑ म॒हते॑ क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आ॒धिप॑त्याय म॒हते॑ जा॒नरा॑ज्यायैष वो

भर॒ता राजा॑ सोमोऽस्माकं॑ ब्राह्म॒णानां॑ राजाप्रति॒त्यन्नाम॑
 राज्यम॑धायि स्वां तनु॒वं वरु॑णो अशि॒श्रेच्छु॑चैर्मित्रस्य
 व्रत्या॑ अभू॒मामन्महि॑ मह॒त ऋ॒तस्य॑ नाम सर्वे॑ व्रा॒ता ( )
 वरु॑णस्याभू॒वन्वि मि॒त्र ए॒वैररा॑तिम॒तारी॒दसू॑षुदन्त य॒ज्ञिया॑ ऋ॒तेन॑
 व्यु त्रि॒तो ज॒रिमा॑णं न आ॒नङ् वि॒ष्णोः क्रमो॑ऽसि वि॒ष्णोः॑
 क्रान्त॑मसि वि॒ष्णोर्वि॒क्रान्त॑मसि ॥ 19

(प॒शूनां-व्रा॒ताः-पञ्च॑विं॒शतिश्च॑) (A10)

TS 1.8.11.1

अ॒र्थे॒तः स्था॒ऽपां पति॑रसि वृषा॑स्यूर्मि॑ वृष॑सेनोऽसि व्रज॑क्षितः स्थ
 मरु॑तामोजः स्थ सूर्य॑वर्चसः स्थ सूर्य॑त्वचसः स्थ मा॒न्दाः स्थ
 वा॒शाः स्थ श॒क्वरीः स्थ वि॒श्वभृ॑तः स्थ ज॒नभृ॑तः स्था
 ऽग्ने॑स्तेजस्याः स्था ऽपामोष॑धीनां रसः॑ स्थाऽपो
 दे॒वीर्मधु॑मती॒रगृ॒ह्णन्नूर्ज॑स्वती॒ राज॑सूयाय चि॒तानाः॑ ।
 याभि॑ मि॒त्रावरु॑णाव-भ्यषि॑ञ्चन् याभिरि॒न्द्रम॑नयन्नत्य ( ) रा॒तीः ॥

राष्ट्र॑दाः स्थ॑ राष्ट्रं॑ दत्त॑ स्वाहा॑ राष्ट्र॑दाः स्थ॑ राष्ट्र॑ममुष्मै॑ दत्त॑ ॥ 20

(अत्ये-कादश च) (A11)

TS 1.8.12.1

दे॒वीरा॒पः सं॑ म॒धु॒मती॑र्म॒धु॒मती॑भिः सृ॒ज्य॒द्ध्वं॑ म॒हि॒ वर्चः॑ क्ष॒त्रिया॑य
वन्वा॒ना अना॑धृ॒ष्टाः सी॒दतो॑र्ज॒स्वती॑र्म॒हि॒ वर्चः॑ क्ष॒त्रिया॑य
द॒धती॑रनि॒भृष्ट॑मसि वा॒चो ब॑न्धुस्तपो॒जाः सोम॑स्य दा॒त्रम॑सिशु॒क्रा वः॑
शु॒क्रेणो॑त् पु॒नामि॑ च॒न्द्राश्च॒न्द्रेणा॑मृता अ॒मृते॑न स्वाहा॑ राज॒सूया॑य
चि॒तानाः॑ ॥

स॒ध॒मादो॑ द्यु॒ग्निनी॑रूर्ज ए॒ता अ॒निभृ॑ष्टा अ॒पस्यु॑वो व॒सानः॑ ।
प॒स्त्यासु॑ च॒क्रे वरु॑णः स॒धस्थ॑मपा॒ं शिशु॑ – [ ] 21

TS 1.8.12.2

मा॒तृ॒त-मा॑स्वन्तः ॥
क्ष॒त्रस्यो॑ल्बमसि क्ष॒त्रस्य॑ यो॒नि॒रस्या॑वि॒न्नो अ॒ग्नि गृ॑हप॒तिरा॑वि॒न्न इन्द्रो॑
वृ॒द्धश्च॑वा आ॒वि॒न्नः पू॒षा वि॒श्ववे॑दा आ॒वि॒न्नौ मि॒त्रावरु॑णा
वृ॒तावृ॑धावा॒वि॒न्ने द्या॑वापृ॒थिवी॑ धृ॒तव॑र॒ते आ॑वि॒न्ना

दे॒व्य-दि॒ति वि॒श्वरू॒प्यावि॒न्नो ऽय॒मसा॒वामु॒ष्याय॒णो॑ ऽस्यां वि॒श्यस्मिन्
रा॒ष्ट्रे म॒हते क्ष॒त्राय॑ म॒हत आ॒धिप॒त्याय॑ म॒हते जा॒नरा॒ज्यायै॑ष वो भ॒रता
रा॒जा सो॒मो॒ऽस्माकं॑ ब्रा॒ह्मणा॒नाञ् राजेन्द्र॑स्य - [ ] 22

TS 1.8.12.3

वज्रो॑ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑स्त्वया यं वृ॒त्रं व॑द्ध्याच्छ॒त्रुबा॑धनाः स्थ॒पात मा॑
प्र॒त्यञ्चं॑ पा॒त मा ति॒र्यञ्च॑म॒न्वञ्चं॑ मा पा॒त दिग्भ्यो॑ मा पा॒त वि॒श्वाभ्यो॑
मा ना॒ष्ट्राभ्यः॑ पा॒त हि॒रण्य॑वर्णा-वु॒षसां॑ वि॒रोके॑ऽयः स्थू॒णा-वु॒दितौ॑
सूर्य॑स्याऽऽ रो॒हतं व॑रुण मि॒त्र ग॒तं तत॑श्चक्षा॒थाम॑दि॒तिं दि॒तिं च ॥ 23

(शि॒शु-रिन्द्र॑स्यै-क॑च॒त्वारि॑ञ्शच्च) (A12)

TS 1.8.13.1

स॒मिध॒मा तिष्ठ॑ गा॒यत्री॒ त्वा छ॑न्द॒साम॑वतु त्रि॒वृथ्स्तो॑मो रथ॒न्तरञ्
सा॒माग्नि॑र्दे॒वता॒ ब्रह्म॑ द्र॒विण॑मु॒ग्रामा॑ तिष्ठ त्रि॒ष्टुप् त्वा छ॑न्द॒साम॑वतु
पञ्च॑द॒शस्तो॑मो बृ॒हथ्सामेन्द्रो॑ दे॒वता॑ क्ष॒त्रं द्र॒विणं॑ वि॒राज॑मा तिष्ठ
ज॒गती॑ त्वा छ॑न्द॒साम॑वतु स॒प्तद॒शस्तो॑मो वैरू॒पञ् साम॑ म॒रुतो॑
दे॒वता॑ वि॒ड् द्र॒विण॑-मु॒दीची॑मा-ति॒ष्ठानु॑ष्टुप् त्वा - [ ] 24

TS 1.8.13.2

छन्द॑साम॒वत्वे॒कवि॑ꣳशः॒ स्तोमो॑ वैरा॒जꣳसाम॑ मि॒त्रावरु॑णौ
दे॒वता॒ बलं॑ द्र॒विण॑-मू॒र्ध्वा॒मा तिष्ठ॑ प॒ङ्क्ति॒स्त्वा छन्द॑साम॒वतु॑
त्रि॒णव॑त्रयस्त्रि॒ꣳशौ स्तोमो॑ शा॒क्वरै॑वते॒ साम॑नी॒ बृह॑स्पतिर्दे॒वता॒ वर्चो॑
द्र॒विण॑-मी॒दृङ् चा॒न्यादृङ् चै॒तादृङ् च॑ प्र॒तिदृङ् च॑ मि॒तश्च॒ संमि॑तश्च॒
स॒भराः॑ ।

शु॒क्रज्यो॑तिश्च॒ चि॒त्रज्यो॑तिश्च॒ स॒त्यज्यो॑तिश्च॒ ज्योति॑ष्माꣳश्च

स॒त्यश्च॑र्त॒पाश्च॑ – [ ] 25

TS 1.8.13.3

ऽत्यꣳ हाः॑ ।

अ॒ग्नये॑ स्वा॒हा सो॒माय॑ स्वा॒हा स॒वित्रे॑ स्वा॒हा स॒रस्व॑त्यै स्वा॒हा पू॒ष्णे
स्वा॒हा बृ॒हस्प॑तये॒ स्वाहे॑न्द्रा॒य स्वा॒हा घो॑षाय॒ स्वाहा॑ श॒लोका॑य॒ स्वाहा॑
ऽꣳशा॒य स्वा॒हा भ॒गाय॑ स्वा॒हा क्षे॒त्रस्य॑ प॒तये॑ स्वा॒हा
पृ॒थिव्यै॑ स्वा॒हा ऽन्त॑रि॒क्षाय॑ स्वा॒हा दि॒वे स्वा॒हा सू॒र्याय॑ स्वा॒हा
च॒न्द्रम॑से॒ स्वाहा॑ नक्ष॒त्रेभ्यः॑ स्वा॒हा ऽद्भ्यः॑ स्वा॒हौष॑धी॒भ्यः स्वा॒हा

वनस्पतिभ्यः स्वाहा चराचरेभ्यः स्वाहा परिप्लवेभ्यः स्वाहा
सरीसृपेभ्यः स्वाहा ॥ 26

(अनुष्टुप्-तर्पाश्च – सरीसृपेभ्यः स्वाहा) (A13)

TS 1.8.14.1

सोमस्य त्विषिरसि तवेव मे त्विषिर्भूया-दमृतमसि मृत्योर्मा पाहि
दिद्योन्मा पाह्यवैष्टा दन्दशूका निरस्तं नमुचेः शिरः ॥
सोमो राजा वरुणो देवा धर्मसुवश्च ये ।
ते ते वाच॑ सुवन्तां ते ते प्राण॑ सुवन्तां ते ते चक्षुः॑ सुवन्तां ते ते
श्रोत्र॑ सुवन्ता॑ सोमस्य त्वा द्युम्नेनाभि षिञ्चाम्यग्ने – [ ] 27

TS 1.8.14.2

स्तेजसा सूर्यस्य वर्चसेन्द्रस्येन्द्रियेण मित्रावरुणयोर्वीर्येण
मरुतामोजसा क्षत्राणां क्षत्रपतिरस्यति दिवस्पाहि
समाव-वृत्रन्न-धरागुदी-चीरहिं बुद्धिधनयमनु संचरन्तीस्ताः
पर्वतस्य वृषभस्य पृष्ठे नावश्चरन्ति स्वसिच इयानाः ॥
रुद्र यत्ते क्रयी परं नाम तस्मै हुतमसि यमेष्टमसि ।

प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जातानि परि ता ( ) बभूव ।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ 28

(अग्ने-स्तै-कादश च) (A14)

TS 1.8.15.1

इन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्त्वयाऽयं वृत्रं वद्ध्यान्
मित्रावरुणयोस्त्वा प्रशास्त्रोः प्रशिषा युनज्मि यज्ञस्य योगेन
विष्णोः क्रमोऽसि विष्णोः क्रान्तमसि विष्णोर्विक्रान्तमसि मरुतां
प्रसवे जेषमाप्तं मनः समहमिन्द्रियेण वीर्येण पशूनां मन्युरसि तवेव
मे मन्युर्भूयान्नमो मात्रे पृथिव्यै माहं मातरं पृथिवीं
हिंसिषं मा - [ ] 29

TS 1.8.15.2

मां माता पृथिवी हिंसी-दियदस्या-युरस्यायुर्मे धेह्यूर्गस्यूर्जं मे
धेहि युङ्क्षि वर्योऽसि वर्यो मयि धेह्यग्नये गृहपतये स्वाहा सोमाय
वनस्पतये स्वाहेन्द्रस्य बलाय स्वाहा मरुतामोजसे स्वाहा हंसः
शुचिषद् वसुरन्तरिक्ष-सद्धोता वेदिषदतिथि दुरोणसत् ।

नृषद् वरसदृतसद् व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा ( )

अद्रिजा ऋतं-बृहत् ॥ 30

(हि॒सिषं॑ म-॒र्तजा-॒स्त्रीणि॑ च) (A15)

TS 1.8.16.1

मि॒त्रो॒ऽसि॒ वरु॑णो॒ऽसि॒ सम॒हं वि॒श्वैर्दे॒वैः क्ष॒त्रस्य॒ नाभि॑रसि क्ष॒त्रस्य॒
यो॒नि॒रसि॒ स्यो॒नामा॒ सीद॑ सु॒षदा॒मा सीद॑ मा त्वा हि॒सि॒ सीन्मा॑ मा
हि॒सि॒न्नि॒ षसा॑द धृ॒तव्र॑तो वरु॑णः प॒स्त्या॒स्वा सा॒म्राज्या॑य सु॒क्रतु॑
ब्र॒ह्मा(३) न्त्व॒सि॒ राज॑न् ब्र॒ह्मा॒ऽसि॒ सवि॑ता॒ऽसि॒ स॒त्यस॑वो ब्र॒ह्मा(३)न्
त्व॒सि॒ राज॑न् ब्र॒ह्मा॒ऽसीन्द्रो॑ऽसि॒ स॒त्यौजा॑ - [ ] 31

TS 1.8.16.2

ब्र॒ह्मा(३)न् त्व॒सि॒ राज॑न् ब्र॒ह्मा॒ऽसि॒ मि॒त्रो॒ऽसि॒ सु॒शेवो॑ ब्र॒ह्मा(३)न् त्व॒सि॒
राज॑न् ब्र॒ह्मा॒ऽसि॒ वरु॑णो॒ऽसि॒ स॒त्यध॑र्मेन्द्रस्य वज्रो॒ऽसि॒ वा॒र्त्रघ्न॑स्तेन
मे र॒द्ध्य दि॒शोऽभ्य॑य॒सि॒ राजा॑ऽभू॒त् सु॒श्लोकाँ॑(४) सु॒मङ्ग॒लाँ॑(४)
स॒त्यरा॑जा(३)न् ।

अपां॑ न॒प्त्रे॑ स्वा॒हो॑ ज॒र्जे॑ न॒प्त्रे॑ स्वा॒हा॒ऽग्नये॑ गृ॒हप॑तये स्वा॒हा॑ ॥ 32

(स॒त्यौजा॑-श्च॒त्वारि॒॑शच्च॑) (A16)

TS 1.8.17.1

आ॒ग्नेय॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति॒ हिर॑ण्यं॒ दक्षि॑णा सार॒स्वतं॑ चरुं
व॒थ्स॑तरी॒ दक्षि॑णा सा॒वित्रं॑ द्वा॒दश॑कपाल-मु॒पध्व॑स्तो॒ दक्षि॑णा पौ॒ष्णं
चरु॑श्च॒ श्या॒मो॒ दक्षि॑णा बा॒र्हस्प॑त्यं चरु॑श्च॒ शिति॑पृ॒ष्ठो
दक्षि॑णैन्द्र-मे॒काद॑शकपालमृष॒भो॒ दक्षि॑णा वा॒रुणं॑ द॒शक॑पालं
महा॑नि॒रष्टो॒ दक्षि॑णा सौ॒म्यं चरुं॑ ब॒भ्रुर्दक्षि॑णा त्वा॒ष्ट्रम॑ष्टाकपालश्च॒
शु॒ण्ठो॒ दक्षि॑णा वै॒ष्णवं॑ त्रि॒कपा॑लं वा॒मनो॑ दक्षि॑णा ॥ 33

(आ॒ग्नेय॑श्च॒ हिर॑ण्यश्च॒ सार॑स्वतं-द्वि॒चत्वारि॒॑शत्) (A17)

TS 1.8.18.1

सद्यो॑ दी॒क्षय॑न्ति सद्यः॑ सोमं॑ क्री॒णन्ति॑ पुण्ड॒रिस्त्र॑जां प्रयच्छति॑
द॒शभि॑र्व॒थ्सत॑रैः सोमं॑ क्री॒णाति॑ द॒शपे॑यो भवति॑ शतं॒ ब्रा॒ह्मणाः॑
पि॒बन्ति॑ सप्त॒दश॑श्च॒ स्तो॒त्रं भवति॑ प्रा॒काशा॑व॒ध्वर्य॑वे ददाति॑
स्रज॑मु॒द्गात्रे॑ रु॒क्मश्च॑ हो॒त्रेऽश्वं॑ प्र॒स्तोतृ॑प्रति॒हर्तृ॑भ्यां द्वा॒दश॑ प॒ष्ठौही॑ ब्र॒ह्मणे॑

व॒शां॑ मै॒त्राव॒रुणा॑य॒र्षभं॑ ब्रा॒ह्म॒णाच्छ॒॑सिने॑ वा॒स॒सी॑ ने॒ष्टापो॑तृ॒भ्या॒॒
 स्थू॒रि॑ यवा॒चित॑म॒च्छावा॑काया॒ न॒ड्वा॒हम॑ग्नी॒धे॑ भा॒र्ग॒वो॑ हो॒ता॑ भवति
 श्राय॑न्तीयं ब्रह्म॒सामं॑ भवति वा॒र॒व॒न्तीयं॑ ( ) म॒ग्नि॒ष्टोम॑साम॒॒
 सा॒र॒स्व॒ती॒रपो॑ गृह्णाति ॥ 34

(वा॒र॒व॒न्तीयं॑ च॒त्वारि॑ च) (A18)

TS 1.8.19.1

आ॒ग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ निर्व॒पति॑ हि॒र॒ण्यं॑ दक्षि॒णैन्द्र॑-मेका॒दश॑क॒पालमृ॑ष॒भो
 दक्षि॑णा वै॒श्वदे॑वं च॒रुं पि॒शङ्गी॑ प॒ष्ठौही॑ दक्षि॒णामै॒त्राव॒रुणी॑मा॒मिक्षां॑ व॒शा
 दक्षि॑णा बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुं॑ शि॒तिपृ॑ष्ठो दक्षि॒णाऽऽदि॑त्यां म॒ल्हं
 गर्भि॑णी॒मा ल॑भते मा॒रुतीं॑ पृ॒श्निं प॒ष्ठौही॑म॒श्विभ्यां॑ पू॒ष्णो पु॒रोडा॑शं
 द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॒पति॑ स॒र॒स्व॒ते स॒त्यवा॑चे च॒रुं॑ स॒वि॒त्रे स॒त्य
 प्र॒स॒वाय॑ पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ ति॒सृध॑न्व॒ं शु॒ष्क॒दृति॑ रक्षि॒णा ॥ 35

(अ॒ग्ने॒यं॑ हि॒र॒ण्यमै॑द्रमृ॒ष॒भो वै॒श्वदे॑वं पि॒शङ्गी॑

बा॒र्ह॒स्प॒त्यं॑-स॒प्तच॑त्वारि॒ंशत्) (A19)

TS 1.8.20.1

आ॒ग्ने॒यम॒ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पति सौ॒म्यं च॒रुं सा॒वि॒त्रं द्वा॒द॒शक॒पालं॑
 बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुं त्वा॒ष्ट्रम॒ष्टाक॒पालं॑ वै॒श्वान॒रं द्वा॒द॒शक॒पालं॑ दक्षि॑णो रथ
 वा॒हन॒वा॒हो दक्षि॑णा सा॒र॒स्व॒तं च॒रुं निर्व॑पति पौ॒ष्णं च॒रुं मै॒त्रं च॒रुं
 वै॒रु॒णं च॒रुं क्षै॒त्रप॒त्यं च॒रुमा॒दित्यं॑ च॒रुमु॒त्त॒रो रथ॑वा॒हन॒वा॒हो
 दक्षि॑णा ॥ 36

(आ॒ग्ने॒यं सौ॒म्यं बा॒र्ह॒स्प॒त्यं-च॒तु॒स्त्रिं॒शत्) (A20)

TS 1.8.21.1

स्वा॒द्वीं त्वा॒ स्वा॒दु॒ना ती॒व्रां ती॒व्रेणा॒मृता॑म॒मृते॑न सृ॒जामि॑ स॒सो॒मेन॑
 सो॒मोऽस्य॑श्चि॒भ्यां प॒च्यस्व॑ स॒र॒स्व॒त्यै प॒च्यस्वे॒न्द्राय॑ सु॒त्राम्णो॑ प॒च्यस्व॑
 पु॒नातु॑ ते प॒रि॒स्रु॒तं सो॒मं सूर्य॑स्य दु॒हिता॑ ।
 वा॒रेण॑ श॒श्वता॑ त॒ना ॥
 वा॒युः पू॒तः प॒वि॒त्रेण॑ प्र॒त्यङ् ख॒सो॒मो अ॒ति॒द्रु॒तः ।
 इ॒न्द्रस्य॑ यु॒ज्यः स॒खा ॥
 कु॒वि॒दङ्ग॑ य॒वम॒न्तो य॒वं चि॒द्यथा॑ दा॒न्त्यनु॑पूर्वं वि॒यूय॑ ।

इहे॑है॒षां कृ॒णुत॑ भो॒जनानि॑ ( ) ये ब॒र्हिषो॑ नमो॑वृ॒क्तिं न ज॒ग्मुः॑ ॥

आ॒श्विनं॑ धू॒म्रमा॑ ल॒भते॑ सा॒रस्व॑तं मे॒षमै॑न्द्रमृ॒षभ॑-मै॒न्द्र-
मे॒काद॑शक॒पालं॑ निर्व॑पति सा॒वि॒त्रं द्वा॑दशक॒पालं॑ वा॒रुणं॑ द॒श क॒पालं॑
सोम॑प्रती॒काः पि॒तर॑स्तृ॒ष्णुत॑ वड॒बा दक्षि॑णा ॥ 37

(भो॒जनानि॑-षड्वि॒ंशतिश्च॑) (A21)

TS 1.8.22.1

अ॒ग्नावि॑ष्णू॒ महि॑ तद्वां॑ म॒हित्वं॑ वाँ॒तं घृ॒तस्य॑ गु॒ह्यानि॑ नाम॑ ।
दमे॑दमे स॒प्त रत्ना॑ दधा॒ना प्र॑ति वां जि॒ह्वा घृ॒तमा॑ च॒र॒ण्येत् ॥
अ॒ग्नावि॑ष्णू॒ महि॑ धाम॑ प्रि॒यं वाँ॑ वाँ॒थो घृ॒तस्य॑ गु॒ह्या जुषा॑णा ।
दमे॑दमे सु॒ष्टुती॑र्वावृ॒धाना॑ प्र॑ति वां जि॒ह्वा घृ॒तमु॑च्च॒र॒ण्येत् ॥
प्र॒णो दे॒वी सर॑स्वती॒ वाजे॑भिर्वा॒जिनी॑वती ।
धी॒नाम॑वि॒त्र्यव॑तु ।
आ नो॑ दि॒वो बृ॒हतः॑ – [ ] 38

TS 1.8.22.2

पर्व॑ता॒दा सर॑स्वती यज॒ता गन्तु॑ य॒ज्ञं ।
हव॑ं दे॒वी जु॑जुषा॒णा घृ॒ताची॑ श॒ग्मां नो॒ वाच॑मु॒शती॑ शृ॒णोतु॑ ॥
बृह॑स्पते जु॒षस्व॑ नो ह॒व्यानि॑ विश्वदेव्य ।
रास्व॑ रत्नानि दाशुषे ॥
ए॒वा पि॒त्रे वि॒श्वदे॑वाय वृ॒ष्णे य॒ज्ञैर्वि॑धेम नम॒सा ह॒विर्भिः॑ ।
बृह॑स्पते सु॒प्रजा॑ वी॒रव॑न्तो वय॑ꣳ स्याम॒ पत॑यो रयी॒णां ॥
बृह॑स्पते अति॒ यद॒र्यो अर्॒हाद् द्यु॒मद्वि॒भाति॑ (अर्॒हाद् द्यु॒मद्वि॒भाति॑)
क्र॑तुम॒ज्जने॑षु ।
यद्दी॒द-य॒च्छव॑स- [ ] 39

TS 1.8.22.3

त॒प्रजा॑त तद॒स्मासु॑ द्रवि॒णं धे॒हि चि॒त्रं ।
आ नो॑ मि॒त्रावरु॑णा घृ॒तैर्गव्यू॑तिमु॒क्षतं॑ ।
म॒ध्वा र॒जाꣳसि॑ सु॒क्रतू॑ ॥
प्र॒बा॒हवा॑ सि॒सृतं॑ जी॒वसे॑ न आ नो॑ गव्यू॒ति मु॒क्षतं॑ घृ॒तेन॑ ।

आ नो॑ जने॑ श्रव॒यतं॑ यु॒वाना॑ श्रु॒तं मे॑ मि॒त्रावरु॑णा ह॒वे॒मा ॥

अ॒ग्निं वः॑ पू॒र्व्यं गि॒रा दे॒वमी॑डे व॒सूनां॑ ।

स॒पर्य॑न्तः पु॒रुप्रि॒यं मि॒त्रं न॑ क्षे॒त्रसा॑ध॒सं ॥

म॒क्षू दे॒वव॑तो रथः – [ ] 40

TS 1.8.22.4

शू॒रो वा पृ॒थ्सु॑ का॒सु चि॑त् ।

दे॒वानां॑ य॒ इन्म॑नो यज॒मान॑ इ॒यक्ष॑त्यभी॒दय॑ज्वनो भुवत् ॥

न यज॑मान रि॒ष्यसि॑ न सु॒न्वान॑ न दे॒वयो॑ ॥

अस॑द॒न्न सु॒वीर्य॑मु॒त त्यदा॑श्च॒श्चियं॑ ॥

नकि॑ष्टं क॒र्मणा॑ न॒शन्न॑ प्रयो॒षन्न॑ योषति ॥

उप॑ क्षर॒न्ति सि॒न्धवो॑ म॒योभुव॑ ई॒जानं॑ च य॒क्ष्यमा॑णं च धे॒नवः॑ ।

पृ॒णन्तं॑ च प॒पुरिं॑ च – [ ] 41

TS 1.8.22.5

श्रव॑स्यवो घृ॒तस्य॑ धा॒रा उप॑यन्ति वि॒श्वतः॑ ॥

सोमा॑रु॒द्रा वि॒वृह॑तं वि॒षूची॑ममी॒वा या नो॑ ग॒यमा॑वि॒वेश॑ ।

आ॒रे बा॒धे॒थां नि॒र्ऋ॒तिं प॒राचैः कृ॒तं चि॒दे॒नः प्र॒मु॒मु॒क्तम॒स्मत् ॥
 सो॒मा॒रु॒द्रा यु॒वमे॒तान्य॒स्मे वि॒श्वा त॒नूषु॑ भे॒षजा॒नि ध॒त्तं ।
 अ॒व॒स्य॒तं मु॒ञ्च॒तं य॑न्नो अ॒स्ति त॒नूषु॑ ब॒द्धं कृ॒तमे॒नो अ॒स्मत् ॥
 सो॒मा॒पू॒षणा॒ जन॒ना र॒यीणां॑ ज॒नना॑ दि॒वो ज॒नना॑ ( ) पृ॒थि॒व्याः ।
 जा॒तौ वि॒श्वस्य॑ भु॒वनस्य॑ गो॒पौ दे॒वा अ॒कृ॒ण्वन्न॒मृतस्य॑ ना॒भिं ॥
 इ॒मौ दे॒वौ जा॒यमा॒नौ जु॒षन्ते॒मौ तमा॑ँसि गू॒हता॒मजु॑ष्टा ।
 आ॒भ्यामि॒न्द्रः प॒क्वमा॒मास्व॒न्तः सो॒मा॒पू॒षभ्यां॑ ज॒नदु॒स्रिया॑सु ॥ 42
 (बृ॒ह॒तः-श॒वसा॒-रथः॑-प॒पु॒रिं च-दि॒वो ज॒नना॑-पञ्च॒विंश॑तिश्च)
 (A22)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 22 Anuvaakams :-

अ॒नु॒म॒त्या-आ॒ग्ने॒य-मै॒न्द्रा॒ग्नम॒ग्नये॑-सो॒मा॒य-प्र॒तिपू॒रुष॑-मै॒न्द्रा॒ग्नं-
 धा॒त्रेबा॒र्ह॒स्प॒त्य-म॒ग्नये॑-ऽर्थ॒तो-दे॒वीः-स॒मिध॑ँ-सो॒मस्ये॑-न्द्र॒स्य
 -मि॒त्र-आ॒ग्ने॒यँ-स॒द्य-आ॒ग्ने॒यँ-मा॒ग्ने॒यँ-स्वा॒द्वीं त्वा-
 ऽग्ना॒वि॒ष्णू-द्वा॒विंश॑तिः ।)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(अनु॑म॒त्यै-य॒थाऽस॑ति-दे॒वीरा॑पो-मि॒त्रोऽसि॑-शू॒रो वा-
द्विच॑त्वारि॒ंशत् ।)

First and Last Padam of Eighth Prasnam :-

(अनु॑म॒त्या-उ॒स्रिया॑सु ।)

Kanda Korvai with starting Padams of Eight Prasnas of Kandam 1 :-

(इ॒ष-आ॒पो-दे॒वस्या॑-ऽद॑दे-दे॒वासु॑राः-सं त्वा-पा॒कय॑ज्ञ-
मनु॑म॒त्यै ।)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे

अष्टमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति प्रथमं काण्डं ॥

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 1

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	14	28	1530
Prasna 2	14	34	1690
Prasna 3	14	31	1567
Prasna 4	46	54	1810
Prasna 5	11	51	2717
Prasna 6	12	51	2509
Prasna 7	13	51	2655
Prasna 8	22	42	2094
`	146	342	16572